

MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI DERGİSİ

JOURNAL OF ACCOUNTING AND TAXATION STUDIES

ASMMMO Adına Sahibi / Owner

Mehmet OKKALI

Genel Yayın Yönetmeni / Senior Editor

Prof. Dr. Nalân AKDOĞAN

Editörler / Editors

Prof. Dr. Ganite KURT

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR

Editör Yardımcısı / Vice Editor

Doç.Dr. Tuğba UÇMA UYSAL

Yayın Kurulu Sektereri / Editorial Staff

Yrd. Doç. Dr. Mehpere KARAHAN GÖKMEN

Yayın Türü / Publication Type

Muhasebe ve Vergi alanında Türkçe ve İngilizce yayın kabul eden, yılda 3 kez yayınlanan, uluslararası, hakemli, süreli yayın.
International, peer-reviewed journal which accepts articles in Accounting and Taxation disciplines in English or in Turkish and publishes in three times in a year.

All copyrights are reserved by
Chamber of Certified Public Accountants of Ankara (ASMMMO).

ISSN 1308-3740

Views expressed in Journal of Accounting and Taxation Studies are those of authors. Those views do not reflect the opinions of ASMMMO.

JATS is indexed by Ulakbim Dergipark archive. Additionally it has indexed by EBSCOHOST Business Source Complete which is an International Disciplinary Index and by ASOS Indeks which is a national index.

JATS is published three times a year as a international academic and peer-reviewed journal.

For Manuscript Submission

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/muvu>
JatsEdit@gmail.com

Headquarter and Inquiry Address:

Ankara SMMM Odası
Kumrular Cad. No:26 06440 Kızılay/Ankara

Phone : (+90) 850 770 03 12
Fax : (+90) 312 231 71 17
E-mail : JatsEdit@asmmmo.org.tr

Page and Cover Design: Uğur Mermer
Print: Ziraat Grup Matbaacılık

Bu derginin tüm telif hakları
Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO)'na aittir.

ISSN 1308-3740

Bu dergide ileri sürülen fikirler makalelerin yazarlarına aittir.
Bu fikirler ASMMMO'nin görüşlerini yansıtmaz.

MUVU (JATS) Dergisi Ulakbim Dergipark arşivinde taranmaktadır.
Ayrıca Uluslararası Alan İndekslerinden EBSCOHOST Business Source
Complete'de Ulusal İndekslerden ASOS İndekste taranmaktadır.

Yılda üç defa yayınlanan, uluslararası akademik ve hakemli bir dergidir.

Makale gönderme adresi
<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/muvu>
JatsEdit@gmail.com

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi:

Ankara SMMM Odası
Kumrular Cad. No: 26 06440 Kızılay/Ankara

Telefon : (+90) 850 770 03 12
Belgeç : (+90) 312 231 71 17
E-posta : JatsEdit@asmmmo.org.tr

Sayfa ve Kapak Tasarımı: Uğur MERMER
Baskı: Ziraat Gurup Matbaacılık

Copyright: Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nın ilgili hükümleri uyarınca, yazarın izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, özetlenemez, yayınlanamaz, depolanamaz. Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.

Copyright: All rights reserved. According to code of Intellectual and Artistic Works Act, all or the particular parts of this journal can not be summed, transmitted, stored without permission of the editorial board or/and the authors, mechanical, photocopying or reproduced in any recording system. Be quoted, provided the source displayed.

MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI DERGİSİ

JOURNAL OF ACCOUNTING AND TAXATION STUDIES

Bilim Danışma Kurulu/Science Advisory Board

Prof. Dr. Abdurahman AKDOĞAN
Prof. Dr. Abitter ÖZULUCAN
Prof. Dr. Ali ALAGÖZ
Prof. Dr. Banu DURUKAN
Prof. Dr. Banu Esra ASLANERTİK
Prof. Dr. Beyhan MARŞAP
Prof. Dr. Cemal İBİŞ
Prof. Dr. Durmuş ACAR
Prof. Dr. Dursun ARIKBOĞA
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI
Doç. Dr. Erkan AYDIN
Prof. Dr. Ersan ÖZ
Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR
Prof. Dr. Ganite KURT
Doç. Dr. Hilmi ÜNSAL
Prof. Dr. Hou Shou PENG
Prof. Dr. Joshua RONEN
Prof. Dr. Kadir GÜRDAL
Prof. Dr. Kıymet ÇALIYURT
Doç. Dr. Lúcia L. RODRIGUES
Prof. Dr. Mehmet KOCAKULAH
Prof. Dr. Mehmet ÖZBİRECİKLİ
Prof. Dr. Mehmet TOSUNER
Prof. Dr. Mehmet YÜCE
Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA
Doç. Dr. Michael ALLES
Prof. Dr. Mustafa İPÇİ

Prof. Dr. Nalân AKDOĞAN
Prof. Dr. Nergis TEK
Prof. Dr. Nilüfer TETİK
Prof. Dr. Nuran CÖMERT
Prof. Dr. Orhan ÇELİK
Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA
Prof. Dr. Recep PEKDEMİR
Prof. Dr. Selahattin KARABINAR
Prof. Dr. Semra KARACAER
Prof. Dr. Serdar ÖZKAN
Prof. Dr. Seval SELİMOĞLU
Doç. Dr. Seyfi YILDIZ
Prof. Dr. Sinan ARSLAN
Doç. Dr. Supriti MISHRA
Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ
Prof. Dr. Swaminathan SRIDHARAN
Prof. Dr. Şaban UZAY
Doç. Dr. Tuba UÇMA UYSAL
Prof. Dr. Türker SUSMUŞ
Prof. Dr. Ülkü ERGUN
Doç. Dr. Ümmühan ASLAN
Doç. Dr. Volkan DEMİR
Prof. Dr. Yıldız ÖZERHAN
Prof. Dr. Yunus CERAN
Prof. Dr. Yusuf Ziya TAŞKAN
Prof. Dr. Zeynep ARIKAN

SUNUŐ

İnsanoğlu yiyecek, barınma ve refah düzeyini artırıcı birçok temel ihtiyacını karşılayabilmek için yüzyıllar boyunca farklı yöntemlere başvuragelmiştir. Günümüzde, hatta birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke için temel ihtiyaçların karşılanmasından öte bu ihtiyaçların daha rahat koşullarda sunulmasına varmaktadır. Ekonomik sistemler, sosyolojik etkenler, teknolojik gelişmeler etkileriyle bu durum son zamanlarda kısıtlı olan ve bir yerde gelecek nesillerden ödünç aldığımız kaynakların hızla tükenmesiyle sonuçlanmaktadır. İşte bu noktada hem bu refah düzeyinin sürekli bu şekilde devam ettirilemeyeceğinin hem de gelecek nesillere karşı olan sorumluluklarımızın farkına varılması ve bu bağlamdaki tartışmaların ortaya çıkması sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma kavramlarının doğmasına ve yaygınlaşmasına sebep olmuştur.

Bu tartışmalara, ekonomik sistemin vazgeçilemez aktörleri olan işletmelerde “kurumsal sürdürülebilirlik” ile dahil edilmiştir. Her türlü işletme hammadde tedarikinden mamul üretimine, mamullerin nihai tüketiciye ulaştırılması süreci boyunca bu kaynakları kullanmaktadır. Artan çevresel kaygılar işletmelerin “kurumsal sürdürülebilirlik” ile olan ilişkilerinin de açıklanmasını gerekli hale getirmektedir. Paydaşların işletmelerin sadece ekonomik performansları ile değil sürdürülebilirliğe olan katkıları ile de ilgilenmektedirler. Böylece işletmeler sürdürülebilirlik ile ilgili altyapılarını oluşturmaya, ilgili politikalarını uygulamaya ve finansal bilgilerin yanı sıra yıllık raporlar aracılığı ile veya ek raporlar ile sürdürülebilirlik ile ilgili faaliyetlerini de raporlamaya başlamışlardır.

Sürdürülebilirlik dünya üzerinde yaygınlaşmasına rağmen, ülkemizde maalesef henüz sadece büyük işletmelerin dikkat ettiği bir olgu konumundadır. Rekabet ve yabancı yatırımcıları çekme kaygısı bu tür işletmeler için en önemli itici güç konumundadır. Bu konu üzerine yapılacak olan yasal düzenlemelerle “kurumsal sürdürülebilirliğin” uygulanması ve raporlanması daha sistemli bir hale getirilebilir. İşte bu noktada İşletmenin birçok fonksiyonuyla iç içe olan ve hâlihazırda işletme hakkında bilgi sağlama yükümlülüğü bulunan muhasebe birimlerine ve meslek mensuplarına önemli görevler düşmektedir. Örneğın ilgili risklerin belirlenmesi ve yönetilmesi, ilgili varlık ve borçların ölçülmesi, kurumsal yönetim, kanun ve yönetmeliklere uyum, sürdürülebilirlik raporlarının denetlenmesi ve güvence işleri ve vergi gibi konularda tecrübelerine dayanarak işletmelere fayda sağlayabilirler.

Mehmet OKKALI

Ankara SMMM Odası Başkanı

editörden

Değerli MUVU Okuyucuları

2015 yılının üçüncü baskısında güncel konuları içeren hem akademisyenlerin hem uygulamacıların ilgi göstereceğini düşündüğümüz dört makale ile karşınızdayız.

Yeni sayıda görüşmek dileği ile.

Prof Dr. Nalan AKDOĞAN

Muhasebe ve Vergi Uygulamaları

Genel Yayın Yönetmeni

İçindekiler

Nalan AKDOĞAN Melike AKTAŞ Pınar ANAFOROĞLU Buket ATALAY Kerem EREN Ceyda ÖZDEMİR	ULUSAL VE GÖZALTI PAZARINDA İŞLEM GÖREN ŞİRKETLERİN TFRS 5 KAPSAMINDA SATIŞ AMAÇLI DURAN VARLIK GRUBUNU KULLANIM EĞİLİMLERİNİN 2009-2014 DÖNEMİ FİNANSAL TABLOLARINDA İNCELENMESİ 153
Nilüfer TETİK Esin YELGEN	ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ (UFRS) MUHASEBE KÜLTÜRÜNE ETKİSİ ÜZERİNE OTEL İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA 201
Hakan ARSLANER	KAMU ALACAKLARININ CEBRİ TAHSİL USULÜNDE HACİZLİ MALLARIN SATIŞA ÇIKIŞ SÜRESİ: ÜÇ AY MI, ÜÇ YIL MI? 229
Halim AKBULUT Selim ERTAN	HİZMET SEKTÖRÜNDE KISITLAR TEORİSİ VE KATKI MUHASEBESİ: BİR OTEL İŞLETMESİNDE UYGULAMA 243

Contents

Nalan AKDOĞAN Melike AKTAŞ Pınar ANAFOROĞLU Buket ATALAY Kerem EREN Ceyda ÖZDEMİR	ANALYSIS OF THE 2009-2014 FINANCIAL REPORTS OF THE COMPANIES' TRADING ON THE NATIONAL AND WATCH LIST COMPANIES MARKET WITH RESPECT TO USAGE TRENDS OF THE IFRS 5 NON-CURRENT ASSETS HELD FOR SALE 153
Nilüfer TETİK Esin YELGEN	A RESEARCH IN HOTEL ENTERPRISES ON THE EFFECT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS (IFRS) ON ACCOUNTING CULTURE 201
Hakan ARSLANER	THE TERM OF REMOVING FOR SALE OF THE ATTACHED ASSETS ON PROCEDURE FORCED COLLECTION OF PUBLIC RECEIVABLES: THREE MONTHS OR THREE YEARS? 229
Halim AKBULUT Selim ERTAN	THE THEORY OF CONSTRAINTS AND THROUGHPUT ACCOUNTING IN SERVICE SECTOR: AN APPLICATION IN HOTEL 243

ULUSAL VE GÖZALTI PAZARINDA İŞLEM GÖREN ŞİRKETLERİN TFRS 5 KAPSAMINDA SATIŞ AMAÇLI DURAN VARLIK GRUBUNU KULLANIM EĞİLİMLERİNİN 2009-2014 DÖNEMİ FİNANSAL TABLOLARINDA İNCELENMESİ*

Prof.Dr. Nalan AKDOĞAN**

Melike AKTAŞ***

Pınar ANAFOROĞLU****

Buket ATALAY*****

Kerem EREN*****

Ceyda ÖZDEMİR*****

Araştırma

Muhasebe ve Vergi
Uygulamaları Dergisi
Kasım 2015; 8 (3): 153-200

Öz

TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler standardı çerçevesinde, bir yıl içinde elden çıkarılma ihtimali yüksek olan ve satış planı yapılmış duran varlıkların, satış amaçlı elde tutulan duran varlık veya varlık grubu olarak sınıflandırılması gerekmektedir. Duran varlıkların azalması ve dönen varlıkların artması sonucunu doğuran bu değişiklik, şirketlerin likidite problemlerinin tespitinde kullanılan net işletme sermayesine olan etkisinin değerlendirmesi açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı payları 2009-2014 döneminde Ulusal ve Gözaltı Pazarı'nda işlem gören şirketlerin satış amaçlı elde tutulan duran varlık grubu kullanım eğilimlerinin incelenmesidir. Bu amaçla, varlık grubunun satış amaçlı olarak sınıflandırılmasının finansal tablolar üzerindeki etkisi değerlendirilmektedir. Yapılan çalışmada satış amaçlı duran varlık grubunun kullanımının bankalarda, faktoring ve finansal kiralama şirketlerinde daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca incelenen tüm şirketlerde duran

* Makalenin gönderim tarihi: 22.08.2015; Kabul tarihi: 20.09.2015

** Başkent Üniversitesi Ticari Bilimler Fakültesi, nakdogan@baskent.edu.tr

*** Başkent Üniversitesi Muhasebe ve Finansman Programı Doktora Öğrencisi, melke.aktas@gmail.com

**** Gazi Üniversitesi Muhasebe ve Finansman Doktora Öğrencisi, panaforoglu@yahoo.com

***** Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Araştırma Görevlisi, buketatalay@baskent.edu.tr

***** Başkent Üniversitesi Muhasebe ve Finansman Programı Doktora Öğrencisi, keremeren10@hotmail.com

***** Başkent Üniversitesi Muhasebe ve Finansman Programı Doktora Öğrencisi, ci2107@columbia.edu

varlık satışı yapılmasına karşılık satış amaçlı duran varlık hesabının kullanım eğiliminin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Duran Varlıklar, Durdurulan Faaliyetler, Ulusal Pazar, Gözaltı Pazarı

JEL Kodları: M41

ANALYSIS OF THE 2009-2014 FINANCIAL REPORTS OF THE COMPANIES' TRADING ON THENATIONAL AND WATCH LIST COMPANIES MARKET WITH RESPECT TO USAGE TRENDS OF THE IFRS 5 NON-CURRENT ASSETS HELD FOR SALE

ABSTRACT

Based on IFRS 5 Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations, non-current assets with possibility of disposal in one year with a disposal plan, should be clasified as non-current asset available for sale or asset group. This case results in a decrease in the non-current assets and an increase in the current assets, enabling evaluation of net working capital for identifying liquidity problems of the companies. The purpose of this study is to examine the trends of "non-current assets held for sale" assets group, for the companies traded between the years 2009-2014 at the National and Watch List Companies Markets. Through this, the impact of classifying assets group with sale purpose on the financial statements of the companies is being evaluated. The study shows that the usage of "non-current asset held for sale" account is higher in banks, factoring and financial leasing companies. In addition, for all the companies examined, usage trend of non-current asset held for sale account is low, despite disposal of non-current asset occurs.

Keywords: Non-current assets, discontinued operations, Watch List Companies Market

JEL Classifications: M41

1. GİRİŞ

Finansal tablo kullanıcıları şirketlerin sürekliliği ve bunu ilgilendiren tüm ilişkiler boyutunda, rasyonel kararların alınmasında analizler yapmaktadırlar. Özellikle yatırımcılar şirketlerin aldıkları kararları ve bu kararların uygulanmasındaki tutarlılığı ve etkinliği de incelemektedirler. Bir şirketin uzun vadede etkili olabilecek stratejik kararları, yatırımcı tercihlerinde de-

ğişikliğe yol açabilmektedir. Alınan bu kararların finansal tablolara ortak bir finansal dil ile yansıtılması karşılaştırılabilirliği arttırmaktadır.

Çalışmada, payları Ulusal ve Gözaltı Pazarı'nda işlem gören şirketlerin finansal tablo yapısında olumlu değişikliğe imkân veren TFRS 5 standardını uygulama eğilimleri araştırılmıştır. Şirketlerin finansal tablolarında satış amaçlı elde tutulan varlıklar ve bu varlıklara ilişkin yükümlülükler tespit edilerek, bu varlıkların aktife oranı ve net işletme sermayesine olan etkisi ile durdurulan faaliyet kârı veya zararının dönem kâr veya zararına etkisi incelenmiştir. Ayrıca satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar hesabının kullanılmadığı finansal tablolarda duran varlık satış kâr veya zararının dönem kârına olan etkisi de değerlendirilmiştir.

Yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda 2009 ve 2014 yılları arasında Borsa İstanbul Ulusal Pazar'da işlem gören 262 şirkete ait 1.572 adet ve Gözaltı Pazarı'nda işlem gören 31 şirkete ait 186 adet, toplamda 1.758 adet finansal tablo ve dipnotları Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndan temin edilerek incelenmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde TFRS 5 standardının ilgili düzenlemeleri üzerinde durulmuş, ikinci bölümünde de satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların net işletme sermayesi üzerindeki etkisi, aktifteki payı ve durdurulan faaliyetlerin kâr veya zararının, net kâr veya zarar üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Üçüncü bölümde ise duran varlık satış kâr veya zararının net kâr veya zarar üzerindeki etkisi incelenmiştir. Sonuç bölümünde de çalışmadan elde edilen bulgular üzerinde durulmuştur.

2. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER

Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar ve bunlara ait yükümlülüklerin bilançoda ayrı grupta gösterilmesi gerektiği ve bu kalemlerin dönen varlıklar veya kısa vadeli yabancı kaynaklar kapsamında raporlanacağı ve dipnotlarda gerekli açıklamaların yapılması gerektiği TFRS 5 standardında belirtilmektedir. İlgili standartta muhasebeleştirme ve uygulamaya ilişkin esaslar aşağıda özetlenmiştir:

'1. Satış amaçlı elde tutulan duran varlık olarak sınıflandırılma kriterlerini sağlayan varlıklar; defter değerleri ile satış için katlanılacak maliyetler düşülmüş gerçeğe uygun değerlerinden düşük olanı ile ölçülür ve bu tutarla duran varlık grubundan satış amaçlı duran varlık grubuna aktarılır. Söz konusu varlıklar üzerinden amortisman ayırma işlemi durdurulur ve bu varlıklar bilançoda ayrı grupta dönen varlık olarak sunulur.

2. Bir duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda işletme, söz konusu duran varlığı (veya elden çıkarılacak varlık grubunu) satış amaçlı ola-

rak sınıflandırır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekir. Satış olasılığının yüksek olması için; uygun bir yönetim kademesi tarafından, varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olmalıdır. Ayrıca, varlık (veya elden çıkarılacak varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Satışın, sınıflandırılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanmış bir satış olarak muhasebeleştirilmesinin beklenmesi ve planı tamamlamak için gerekli işlemlerin, planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekir.

3.Çeşitli olay veya koşullar satış işleminin tamamlanma süresini bir yıldan fazlaya uzatabilir. Söz konusu gecikmenin işletmenin kontrolü dışındaki olaylar veya koşullar nedeniyle gerçekleşmiş ve işletmenin ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına yönelik satış planının devam etmekte olduğuna dair yeterli kanıt bulunması durumunda söz konusu varlıklar, satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılmaya devam edilir.

4.Satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılan varlıklara ilişkin değer düşüklüğü kayıpları ve müteakip değerlemeler sonucunda oluşan kazanç ve kayıplar gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

5.Satılmak üzere elde tutma kriterinin bilanço tarihinden ancak finansal tablo yayımlanma tarihinden önce gerçekleşmesi durumunda sınıflamaya gerek bulunmamaktadır. Dipnotlarda belirtilmesi yeterlidir.

6.Satıştan vaz geçildiği durumda ise satış amaçlı elde tutulan varlık sınıfında bulunduğu süre içinde ayrılmayan amortisman giderleri ayrılır. Satılmak üzere elde tutulan grubuna sınıflanmadan önceki defter değerinin, sınıflamaya tabi olmaması durumunda bulunan (amortisman ya da yeniden değerlendirme düzeltmeleri yapılmış) defter değeri ve satış kararından vaz geçildiği tarih itibariyle belirlenen geri kazanılabilir değerinden (kullanım değeri ile gerçeğe uygun değerden yüksek olanı) düşük olanı ile değerlendirilir.

7.Durdurulan faaliyet, bir işletmenin koordine edilmiş bir plan çerçevesinde elden çıkarılması planlanan veya satış amaçlı elde tutulan ana iş kolu / faaliyetlerinin coğrafi bölümünü ifade etmektedir. Durdurulan faaliyetleri oluşturan varlık veya varlık gruplarının elden çıkarılması sırasında finansal tablolara yansıtılan vergi öncesi kâr veya zarar ve durdurulan faaliyetlerin vergi sonrası kârı veya zararının detayları dipnotlarda açıklanır. Ayrıca, durdurulan faaliyetlerin işletme, yatırım ve finansman faaliyetleriyle ilişkilendirilen net nakit akımları ilgili dipnotta belirtilir.

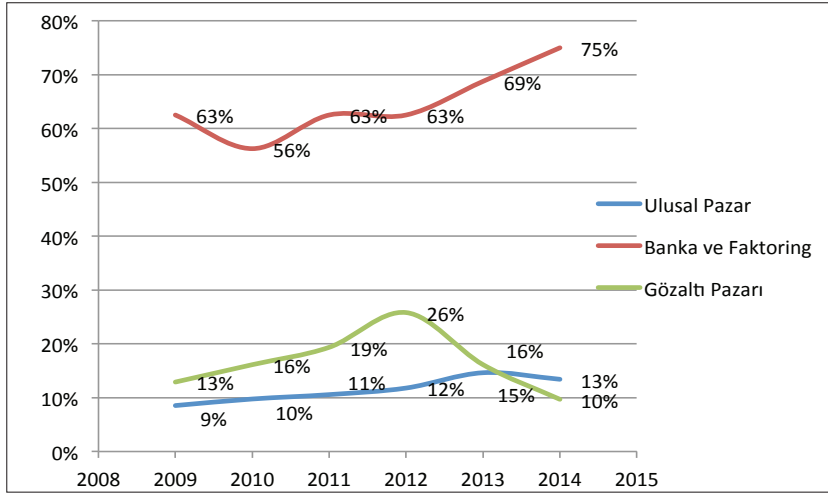
8. Duran varlık grupları, kullanılması suretiyle değil, satış işlemi sonucu geri kazanılacağı durumlarda, satış amaçlı elde tutulan duran varlık grupları olarak sınıflandırılır. Bu varlıklarla doğrudan ilişkilendirilen yükümlülükler ise benzer şekilde gruplanır.”(TFRS5)

3. SATIŞ AMAÇLIELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR: AKTİFE ORANI, NET İŞLETME SERMAYESİNE ETKİSİ VE DURDURULAN FAALİYETLERİN NET KÂR ZARAR ETKİSİ

Ulusal Pazar’da payları işlem gören şirketlere ait finansal tablolarda satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar incelenirken banka, faktoring ve finansal kiralama şirketleri ayrı olarak değerlendirmeye alınmıştır. Finans sektörüne ait finansal tablo yapıları diğer şirketlerden farklı olması sebebiyle banka,faktoring ve finansal kiralama şirketlerine ait incelemeler satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların aktife oranı ve nitelikleri ile sınırlı tutulmuştur. Finansal tablolarda ilgili hesap grubunun bulunması açısından **Tablo 1** incelendiğinde, satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların banka, faktoring ve finansal kiralama şirketlerinde adet olarak diğer şirketlere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Sektör olarak daha detaylı incelemelere ve birden fazla otoritenin denetimine tabi olmasınedeniyle standartların uygulanmasında daha titiz ve etkin davranıldığı vestandartların gereğinin daha fazla yapıldığı düşünülmektedir. Ulusal Pazar ve Gözaltı Pazarı’ndaki şirketlerde ise satış amaçlı duran varlık grubunun kullanımının düşük olduğu veyüzde olarak birbirine yakınlığıgörülmüştür.

Tablo-1: Finansal Tablolarda Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıkları Raporlayan Şirketler

Yıl	Ulusal Pazar		Banka ve Faktoring		Gözaltı Pazarı	
	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde
2014	33	13%	12	75%	3	10%
2013	36	15%	11	69%	5	16%
2012	29	12%	10	63%	8	26%
2011	26	11%	10	63%	6	19%
2010	24	10%	9	56%	5	16%
2009	21	9%	10	63%	4	13%
Toplam	246		16		31	

Grafik-1: Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar Karşılaştırılması

Tablo 1 ve **Grafik-1**'den görüldüğü üzere, banka, faktoring, finansal kiralama şirketlerinin yani finans sektöründeki 16 şirketin %56-%75'inin(ortalama 10 şirket) finansal durum tablolarında 2009-2014 döneminde satış amaçlı duran varlık grubunu raporladığı tespit edilmiştir.

Ulusal pazarda işlem gören 246 şirketin ise %9-%15'inin(ortalama 28 şirket) finansal durum tablolarında 2009-2014 döneminde satış amaçlı duran varlık grubunu raporladığı tespit edilmiştir. Gözetli pazarında ise 31 şirketin %13-%26'sının(ortalama 5 şirket) satış amaçlı duran varlık grubunu raporladığı görülmüştür.

Tablo 2' de ise satış amaçlı duran varlık raporlayan işletmelerin, bu grup tutarının aktif içindeki payı,duran varlıklardan dönen varlık grubuna aktarım sonucunda net işletme sermayesinde meydana getirdiği değişiklik ve gelir tablolarında raporlanan durdurulan faaliyet sonuçlarının kâr zarar içindeki payı hesaplanarak 2009-2014 yılları arasında payları Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerin finansal tablo verilerinden hareketle, şirket ortalamaları olarak hesaplanmıştır. Belirlenen yıllar itibariyle bireysel olarak şirket hesaplamalarına **Ek 1**'de yer verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde payları Ulusal Pazar' da (bankacılık,factoring ve finansal kiralama şirketleri hariç) işlem gören şirketlerin finansal tablolarında satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların aktife oranı, ortalama olarak %5,15 olduğu görülmektedir. İlgili hesap grubu niteliği itibariyle maddi duran varlıklardan ve bağlı ortaklık iştirak gibi ortaklık paylarından oluşmaktadır. Maddi duran varlık payının %70 civarında olduğu hesaplanmıştır.Bağlı ortaklık ve iştirak niteliğindeki ortaklık paylarının satış planları yapıldığı yıl itibariyle satış amaçlı duran varlıklarda raporlanırken, gelir ve

giderlerinin de durdurulan faaliyetlerde raporlandığı tespit edilmiştir. Net işletme sermayesini arttırıcı etkisinin ortalama olarak **Tablo 2**'de görüleceği üzere 2009-2014 döneminde %6-%10 arasında seyrettiği görülmektedir. Bireysel olarak şirket finansal tabloları incelendiğinde, bazı firmalarda satış amaçlı duran varlık grubunun oluşturulmasıyla negatif olan işletme sermayesinin olumsuz farkının büyük ölçüde azaldığı ya da yetersiz olan net işletme sermayesinin makul düzeye geldiği görülmektedir. Şirket detayında hesaplamalar ve bilgiler **Ek 1**'de bulunan tablolarda açıklanmıştır.

Finans sektörü incelendiğinde, satış amaçlı duran varlık grubu, şirketlerin alacakları için teminat olarak müşterilerinden aldıkları maddi duran varlıkların tahsil edilemeyen alacaklarla ilgili kısmını oluşturduğu dipnotlardan tespit edilmiştir. Tamamı maddi duran varlıklardan oluşmaktadır.

Satış amaçlı duran varlık grubunun aktif içindeki payı Ulusal Pazar'daki diğer şirketlerle karşılaştırıldığında daha düşük olduğu hesaplanmıştır. Aktif içindeki payı %1'in altında seyretmesinin nedeni olarak finans sektöründeki şirketlerin aktif büyüklüğünün diğer şirketlere göre daha yüksek olması sonucu, oranın düşük olduğu anlaşılmıştır. **Ek 2**'de finans sektörüne ait şirket detayında hesaplamalar bulunmaktadır.

Tablo-2: Ulusal Pazar Aktif, Net İşletme Sermayesi ve Net Kâr/Zarar Etkisi ve Banka Faktoring Finansal Kiralama Şirketleri.

I. ULUSAL PAZAR (BANKA FAKTÖRİNG FİNANSAL KİRALAMA HARİÇ)			
YIL	AKTİF İÇİNDEKİ PAYI	NET İŞLETME SERMAYESİ ETKİSİ	DURDURULAN FAALİYETLERİN NET KÂR ZARAR ETKİSİ
2014	5,15%	6,69%	2,51%
2013	3,29%	8,55%	10,00%
2012	1,08%	9,09%	7,65%
2011	2,46%	9,42%	-10,65%
2010	2,55%	10,20%	4,69%
2009	1,69%	5,59%	-18,77%

II. BANKA FAKTÖRİNG VE FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİ		
YIL	AKTİF İÇİNDEKİ PAYI	NİTELİĞİ
2014	0,18%	MADDİ DURAN VARLIK
2013	0,38%	MADDİ DURAN VARLIK
2012	0,17%	MADDİ DURAN VARLIK
2011	0,18%	MADDİ DURAN VARLIK
2010	0,16%	MADDİ DURAN VARLIK
2009	0,21%	MADDİ DURAN VARLIK

Tablo 3'te ise 2009-2014 yılları arasında, Payları Gözaltı Pazarı'nda işlem

gören şirketlerdeki satış amaçlı duran varlık grubunun aktif içindeki payı, net işletme sermayesinde meydana getirdiği değişiklik ve gelir tablolarında raporlanan durdurulan faaliyet sonuçlarının kâr zarar içindeki payı hesaplanarak, ortalamalar verilmiştir. Payları Gözaltı Pazarı'nda işlem gören Asya Katılım Bankası A.Ş. finansal tablo yapısı göz önünde bulundurularak net işletme sermayesi etkisi ve durdurulan faaliyetlerin net kâr zarar etkisi hesaplamalarından dâhil edilmemiştir.

Bu bölümde yer alan şirketlerde 2014 yılı diğer yıllar ile karşılaştırıldığında satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların aktife oranı ve net işletme sermayesine etkisinin yüksek olduğu **Tablo 3**'te görülmektedir. Ayrıca ilgili hesap grubunun niteliği itibarıyla diğer yıllardan farklı olarak satışa sunulan bağlı ortaklık iştirak gibi ortaklık paylarından oluşmaktadır. Ulusal Pazar ile karşılaştırıldığında Gözaltı Pazarı'ndan net işletme sermayesi etkisinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. **Ek 3**'te Gözaltı Pazarı ile ilgili hesaplamalara yer verilmiştir.

Tablo-3: Gözaltı Pazarı Aktif, Net İşletme Sermayesi ve Net Kâr/Zarar Etkisi

GÖZALTI PAZARI			
YIL	AKTİF İÇİNDEKİ PAYI	NET İŞLETME SERMAYESİ ETKİSİ	DURDURULAN FAALİYETLERİN NET KÂR ZARAR ETKİSİ
2014	28,43%	57,00%	61,60%
2013	7,89%	24,88%	6,42%
2012	3,99%	32,67%	2,33%
2011	3,08%	14,52%	66,63%
2010	3,02%	21,96%	-17,70%
2009	5,61%	23,32%	76,32%

2009-2014 yılları arasında şirketler genelinde satış amaçlı duran varlık hesabının kullanım seyri incelenmiştir. Payları Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerin birbirini takip eden, bir yıldan fazla söz konusu hesap grubunu kullanan toplam 38 adet şirket tespit edilmiştir. Bu şirketlerden %24'ü altı yıl, %13'ü beş yıl, %8'i dört yıl, %21'i üç yıl ve %34'ü iki yıl, satış amaçlı duran varlık hesap grubunu kullanmışlardır. Payları Gözaltı Pazarı'nda işlem gören şirketlerde ise yedi adet şirket bulunmaktadır. Bu şirketlerden %29'u altı yıl, %13'ü dört yıl, %29'u üç yıl, %29'u da iki yıl, söz konusu hesap grubunu kullandıkları belirlenmiştir.

4. DURAN VARLIK SATIŞ KÂRI VEYA ZARARI

İncelemeye alınan şirketlerde duran varlık satış kârı dipnotlarda, hasılat ve satışların maliyeti bölümleri dışında kalan, esas faaliyet, diğer faaliyet ve yatırım faaliyeti gelir ve giderleri bölümündeki açıklamalardan faydala-

narak hesaplamalar yapılmıştır. Ulusal Pazar ve Gözaltı Pazarı'nda payları işlem gören şirketlerin 2009-2014 yılları arasında yaptıkları duran varlık satışları tespit edilerek satış amaçlı duran varlık hesap grubunun kullanımı ile karşılaştırılması yapılmıştır. **Tablo 4'**te belirlenen satışlar adet ve yüzde olarak ortaya konulmuştur. Bu veriler ışığında **Tablo 5'**te duran varlık satışı bulunan şirketlerin ne oranda satış amaçlı duran varlık hesap grubunu kullandıkları belirlenmiştir.

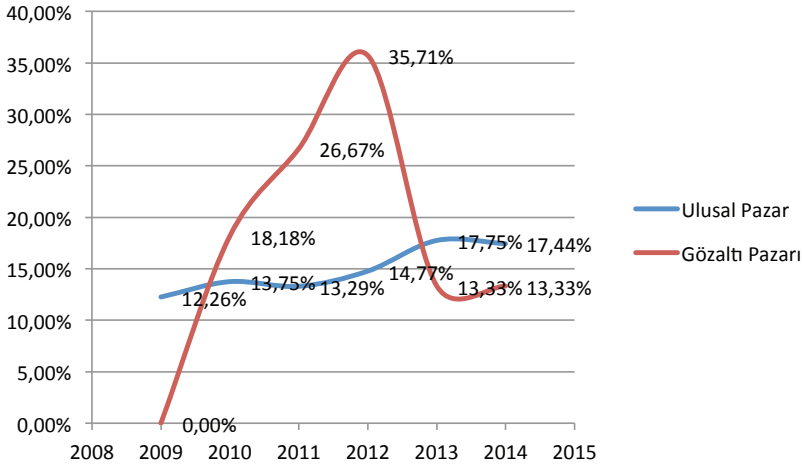
Tablo 4'te, payları Ulusal Pazar'da işlem gören şirketlerin %60-%68 arasında duran varlık satışı yaptığı tespit edilmiştir. Buna karşılık %13-%18 arasında satış amaçlı elde tutulan duran varlık hesap grubu kullanıldığı **Tablo 5'**de görülmektedir. Her ne kadar 2009 yılından itibaren Ulusal ve Gözaltı Pazar'larında bu oran artış gösterse de yeterli olmadığı düşünülmektedir. Bankalara ait finansal tablo ve dipnotlarda duran varlık satışı ile ilgili açıklama bulunmamakta olup, faktoring ve finansal kiralama şirketlerinde duran varlık satışları ile ilgili bilgilerincelemeye alınabilmektedir. Duran varlık satışı ile ilgili bilgiler **Ek 4'**te açıklanmıştır.

Tablo-4: Duran Varlık Satış Kâr veya Zararı

Yıl	Ulusal Pazar		Banka ve Faktoring		Gözaltı Pazarı	
	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde
2014	153	62,20%	0	0,00%	15	48,39%
2013	159	64,63%	1	0,41%	15	48,39%
2012	167	67,89%	2	0,81%	14	45,16%
2011	165	67,07%	1	0,41%	15	48,39%
2010	152	61,79%	1	0,41%	10	32,26%
2009	146	59,35%	1	0,41%	7	22,58%

Tablo-5: Duran Varlık Kâr veya zararı olup aynı zamanda Satış Amaçlı Elde tutulan Duran Varlık Sınıflandırması bulunan şirketler

Yıl	Ulusal Pazar		Gözaltı Pazarı	
	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde
2014	27	17,65%	2	13,33%
2013	29	18,24%	2	13,33%
2012	23	13,77%	5	35,71%
2011	23	13,94%	4	26,67%
2010	22	14,47%	2	20,00%
2009	19	13,01%	0	0,00%

Grafik-2: Duran Varlık Kâr veya zararı olup Satış Amaçlı Elde tutulan Duran Varlık Sınıflandırması Karşılaştırılması

Grafik 2 incelendiğinde Gözaltı Pazarı'nda 2012 yılına kadar izlenen artışın, 2014 yılı itibariyle %13 seviyelerine gerileği görülmektedir. Ulusal Pazar'da ise %13-%18 arasında seyrettiği görülmektedir. Duran varlık satışının bu kadar yüksek olması yanında satış amaçlı duran varlık hesap grubunun kullanımının daha az olduğu belirlenmiştir.

Duran varlık satış kâr veya zararının net kâr veya zarara etkisinin şirketler için ayrı değerlendirilmesi gerekebilmektedir. Örneğin bir şirketin bağlı ortaklığı satıldığında elde edilen kâr veya zararın net kâr veya zarar üzerinde etkisi yüksek olabilmektedir. Değerlendirmeye alınan şirketlerin genelinde maddi duran varlık satışının %70 oranında olduğu tespit edilmiştir. Duran varlık satış kâr veya zararının net kâr veya zarardaki etkisi üzerinde açık bir bağlantıya rastlanamamıştır. Ek 4 de kâr zarar etkisi ile ilgili hesaplamalara yer verilmiştir. Ancak şirketlerin satış kararı almaları ile birlikte TFRS 5 standardının sağladığı net işletme sermayesi üzerindeki olumlu etki göz önüne alındığında satış amaçlı elde tutulan duran varlık hesap grubunun daha efektif olarak kullanılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

5. SONUÇ

Bu çalışmada 2009-2014 yılları arasında payları Ulusal ve Gözaltı Pazarı'nda işlem gören şirketlerin TFRS 15 kapsamında satış amaçlı elde tutulan duran varlık hesap grubunun, standartların belirlediği kriterler ölçüsünde kullanım eğilimleri araştırılmıştır. İlgili hesap grubunun kullanılması durumunda şirketlerin net işletme sermayesine etkisi hesaplanmıştır. Şirketlerin belirtilen yıllarda duran varlık satışları incelenmiş ve satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar grubunu kullanım eğilimleri ortaya konulmuştur.

Yapılan çalışma sonucunda finans sektörü ve aktif büyüklüğü görece olarak daha yüksek şirketlerin diğer şirketlere nazaran standardın sağladığı avantajdan daha fazla faydalandığı, diğer şirketlerin bu grubu kullanım eğiliminin ise daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun nedenlerinden biri olarak, duran varlık satış kararının bilanço tarihinden sonra ancak finansal tablo yayımlanma tarihinden önce alınması gösterilebilir. Bir başka sebep ise şirketlerin yönetimsel kararlarının kısa vadeli planlanması, ani kararlar alınması olabilmektedir. Satış amaçlı elde tutulan duran varlık hesabına transfer edilen duran varlıklar ile ilgili olarak durdurulan faaliyetler bölümünde söz konusu faaliyete ilişkin finansal bilgilerin gelir tablosunda raporlanmasının düşük seviyede olması standartların uygulanmasının etkinliği açısından düşündürücüdür.

Gerek uluslararası muhasebe standartlarını etkin uygulanması gerekse de şirket yönetiminin aldığı kararların finansal tablolarda doğru, tam ve zamanında açıklanması yatırımcı tercihleri üzerinde etki yaratmakta ve yatırım riskini azaltmaktadır. Bu çalışma ile TFRS 5 standardının Ulusal ve Gözaltı Pazarı'ndaki uygulaması araştırılmıştır. Genellikle bilinçli şirket yönetimine sahip etkin olarak muhasebe standartlarını uygulayan işletmelerin ve net işletme sermayesi sıkıntısı içinde bulunan ve banka sektöründen yeni finansman kaynağı temin etme aşamasında olan işletmelerin bu standardı uygulama konusunda daha istekli olduklarını söyleyebiliriz. Şirket birleşme ve devir işlemlerinin yoğun olduğu dönemlerinde ortaklık paylarının satışından dolayı satış amaçlı duran varlık grubunun daha fazla hareket gördüğü söylenebilir. Ancak kurumsal yönetim ilkeleri tam yerleşmemiş birçok işletmede planlamaya gereken önem verilmediği için, izleyen dönemin satışının bu dönemden karara varılması söz konusu olmadığından finansal tablolar düzenlenirken bu grup çalıştırılmamaktadır. Çünkü kararlar satış öncesi hemen alınmakta ve aynı dönemde de sonuçlandığından TFRS 5 uygulamasına gerek duyulmamaktadır. Nitekim kâr zarar tablosunda duran varlık satış kârı zarar varken, satış öncesi dönemde satış amaçlı duran varlık grubunun oluşturulmamış olmasının nedeni budur. Satış amaçlı duran varlık grubunun oluşturulmasının finansal tablo kullanıcılarına güvenilir ve karşılaştırılabilir finansal bilgi sunumu ile sermaye piyasasının etkinliğinin araştırılması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Akdoğan, Nalan; TMS-TFRS Ders Notları, KGK Geçiş Dönemi Eğitim Notları
TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler Standardı

www.kap.gov.tr

www.borsaistanbul.com

EK 1: ULUSAL PAZAR (BANKA FAKTORİNG VE FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİ HARIÇ) ŞİRKETLERİNDE SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR GRUBUNUN KULLANIMI 2009-2014 DÖNEMİ

2014 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2014	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kar/zarar etkisi
TUKAS	5,91%	12.271.575,00	MADDİ DURAN VARLIK	34,65%	HAYIR	-
KORDS	0,22%	4.385.340,00	BAĞLI ORTAKLIK	2,06%	EVET	6,02%
ROYAL	0,37%	1.500.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,22%	HAYIR	-
DGKLB	0,26%	866.200,00	MADDİ DURAN VARLIK	4,43%	HAYIR	-
TIRE	1,94%	6.665.774,00	MADDİ DURAN VARLIK	18,42%	HAYIR	-
PIMAS	0,40%	770.600,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,19%	HAYIR	-
SASA	0,91%	6.057.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	4,90%	HAYIR	-
TRCAS	0,02%	246.953,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,13%	HAYIR	-
BOLUC	0,76%	3.720.413,00	MADDİ DURAN VARLIK	5,13%	HAYIR	-
BUCIM	0,47%	2.466.936,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,12%	EVET	0,25%
TRKCM	0,15%	6.653.536,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,58%	HAYIR	-
BRSAN	4,71%	126.329.018,00	MADDİ DURAN VARLIK	119,05%	HAYIR	-
ALCAR	0,12%	476.082,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,16%	HAYIR	-
ARCLK	0,10%	11.815.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,29%	HAYIR	-
KARSN	2,58%	29.301.831,00	MADDİ DURAN VARLIK	29,07%	HAYIR	-
AKENR	0,09%	3.049.092,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,98%	HAYIR	-
ENKAI	0,01%	2.476.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,06%	EVET	0,16%
PRKME	0,63%	3.482.247,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,36%	HAYIR	-
ARENA	0,03%	150.239,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,01%	HAYIR	-
DOAS	1,61%	45.489.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	34,43%	HAYIR	-
KIPA	4,85%	74.112.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	20,74%	EVET	5,04%
UYUM	3,29%	5.628.996,00	MADDİ DURAN VARLIK	301,94%	HAYIR	-
GSDDE	0,10%	281.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	5,51%	HAYIR	-
TTKOM	0,13%	26.367.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,22%	HAYIR	-
ALARK	3,55%	80.836.865,00	MÜŞTEREK YÖNT.TABI ORT	14,94%	EVET	1,84%
GLYHO	0,03%	862.751,00	MADDİ DURAN VARLIK	4,39%	HAYIR	-
GSDHO	86,72%	3.563.901.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	425,34%	EVET	-360,89%
KCHOL	0,24%	153.471.000,00	BAĞLI ORTAKLIK VE GAYRİMENKUL	2,67%	HAYIR	-
SAHOL	0,29%	681.276.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,56%	EVET	1,77%
SISE	0,05%	6.653.535,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,18%	HAYIR	-
TKFEN	0,39%	19.485.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	2,03%	HAYIR	-
RHEAG	49,00%	26.137.697,00	İŞTİRAK	373,00%	HAYIR	-
ISMEN	0,09%	4.973.662,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,56%	HAYIR	-

2013 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2013	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kar/zarar etkisi
TATGD	7,05%	39.981.522,00	BAĞLI ORTAKLIK	20,52%	EVET	359,47%
TUKAS	6,37%	13.945.542,00	MADDİ DURAN VARLIK	26,37%	HAYIR	-
ROYAL	0,98%	3.296.250,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,07%	HAYIR	-
DGKLB	0,31%	854.200,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,63%	EVET	-523,64%
HURGZ	0,97%	13.962.570,00	BAĞLI ORTAKLIK	3,90%	EVET	31,19%
TIRE	2,62%	9.021.671,00	MADDİ DURAN VARLIK	38,35%	HAYIR	-
PIMAS	0,36%	804.744,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,18%	HAYIR	-
SASA	1,01%	6.572.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	12,19%	HAYIR	-
TRCAS	0,02%	246.953,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,33%	HAYIR	-
ANACM	0,32%	10.074.122,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,29%	HAYIR	-
BUCIM	5,43%	27.221.651,00	MADDİ DURAN VARLIK	14,35%	EVET	-0,60%
IZOCM	0,93%	1.995.421,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,19%	HAYIR	-
NUHCM	0,10%	1.303.463,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,65%	EVET	-0,26%
TRKCM	0,18%	6.926.688,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,72%	HAYIR	-
BRSAN	6,81%	136.462.858,00	MADDİ DURAN VARLIK	294,01%	HAYIR	-
CEMTS	12,82%	25.391.906,00	MADDİ DURAN VARLIK	30,32%	EVET	-1,64%
ALCAR	0,38%	1.412.739,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,51%	HAYIR	-
ARCLK	0,08%	8.836.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,25%	HAYIR	-
KARSN	2,84%	29.301.831,00	MADDİ DURAN VARLIK	14,96%	HAYIR	-
ENKAI	0,01%	2.554.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,07%	EVET	0,21%
PRKME	0,07%	4.302.947,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,60%	HAYIR	-
ARENA	0,05%	188.372,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,16%	HAYIR	-
SANKO	0,01%	30.452,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,03%	HAYIR	-
GSDDE	0,17%	281.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	9,01%	HAYIR	-
TTKOM	0,26%	46.747.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	18,67%	HAYIR	-
DOHOL	0,97%	73.851.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,42%	EVET	14,81%
GLYHO	5,55%	111.045.421,00	BAĞLI ORTAKLIK VE GAYRİMENKUL	66,31%	HAYIR	-
GSDHO	0,18%	7.597.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,96%	HAYIR	-
IHLAS	0,11%	3.062.506,00	İŞTİRAK	0,16%	HAYIR	-
KCHOL	0,09%	49.983.000,00	BAĞLI ORTAKLIK VE GAYRİMENKUL	0,65%	HAYIR	-
METRO	1,15%	7.013.820,00	MADDİ DURAN VARLIK	9,75%	HAYIR	-
SAHOL	0,01%	29.968.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,07%	EVET	2,39%
SISE	0,15%	17.000.809,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,60%	HAYIR	-
TKFEN	0,28%	13.312.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	1,40%	HAYIR	-
RHEAG	59,86%	26.137.697,00	İŞTİRAK	373,00%	EVET	33,90%
ISMEN	0,05%	2.693.295,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,05%	HAYIR	-

2012 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2012	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kar/zarar etkisi
ALYAG	3,28%	1.503.874,00	MADDİ DURAN VARLIK	80,23%	EVET	14,59%
TATGD	2,51%	14.990.202,00	BAĞLI ORTAKLIK	9,25%	EVET	249,42%
TUKAS	7,08%	14.727.979,00	MADDİ DURAN VARLIK	24,52%	HAYIR	-
DGKLB	0,11%	42.200,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,22%	EVET	-110,64%
PIMAS	0,48%	846.194,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,56%	HAYIR	-
PTOFS	0,27%	19.072.000,00	İŞTİRAK	7,97%	HAYIR	-
TRCAS	0,02%	246.953,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,15%	HAYIR	-
NUHCM	0,59%	8.020.285,00	İŞTİRAK VE GAYRİMENKUL	7,09%	HAYIR	-
BRSAN	0,14%	2.010.760,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,22%	EVET	-2,27%
ALCAR	0,36%	1.233.239,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,49%	HAYIR	-
ARCLK	0,08%	8.571.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,31%	HAYIR	-
ASUZU	1,00%	4.238.788,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,82%	HAYIR	-
AKENR	7,88%	222.482.337,00	MADDİ DURAN VARLIK	122,52%	EVET	38,29%
ENKAI	0,05%	6.980.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,23%	EVET	4,70%
ARENA	0,29%	975.318,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,12%	HAYIR	-
SANKO	0,01%	30.451,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,03%	HAYIR	-
GSDDE	0,60%	387.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,62%	HAYIR	-
TTKOM	0,13%	28.245.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	38,96%	HAYIR	-
ALARK	0,09%	532.688,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,09%	HAYIR	-
BOYP	0,03%	430.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,36%	HAYIR	-
DOHOL	0,00%	17.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,00%	HAYIR	-
GLYHO	0,06%	862.751,00	MADDİ DURAN VARLIK	7,81%	HAYIR	-
GSDHO	0,32%	12.560.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	8,80%	HAYIR	-
KCHOL	0,05%	25.491.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,37%	HAYIR	-
METRO	1,39%	7.013.820,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,39%	EVET	-1,32%
NTHOL	4,04%	24.861.527,00	İŞTİRAK	52,84%	EVET	4,64%
SAHOL	0,05%	87.906.000,00	MÜŞTEREK YÖNT.TABI ORT	0,13%	EVET	-0,49%
TKFEN	0,26%	10.944.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,96%	HAYIR	-
ISMEN	0,01%	76.804,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,00%	EVET	3,06%

2011 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2011	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kar/zarar etkisi
TATGD	0,02%	103.761,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,04%	HAYIR	-
TUKAS	6,83%	14.727.979,00	MADDİ DURAN VARLIK	72,24%	HAYIR	-
KORDS	0,03%	465.913,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,12%	HAYIR	-
HURGZ	4,92%	80.687.319,00	BAĞLI ORTAKLIK	109,47%	HAYIR	-
PIMAS	0,33%	592.244,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,54%	HAYIR	-
TRCAS	0,03%	246.953,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,16%	HAYIR	-
NUHCM	0,46%	5.650.380,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,20%	HAYIR	-
BRSAN	0,21%	3.075.116,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,80%	EVET	-1,72%
ARCLK	0,08%	7.021.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,28%	HAYIR	-
BFREN	32,22%	27.632.478,00	MADDİ DURAN VARLIK	73,51%	EVET	-59,31%
AKSEN	0,50%	13.144.193,00	ÜRETİM LİSANSI	397,36%	EVET	0,01%
EDIP	0,00%	6.600,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,00%	EVET	0,00%
ENKAI	1,62%	227.650.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	8,40%	EVET	0,02%
SANKO	0,03%	103.452,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,10%	HAYIR	-
SELEC	0,06%	1.617.787,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,16%	HAYIR	-
GSDDE	0,16%	122.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,28%	HAYIR	-
THYAO	1,70%	279.472.200,00	MADDİ DURAN VARLIK	158,54%	HAYIR	-
BOYP	0,20%	2.544.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	9,65%	HAYIR	-
DOHOL	0,93%	80.687.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	2,80%	EVET	-13,67%
GLYHO	0,10%	1.511.867,00	BAĞLI ORTAKLIK VE GAYRİMENKUL	1,06%	HAYIR	-
GSDHO	0,37%	13.989.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	16,41%	HAYIR	-
KCHOL	0,01%	6.160.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,01%	HAYIR	-
METRO	0,83%	4.733.333,00	MADDİ DURAN VARLIK	9,59%	HAYIR	-
NTHOL	12,00%	61.890.322,00	İŞTİRAK	179,00%	HAYIR	-
SAHOL	0,00%	466.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,00%	EVET	0,12%
TKFEN	0,42%	15.813.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,91%	HAYIR	-

2010 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2010	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kar/zarar etkisi
TATGD	0,05%	272.258,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,15%	HAYIR	-
TUKAS	9,44%	15.953.778,00	MADDİ DURAN VARLIK	29,89%	HAYIR	-
GENTS	17,21%	21.698.239,00	BAĞLI ORTAKLIK	49,89%	HAYIR	-
AYGAZ	25,52%	715.472.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	228,00%	HAYIR	-
PIMAS	0,96%	1.519.194,00	MADDİ DURAN VARLIK	4,70%	HAYIR	-
TRCAS	0,20%	1.098.871,00	BAĞLI ORTAKLIK	2,31%	HAYIR	-
NUHCM	0,28%	3.000.811,00	MADDİ DURAN VARLIK	1,73%	HAYIR	-
BRSAN	2,06%	6.722.340,00	MADDİ DURAN VARLIK	22,74%	EVET	12,30%
EREGL	0,08%	11.498.657,00	İŞTİRAK	0,45%	HAYIR	-
AKSEN	0,54%	12.913.379,00	ÜRETİM LİSANSI	4,34%	EVET	2,09%
EDIP	0,00%	7.200,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,03%	EVET	156,00%
ENKAI	0,08%	8.459.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,42%	HAYIR	-
ESCOM	0,75%	968.187,00	MADDİ DURAN VARLIK	6,65%	HAYIR	-
ASELS	0,00%	391,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,00%	HAYIR	-
SANKO	0,17%	398.533,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,41%	HAYIR	-
SELEC	0,03%	1.144.933,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,12%	HAYIR	-
GSDDE	0,18%	128.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,00%	HAYIR	-
BOYP	0,55%	4.867.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,26%	HAYIR	-
GLYHO	0,28%	3.675.561,00	MADDİ DURAN VARLIK	29,41%	HAYIR	-
GSDHO	0,44%	12.595.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	70,83%	HAYIR	-
KCHOL	0,44%	356.755.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	2,96%	HAYIR	-
METRO	0,93%	4.733.333,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,28%	HAYIR	-
SAHOL	0,39%	503.895.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,43%	EVET	-0,31%
TKFEN	0,55%	16.718.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,56%	HAYIR	-

2009 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2009	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kar/ zarar etkisi
TATGD	0,05%	272.258,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,26%	HAYIR	-
TUKAS	9,22%	16.000.081,00	MADDİ DURAN VARLIK	71,79%	HAYIR	-
PIMAS	1,16%	1.708.607,00	MADDİ DURAN VARLIK	5,10%	EVET	-307,61%
TUPRS	0,01%	740.000.000,00	İŞTİRAK	0,16%	HAYIR	-
KONYA	0,01%	22.635,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,01%	HAYIR	-
NUHCM	0,51%	5.314.836,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,12%	HAYIR	-
EREGL	0,37%	41.768.677,00	İŞTİRAK	2,02%	HAYIR	-
ALCAR	0,08%	199.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,12%	HAYIR	-
EDIP	5,70%	20.549.482,00	MADDİ DURAN VARLIK	773,00%	EVET	-37,00%
ENKAI	0,02%	1.709.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,10%	HAYIR	-
ASELS	0,00%	390,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,00%	HAYIR	-
SANKO	0,12%	210.533,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,24%	HAYIR	-
SELEC	0,04%	963.566,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,11%	HAYIR	-
GSDDE	0,12%	80.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,00%	HAYIR	-
ALARK	0,00%	85.949,00	MADDİ DURAN VARLIK	0,01%	HAYIR	-
GLYHO	15,91%	130.222.975,00	BAĞLI ORT.MÜŞT. YÖN.TABİ ORT. VE GAYRİMENKULLER	293,38%	HAYIR	-
GSDHO	0,82%	19.405.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	8,80%	HAYIR	-
KCHOL	0,02%	15.265.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,18%	HAYIR	-
SAHOL	0,38%	426.071.000,00	BAĞLI ORTAKLIK	0,59%	EVET	-0,54%
TKFEN	0,44%	12.087.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,59%	HAYIR	-
OZGYO	0,57%	610.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	14,00%	HAYIR	-

EK 2: BANKA, FAKTÖRİNG VE FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİNDE SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR GRUBUNUN KULLANIMI-2009-2014 DÖNEMİ

2014 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2014	Aktif İçindeki Payı	Tutarı	Niteliği
AKBANK T.A.Ş.	0,07%	158.652.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	0,12%	27.678.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
FİNANSBANK A.Ş.	0,07%	51.265.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	0,07%	178.207.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	0,00%	5.510.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	0,03%	60.361.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	0,13%	79.466.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	0,47%	745.883.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	0,08%	150.499.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
CREDITWEST FAKTÖRİNG A.Ş.	0,95%	7.066.169,00	MADDİ DURAN VARLIK
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,01%	572.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,13%	1.572.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
2013 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2013	Aktif İçindeki Payı	Tutarı	Niteliği
AKBANK T.A.Ş.	2,00%	34.699.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	0,16%	28.407.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	0,07%	149.742.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	0,00%	4.112.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	0,03%	62.639.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	0,16%	83.217.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	0,42%	546.744.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	0,10%	151.396.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
CREDITWEST FAKTÖRİNG A.Ş.	0,98%	5.783.369,00	MADDİ DURAN VARLIK
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,01%	444.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,20%	2.142.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
2012 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2012	Aktif İçindeki Payı	Tutarı	Niteliği
AKBANK T.A.Ş.	0,01%	15.048.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	0,09%	10.714.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	0,08%	127.351.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	0,03%	2.976.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	0,04%	72.970.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	0,14%	61.590.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	0,11%	132.195.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
CREDITWEST FAKTÖRİNG A.Ş.	0,91%	5.191.922,00	MADDİ DURAN VARLIK
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,01%	248.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,26%	2.066.000,00	MADDİ DURAN VARLIK

2011 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2011	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği
AKBANK T.A.Ş.	0,00%	3.686.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	0,24%	25.372.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	0,08%	121.759.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	0,09%	82.172.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	0,04%	59.803.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	0,18%	67.049.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	0,09%	100.396.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
CREDITWEST FAKTORİNG A.Ş.	0,66%	3.736.260,00	MADDİ DURAN VARLIK
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,02%	453.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,36%	2.141.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
2010 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2010	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği
AKBANK T.A.Ş.	0,00%	3.225.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	0,21%	18.070.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	0,08%	98.056.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	0,13%	98.131.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	0,04%	54.233.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	0,09%	79.377.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
CREDITWEST FAKTORİNG A.Ş.	0,60%	2.346.601,00	MADDİ DURAN VARLIK
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,01%	278.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,25%	1.428.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
2009 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2009	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği
AKBANK T.A.Ş.	0,00%	3.298.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	0,08%	4.902.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	0,08%	81.150.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	0,14%	84.091.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	0,02%	28.801.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
ŞEKERBANK T.A.Ş.	0,05%	4.286.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	0,13%	86.966.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
CREDITWEST FAKTORİNG A.Ş.	0,64%	1.579.524,00	MADDİ DURAN VARLIK
İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,11%	1.528.000,00	MADDİ DURAN VARLIK
VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.	0,87%	3.023.000,00	MADDİ DURAN VARLIK

EK 3: GÖZALTI PAZARI ŞİRKETLERİNDE SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR GRUBUNUN KULLANIMI-2009-2014 DÖNEMİ

2014 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2014	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kâr/zarar etkisi
ASYAB	1,06%	113.872.000,00	BAĞLI ORTAKLIK VE GAYRİMENKUL			
MRTGG	39,53%	1.946.000,00	BAĞLI ORTAKLIK VE GAYRİMENKUL	57,00%	HAYIR	-
MMCAS	44,70%	4.672.249,00	BAĞLI ORTAKLIK	109,00%	EVET	61,60%

2013 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2013	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kâr/zarar etkisi
ASYAB	0,26%	57.452.000,00	MADDİ DURAN VARLIK			
KERVN	1,92%	14.949.826,00	MADDİ DURAN VARLIK	7,55%	EVET	6,42%
LATEK	0,83%	1.009.939,00	BAĞLI ORTAKLIK	3,57%	HAYIR	-
MRTGG	3,17%	360.670,00	MADDİ DURAN VARLIK	23,40%	HAYIR	-
MMCAS	33,26%	3.764.961,00	BAĞLI ORTAKLIK	65,00%	EVET	-519,00%

2012 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2012	Aktif içindeki payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kâr/zarar etkisi
ARTI	3,07%	1.503.874,00	BAĞLI ORTAKLIK	65,47%	EVET	7,07%
ASYAB	0,89%	151.869.000,00	MADDİ DURAN VARLIK			
EPLAS	2,75%	2.490.596,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,97%	HAYIR	-
KERVN	0,66%	699.891,00	MADDİ DURAN VARLIK	2,80%	HAYIR	-
LATEK	1,95%	2.392.062,00	BAĞLI ORTAKLIK	79,60%	EVET	33,91%
MZHLD	2,70%	2.490.596,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,81%	HAYIR	-
MRTGG	3,07%	360.670,00	MADDİ DURAN VARLIK	24,02%	EVET	-33,99%
MMCAS	16,83%	2.058.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	49,00%	HAYIR	-

2011 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2011	Aktif içindeki payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kâr/zarar etkisi
ASYAB	0,06%	8.724.000,00	MADDİ DURAN VARLIK			
EPLAS	2,84%	2.562.292,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,98%	HAYIR	-
KERVN	182,00%	699.891,00	MADDİ DURAN VARLIK	7,48%	HAYIR	-
MZHLD	2,80%	2.562.292,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,83%	HAYIR	-
MRTGG	7,87%	951.203,00	MADDİ DURAN VARLIK	50,33%	EVET	33,75%
TRNSK	3,10%	3.500.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	7,00%	EVET	99,50%

2010 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2010	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kâr/zarar etkisi
ASYAB	0,05%	6.509.000,00	MADDİ DURAN VARLIK			
EPLAS	3,26%	2.634.608,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,34%	HAYIR	-
MZHLD	3,19%	2.634.608,00	MADDİ DURAN VARLIK	3,25%	HAYIR	-
MRTGG	5,21%	704.035,00	MADDİ DURAN VARLIK	76,21%	EVET	-17,70%
TRNSK	3,38%	3.500.000,00	MADDİ DURAN VARLIK	5,04%	HAYIR	-

2009 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR						
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2009	Aktif içindeki Payı	Tutarı	Niteliği	Aktarımın Net İşletme Sermayesine etkisi %	Durdurulan faaliyetlerde raporlandı mı?	Durdurulan faaliyetlerin net kâr/zarar etkisi
ASYAB	0,10%	9.196.000,00	MADDİ DURAN VARLIK			
EPLAS	3,20%	2.706.345,00	MADDİ DURAN VARLIK	9,32%	HAYIR	-
MZHLD	3,69%	3.180.062,00	MADDİ DURAN VARLIK	9,91%	HAYIR	-
MRTGG	15,46%	2.435.154,00	MADDİ DURAN VARLIK	50,72%	EVET	76,32%

EK 4: DURAN VARLIK KÂR VEYA ZARARI VE NET KÂR VEYA ZARARA ETKİSİ

2014 DURAN VARLIK SATIŞ KARI ULUSAL PAZAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2014	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/Zararı	Kar/Zarar
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	36.577,00	11,03%
ALTINYAĞ KOMBİNALARI A.Ş.	HAYIR	-756.616,00	-40,13%
BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	886.423,00	-4,30%
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	HAYIR	-387.000,00	-0,11%
ERSU MEYVE VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-7.743,00	0,74%
KEREVİTAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	288.711,00	-1,53%
KONFRUT GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	54.490,00	0,48%
KRİSTAL KOLA VE MEŞRUBAT SANAYİ TİCARET A.Ş.	HAYIR	326.498,00	88,64%
MERKO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	5.201.076,00	52,92%
PENGÜEN GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	2.016.910,00	-17,12%
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	292.063,00	0,66%
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	127.738,00	5,92%
PINAR SÜT MAMULLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	19.202.798,00	22,05%
TAT GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.127.858,00	0,75%
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.959.000,00	1,63%
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-726.100,00	1,66%
ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-1.097.300,00	-0,47%
ARSAN TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	364.418,00	0,79%
AKIN TEKSTİL A.Ş.	HAYIR	119.319,00	0,13%
BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş.	HAYIR	320.759,00	4,56%
DERİMOD KONFEKSİYON AYAKKABI DERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	HAYIR	54.014,00	2,14%
KORDSA GLOBAL ENDÜSTRİYEL İPLİK VE KORD BEZİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-253.281,00	-0,27%
MENDERES TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	328.198,00	1,31%
ROYAL HALI İPLİK TEKSTİL MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	4.718.626,00	16,53%
SÖKTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.406.729,00	3,18%
YATAŞ YATAK VE YORGAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	99.223,00	1,21%
YÜNSA YÜNLÜ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	19.463.629,00	60,69%
GENTAŞ GENEL METAL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	422.754,00	2,50%
DOĞTAŞ KELEBEK MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	463.070,00	-4,11%
ALKİM KÂĞIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.154.660,00	-31,17%
BAK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.542,00	-0,02%
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	306.931,00	16,54%
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	HAYIR	19.189.049,00	-9,49%
İHLAS GAZETECİLİK A.Ş.	HAYIR	40.038.540,00	87,02%
KARTONSAN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	35.508,00	0,18%
OLMUKSAN INTERNATIONAL PAPER AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	148.162,00	0,95%
MONDİ TİRE KUTSAN KÂĞIT VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	EVET	2.742.357,00	29,93%
VİKİNG KÂĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HAYIR	98.316,00	-1,31%
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	HAYIR	2.469.593,00	12,90%
AYGAZ A.Ş.	HAYIR	12.146.000,00	5,57%

BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-285.032,00	-0,15%
DEVA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	669.368,00	7,69%
DYO BOYA FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-388.316,00	-2,20%
GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.	HAYIR	-707.049,00	-1,49%
HEKTAŞ TİCARET T.A.Ş.	HAYIR	205.171,00	0,92%
PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.712.214,00	31,25%
PİMAŞ PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ A.Ş.	EVET	-1.564.536,00	-9,10%
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	HAYIR	97.006.000,00	-127,81%
SASA POLYESTER SANAYİ A.Ş.	EVET	654.000,00	0,92%
SODA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	92.785.908,00	23,94%
TURCAS PETROL A.Ş.	EVET	-54.732.465,00	370,33%
TÜPRAŞ-TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	HAYIR	-319.000,00	-0,02%
ADANA ÇİMENTO SANAYİİ TÜRK A.Ş.	HAYIR	1.497.228,00	1,05%
AFYON ÇİMENTO SANAYİ T.A.Ş.	HAYIR	-18.441,00	-0,14%
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.131.440,00	-0,45%
ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-1.166.791,00	-8,27%
BOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	EVET	515.179,00	0,52%
BATISÖKE SÖKE ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş.	HAYIR	799.208,00	2,60%
BATIÇİM BATI ANADOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.405.178,00	3,99%
BURSA ÇİMENTO FABRİKASI A.Ş.	EVET	-163.893,00	-0,25%
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	5.048.792,00	2,54%
ÇİMBETON HAZIRBETON VE PREFABRİK YAPI ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.159.569,00	128,36%
DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	97,00	0,01%
ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	496.694,00	2,64%
EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.284.085,00	3,35%
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	869.143,00	1,93%
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	42.913.655,00	63,38%
KONYA ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	746.757,00	1,24%
KÜTAHYA PORSELEN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	39.075.264,00	72,82%
MARDİN ÇİMENTO SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.183.081,00	1,96%
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	HAYIR	14.014.234,00	8,25%
TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.	EVET	9.265.723,00	3,13%
ÜNYE ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	403.050,00	0,66%
UŞAK SERAMİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	624.284,00	30,69%
BORUSAN MANNESMANN BORU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	1.741.908,00	6,96%
BURÇELİK BURSA ÇELİK DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	289.160,00	-106,80%
BURÇELİK VANA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	37.416,00	-6,97%
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-14.527.351,00	65,46%
ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	213.844,00	1,36%
DEMİŞAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	213.156,00	4,83%
ERBOSAN ERCİYAS BORU SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-129.086,00	-0,55%
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	1.054.000,00	0,06%
İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	HAYIR	271.073,00	-1,05%
ÖZBAL ÇELİK BORU SANAYİ TİCARET VE TAHHÜT A.Ş.	HAYIR	81.876,00	-0,61%
SARKUYSAN ELEKTROLİTİK BAKIR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	183.532,00	0,76%
ARÇELİK A.Ş.	EVET	1.943.000,00	0,30%
ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	88.615,00	0,26%

BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.732.848,00	29,60%
DİTAŞ DOĞAN YEDEK PARÇA İMALAT VE TEKNİK A.Ş.	HAYIR	117.038,00	1,59%
EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	390.892,00	0,69%
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-3.353.789,00	-0,56%
İHLAS EV ALETLERİ İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	4.642.313,00	40,98%
KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-11.192.458,00	11,19%
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	809.690,00	7,62%
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	2.674.180,00	7,48%
PARSAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİ A.Ş.	HAYIR	207,00	0,00%
TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ A.Ş.	HAYIR	152.626,00	1,29%
ADEL KALEMCİLİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-55.293,00	-0,20%
KARAKAŞ ATLANTİS KIYMETLİ MADENLER KUYUMCULUK TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	50.236,00	1,93%
AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	EVET	24.781.043,00	-7,71%
AKSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	1.182.258,00	3,00%
AKSU ENERJİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	108.443,00	-9,70%
AYEN ENERJİ A.Ş.	HAYIR	17,42	0,06%
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	16.000,00	-0,01%
ANEL ELEKTRİK PROJE TAAHHÜT VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	6.415.611,00	46,77%
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	EVET	-13.473.000,00	-0,90%
İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	1.140.000,00	0,28%
KOZA ANADOLU METAL MADENCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.140.000,00	0,29%
KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.509.000,00	0,30%
PARK ELEKTRİK ÜRETİM MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	16.926.050,00	82,73%
ANEL TELEKOMÜNİKASYON ELEKTRONİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.088.041,00	21,12%
ARENA BİLGİSAYAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	358.416,00	1,81%
İNDEKS BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	8.829,00	0,03%
KAREL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	172.173,00	1,62%
LİNK BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ YAZILIMI VE DONANIMI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	10.891,00	1,99%
LOGO YAZILIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	37.506,00	0,13%
NETAŞ TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	-787.198,00	-6,65%
PLASTİKKART AKILLI KART İLETİŞİM SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-70.065,00	-45,45%
AKYÜREK TÜKETİM ÜRÜNLERİ PAZARLAMA DAĞITIM VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	177.919,00	-5,67%
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	EVET	9.735.000,00	3,85%
SELÇUK ECZA DEPOSU TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.947.754,00	1,18%
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	HAYIR	8.737.000,00	2,21%
BİZİM TOPTAN SATIŞ MAĞAZALARI A.Ş.	HAYIR	-77.465,00	-0,71%
BİMEKS BİLGİ İŞLEM VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	622.288,00	6,72%
BOYNER BÜYÜK MAĞAZACILIK A.Ş.	HAYIR	34.026.687,00	347,50%
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.	HAYIR	69.975.000,00	69,60%
KİLER ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	449.000,00	-1,70%
TESCO KİPA KİTLE PAZARLAMA TİCARET LOJİSTİK VE GIDA SANAYİ A.Ş.	EVET	-2.376.000,00	-0,41%
MİGROS TİCARET A.Ş.	HAYIR	-337.000,00	-0,34%

MİLPA TİCARİ VE SİNAİ ÜRÜNLER PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	3.979,00	-0,82%
TEKNOSA İÇ VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	10.619.000,00	53,16%
UYUM GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	4.916.518,00	139,83%
VAKKO TEKSTİL VE HAZIR GIYİM SANAYİ İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	-49.505,00	0,60%
MARMARİS ALTINYUNUS TURİSTİK TESİSLER A.Ş.	HAYIR	9.700,00	0,33%
MARTI OTEL İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	-7.751,00	0,01%
NET TURİZM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.102.073,00	0,42%
ÇELEBİ HAVA SERVİSİ A.Ş.	HAYIR	-7.304.053,00	-13,28%
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	HAYIR	611.235,00	0,43%
REYSAŞ TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK TİCARET A.Ş.	HAYIR	-5.743.537,00	24,43%
TÜRK HAVA YOLLARI A.O.	HAYIR	-1.581.607,00	-0,09%
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	HAYIR	10.770.000,00	0,75%
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	EVET	243.543.000,00	12,37%
AKFEN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.241.000,00	-15,39%
ALARKO HOLDİNG A.Ş.	EVET	10.687.887,00	23,47%
BOYNER PERAKENDE VE TEKSTİL YATIRIMLARI A.Ş.	HAYIR	-1.960.458,00	0,87%
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	26.791.000,00	-8,60%
EİS ECZACIBAŞI İLAÇ, SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.117.000,00	-1,82%
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	18.123.357,00	57,40%
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EVET	85.348,00	-0,11%
GSD HOLDİNG A.Ş.	EVET	20.000,00	2,39%
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	82.037.349,00	-103,69%
İHLAS YAYIN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	50.804.171,00	127,45%
İTTİFAK HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.071.877,00	55,94%
KOÇ HOLDİNG A.Ş.	EVET	181.067.000,00	4,30%
METRO TİCARİ VE MALİ YATIRIMLAR HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	413.469,00	0,24%
IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.804.678,00	-93,00%
NET HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	5.299.548,00	22,75%
HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.	EVET	260.431.000,00	5,99%
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	EVET	22.730.260,00	5,41%
TAV HAVALİMANLARI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	5.239.000,00	0,84%
TEKFEN HOLDİNG A.Ş.	EVET	5.214.000,00	9,00%
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.939.000,00	-10,97%
ATAKULE GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	258.351,00	2,09%
AKİŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	3.088.400,00	5,10%
ÖZAK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	54.455,00	0,02%
REYSAŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	968.864,00	13,10%
SAF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	475.319,00	0,04%
SİNPAŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	1.246.211,00	1,39%
TORUNLAR GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	4.993.000,00	0,47%
VAKIF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	53.734,00	0,25%
YAPI KREDİ KORAY GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	3.368,00	0,01%
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	EVET	13.806,00	0,01%

2013 DURAN VARLIK SATIŞ KARI ULUSAL PAZAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2013	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/ Zararı	Kar/Zarar
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	72.161,00	2,53%
ALTINYAĞ KOMBİNALARI A.Ş.	HAYIR	844.805,00	29,03%
BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.160.190,00	-5,65%
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	HAYIR	-1.077.000,00	-0,21%
ERSU MEYVE VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	9.774,00	-2,38%
KEREVİTAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	716.985,00	1,64%
KRİSTAL KOLA VE MEŞRUBAT SANAYİ TİCARET A.Ş.	HAYIR	673.151,00	26,80%
MERKO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	126.358,00	-4,11%
PENGUEN GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-4.471.375,00	18,21%
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-571.528,00	-1,49%
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-222.246,00	2,57%
PINAR SÜT MAMULLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-1.857.430,00	-2,75%
TAT GIDA SANAYİ A.Ş.	EVET	9.756.799,00	-94,78%
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	803.271,00	0,96%
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	11.736,00	-0,03%
ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	11.571.834,00	5,09%
ARSAN TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-65.393,00	-0,81%
AKIN TEKSTİL A.Ş.	HAYIR	2.641.516,00	-14,25%
BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş.	HAYIR	1.349.513,00	7,82%
KORDSA GLOBAL ENDÜSTRİYEL İPLİK VE KORD BEZİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	129.383,00	0,33%
MENDERES TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	563.442,00	2,20%
ROYAL HALI İPLİK TEKSTİL MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-103.873,00	-0,59%
SÖKTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-2.116.114,00	-3,79%
YATAŞ YATAK VE YORGAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	198.172,00	9,92%
YÜNSA YÜNLÜ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	11.364,00	0,07%
GENTAŞ GENEL METAL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	75.579,00	0,33%
DOĞTAŞ KELEBEK MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	4.487.453,00	676,28%
ALKİM KÂĞIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.630,00	0,04%
BAK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	121.655,00	1,85%
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	770.885,00	-9,65%
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	EVET	-6.261.856,00	7,95%
İHLAS GAZETECİLİK A.Ş.	HAYIR	598.529,00	26,34%
KARTONSAN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	91.603,00	0,26%
OLMUKSAN INTERNATIONAL PAPER AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	89.382,00	0,54%
MONDİ TİRE KUTSAN KÂĞIT VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	EVET	5.473.359,00	213,68%
VİKİNG KÂĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HAYIR	72.397,00	-0,24%
AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-1.700,00	-1,19%
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	HAYIR	88.863,00	0,51%
AYGAZ A.Ş.	HAYIR	1.024.000,00	0,50%
BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	582.692,00	0,40%
DEVA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	13.343.087,00	54,27%
DYO BOYA FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-266.153,00	-2,35%
EGE GÜBRE SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.390,00	-0,04%

GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.	HAYIR	253.055,00	0,37%
HEKTAŞ TİCARET T.A.Ş.	HAYIR	164.646,00	0,91%
PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	107.114,00	0,22%
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	HAYIR	1.216.000,00	4,37%
SASA POLYESTER SANAYİ A.Ş.	EVET	94.000,00	1,51%
SODA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	456.047,00	0,22%
TURÇAS PETROL A.Ş.	EVET	3.755.000,00	14,87%
TÜPRAŞ-TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	HAYIR	1.318.000,00	0,11%
ADANA ÇİMENTO SANAYİİ TÜRK A.Ş.	HAYIR	1.829.998,00	2,70%
AFYON ÇİMENTO SANAYİ T.A.Ş.	HAYIR	92.030,00	4,55%
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	880.843,00	0,55%
ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.	EVET	105.361.263,00	144,73%
BOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	669.894,00	1,50%
BATISÖKE SÖKE ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş.	HAYIR	298.017,00	3,36%
BATICİM BATI ANADOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	2.609.274,00	6,46%
BURSA ÇİMENTO FABRİKASI A.Ş.	EVET	61.162,00	0,17%
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	4.326.973,00	1,43%
ÇİMBETON HAZIRBETON VE PREFABRİK YAPI ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	82.553,00	2,62%
DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	102.147,00	-11,55%
ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.621.128,00	-5,37%
EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.092.640,00	3,75%
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	659.164,00	2,59%
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	EVET	395.856,00	1,47%
KONYA ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	586.067,00	1,66%
KÜTAHYA PORSELEN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	107.683,00	0,75%
MARDİN ÇİMENTO SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-54.139,00	-0,10%
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	EVET	30.141.156,00	34,29%
TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.	EVET	4.683.611,00	3,76%
ÜNYE ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	312.774,00	0,57%
UŞAK SERAMİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	49.211,00	-1,33%
BORUSAN MANNESMANN BORU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	37.112.761,00	101,12%
BURÇELİK BURSA ÇELİK DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	56.473,00	-1,79%
BURÇELİK VANA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	37.927,00	-3,83%
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	HAYIR	254.173,00	1,00%
DEMİŞAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	15.624,00	2,50%
ERBOSAN ERCİYAS BORU SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	16.666,00	0,11%
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	1.228.000,00	0,13%
İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	HAYIR	625.866,00	-0,49%
ÖZBAL ÇELİK BORU SANAYİ TİCARET VE TAHHÜT A.Ş.	HAYIR	-503.503,00	3,95%
SARKUYSAN ELEKTROLİTİK BAKIR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.001.791,00	3,95%
ARÇELİK A.Ş.	EVET	-1.035.000,00	-0,17%
ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	187.288.878,00	94,23%
BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	112.063,00	1,31%
DİTAŞ DOĞAN YEDEK PARÇA İMALAT VE TEKNİK A.Ş.	HAYIR	6.100,00	0,16%
EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	24.483,00	0,08%
FEDERAL-MOGUL İZMİT PİSTON VE PİM ÜRETİM TESİSLERİ A.Ş.	HAYIR	28.075,00	0,37%
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-4.698.832,00	-0,73%

İHLAS EV ALETLERİ İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	807.526,00	-3,41%
KARŞAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-31.554,00	-0,72%
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	504.935,00	3,95%
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	15.527.012,00	39,83%
PARŞAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİ A.Ş.	HAYIR	93.994,00	0,80%
TÜRK PRYSMİAN KABLO VE SİSTEMLERİ A.Ş.	HAYIR	116.769,00	1,28%
ADEL KALEMCİLİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	21.771.581,00	43,84%
KARAKAŞ ATLANTİS KIYMETLİ MADENLER KUYUMCULUK TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	17.321,00	0,21%
AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	20.707.821,00	-16,30%
AKSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	-836.596,00	0,63%
AKSU ENERJİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	45.763,00	-2,08%
AYEN ENERJİ A.Ş.	HAYIR	160.399,00	-0,29%
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	1.234.000,00	-0,40%
ANEL ELEKTRİK PROJE TAAHHÜT VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	99.709,00	72,31%
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	EVET	3.719.000,00	0,28%
İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	1.264.000,00	0,32%
KOZA ANADOLU METAL MADENCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.215.000,00	0,29%
KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.579.000,00	0,32%
PARK ELEKTRİK ÜRETİM MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	55.811,00	0,08%
ANEL TELEKOMÜNİKASYON ELEKTRONİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-4.294.449,00	30,95%
İNDEKS BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	5.288,00	0,13%
KAREL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	85.709,00	3,30%
LİNK BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ YAZILIMI VE DONANIMI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	45.049,00	4,68%
LOGO YAZILIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	68.653,00	0,35%
NETAŞ TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	-1.310.564,00	-59,66%
PLASTİKKART AKILLI KART İLETİŞİM SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	82.798,00	4,00%
AKYÜREK TÜKETİM ÜRÜNLERİ PAZARLAMA DAĞITIM VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-8.099,00	-0,48%
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	8.485.000,00	3,77%
SELÇUK ECZA DEPOSU TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	335.690,00	0,22%
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	HAYIR	5.449.000,00	1,32%
BİZİM TOPTAN SATIŞ MAĞAZALARI A.Ş.	HAYIR	-22.750,00	-0,06%
BİMEKS BİLGİ İŞLEM VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	-25.605,00	-0,21%
BOYNER BÜYÜK MAĞAZACILIK A.Ş.	HAYIR	-1.129.104,00	35,22%
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.	HAYIR	-1.648.052,00	1,64%
KİLER ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	223.000,00	-0,87%
TESCO KİPA KİTLE PAZARLAMA TİCARET LOJİSTİK VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-2.555.000,00	-0,40%
MİGROS TİCARET A.Ş.	HAYIR	481.000,00	-0,10%
TEKNOSA İÇ VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.043.000,00	-3,60%
UYUM GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	4.586.024,00	196,04%
VAKKO TEKSTİL VE HAZIR GIYİM SANAYİ İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	28.392,00	-0,43%
MARMARİS ALTINYUNUS TURİSTİK TESİSLER A.Ş.	HAYIR	22.060,00	2,16%
MARTI OTEL İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	59.527,00	-0,13%

NET TURİZM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	530.215,00	0,21%
TEK-ART İNŞAAT TİCARET TURİZM SANAYİ VE YATIRIMLAR A.Ş.	HAYIR	-48.866,00	-1,97%
ÇELEBİ HAVA SERVİSİ A.Ş.	HAYIR	-882.651,00	162,84%
REYŞAŞ TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK TİCARET A.Ş.	HAYIR	614.654,00	1,66%
TÜRK HAVA YOLLARI A.O.	HAYIR	1.658.418,00	0,24%
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	HAYIR	14.447.000,00	0,62%
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	EVET	214.854.000,00	16,96%
AKFEN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	33.102.000,00	-175,02%
ALARKO HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	3.798.055,00	1,82%
BOYNER PERAKENDE VE TEKSTİL YATIRIMLARI A.Ş.	HAYIR	2.104.492,00	-0,49%
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	EVET	1.138.000,00	-0,69%
EİS ECZACIBAŞI İLAÇ, SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.086.000,00	1,87%
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	2.061.365,00	30,42%
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EVET	27.726,00	0,08%
GSD HOLDİNG A.Ş.	EVET	34.000,00	0,08%
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	EVET	3.021.505,00	-1,21%
İHLAS YAYIN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	698.094,00	-10,17%
İTTİFAK HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	896.982,00	8,25%
KOÇ HOLDİNG A.Ş.	EVET	15.720.000,00	0,39%
METRO TİCARİ VE MALİ YATIRIMLAR HOLDİNG A.Ş.	EVET	-759.122,00	6,83%
IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	863.524,00	379,28%
NET HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	70.450.553,00	38,91%
HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.	EVET	28.407.000,00	0,74%
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	EVET	113.822.199,00	25,00%
TAV HAVALİMANLARI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.026.000,00	0,60%
TEKFEN HOLDİNG A.Ş.	EVET	-159.000,00	0,25%
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	540.381.000,00	37,17%
ATAKULE GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	8.211,00	-0,11%
AKMERKEZ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-66.698,00	-0,11%
AKİŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	3.229.570,00	12,90%
ALARKO GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	16.520,00	0,02%
MARTI GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	27.025,00	-0,14%
ÖZAK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	77.892,00	196,15%
SAF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	261.045,00	-1,65%
YAPI KREDİ KORAY GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	266.148,00	-1,37%
YEŞİL GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	EVET	12.874,00	0,03%
RHEA GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	EVET	-20.496,00	-0,23%

2012 DURAN VARLIK SATIŞ KARI ULUSAL PAZAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2012	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/ Zararı	Kar/Zarar
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-7.287.000,00	-1,16%
ALTINYAĞ KOMBİNALARI A.Ş.	EVET	181.758,00	-1,95%
BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	995.413,00	-15,61%
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	HAYIR	1.138.000,00	0,30%
ERSU MEYVE VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	23.501,00	-29,96%
KEREVİTAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	267.466,00	-34,08%
KONFRUT GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	3.062,00	0,05%
KRİSTAL KOLA VE MEŞRUBAT SANAYİ TİCARET A.Ş.	HAYIR	155.551,00	-10,57%
MERKO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	47.608,00	11,93%
PENGUEN GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	43.352,00	2,04%
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	52.053,00	0,17%
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	166.244,00	143,10%
PINAR SÜT MAMULLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	635.553,00	1,16%
TAT GIDA SANAYİ A.Ş.	EVET	167.677,00	-2,48%
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	39.515,00	0,10%
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	164.169,00	-0,90%
ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	4.058.563,00	2,08%
ARSAN TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	721.536,00	13,01%
AKIN TEKSTİL A.Ş.	HAYIR	-30.098,00	-0,58%
BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş.	HAYIR	104.005,00	0,49%
KORDSA GLOBAL ENDÜSTRİYEL İPLİK VE KORD BEZİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-819.561,00	-1,28%
MENDERES TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	41.511,00	-0,67%
SÖKTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-5.151.203,00	12,77%
YATAŞ YATAK VE YORGAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-4.543,00	0,24%
YÜNSA YÜNLÜ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	40.236,00	0,54%
DOĞTAŞ KELEBEK MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	124.414,00	6,21%
ALKİM KÂĞIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-294.382,00	-4,35%
BAK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-12.514,00	-0,11%
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	225.811,00	3,30%
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	HAYIR	170.408.576,00	115,25%
İHLAS GAZETECİLİK A.Ş.	HAYIR	94.229,00	-6,57%
KARTONSAN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	70.714,00	0,26%
OLMUKSAN INTERNATIONAL PAPER AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.245,00	0,01%
MONDI TİRE KUTSAN KÂĞIT VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	3.726.345,00	30,99%
VİKİNG KÂĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HAYIR	46.206,00	-0,49%
AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	88.169,00	0,05%
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	HAYIR	1.015.445,00	6,28%
AYGAZ A.Ş.	HAYIR	5.460.000,00	1,80%
BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	112.861,00	0,12%
DEVA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	962.439,00	2,81%
DYO BOYA FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	10.444,00	0,07%
EGE GÜBRE SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	238.000,00	2,02%
GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.	HAYIR	85.782,00	0,17%

GÜBRE FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	714.682,00	0,17%
HEKTAŞ TİCARET T.A.Ş.	HAYIR	74.676,00	0,38%
MARSHALL BOYA VE VERNİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	36.162,00	-1,01%
PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	21.276.275,00	122,08%
PİMAŞ PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ A.Ş.	EVET	-71.876,00	-1,28%
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	EVET	39.052.000,00	260,17%
SASA POLYESTER SANAYİ A.Ş.	HAYIR	36.000,00	-0,12%
SODA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.873.305,00	2,94%
TÜPRAŞ-TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	HAYIR	19.504.000,00	1,33%
ADANA ÇİMENTO SANAYİİ TÜRK A.Ş.	HAYIR	1.782.660,00	2,05%
AFYON ÇİMENTO SANAYİ T.A.Ş.	HAYIR	30.320,00	-0,42%
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	4.117,00	0,00%
ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	6.629.678,00	12,88%
BOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	731.937,00	3,05%
BATISÖKE SÖKE ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş.	HAYIR	384.154,00	7,39%
BATIÇİM BATI ANADOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.352.785,00	17,79%
BURSA ÇİMENTO FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	623.058,00	4,14%
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	10.345.801,00	9,30%
ÇİMBETON HAZIRBETON VE PREFABRİK YAPI ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	600.000,00	-105,87%
DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	53.114,00	-3,15%
ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-771.042,00	-2,80%
EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	360.505,00	1,58%
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	127.648,00	0,47%
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-89.235,00	-0,37%
KONYA ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	912.677,00	2,46%
KÜTAHYA PORSELEN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	2.866.109,00	38,30%
MARDİN ÇİMENTO SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	617.230,00	1,68%
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	EVET	2.427.581,00	3,78%
TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-2.945.908,00	-3,64%
ÜNYE ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	330.418,00	0,56%
UŞAK SERAMİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	72.361,00	7,25%
BORUSAN MANNESMANN BORU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	883.163,00	2,24%
BURÇELİK BURSA ÇELİK DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	110.678,00	-6,99%
BURÇELİK VANA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	88.601,00	-10,49%
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-516.598,00	-16,57%
ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	796,00	0,01%
DEMİŞAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.478.031,00	-31,61%
COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	687.458,00	4,63%
ERBOSAN ERCİYAS BORU SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	125.145,00	0,78%
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	745.105,00	0,16%
İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	HAYIR	3.313.817,00	264,47%
KARDEMİR KARABÜK DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.696.433,00	1,39%
SARKUYSAN ELEKTROLİTİK BAKIR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.160.298,00	6,48%
ALARKO CARRIER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	116.376,00	0,43%
ARÇELİK A.Ş.	EVET	536.000,00	0,10%
ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	171.609,00	13,53%
BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	23.976.825,00	85,36%

EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	82.000,00	0,44%
FEDERAL-MOGUL İZMİT PİSTON VE PİM ÜRETİM TESİSLERİ A.Ş.	HAYIR	43.311,00	0,82%
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	HAYIR	2.249.473,00	0,33%
İHLAS EV ALETLERİ İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.957.502,00	-11,10%
KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-294.890,00	0,46%
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	986.657,00	21,45%
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.808,00	0,00%
OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	15.168,00	0,02%
PARSAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİ A.Ş.	HAYIR	264.506,00	2,38%
TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	1.789.000,00	0,40%
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.	HAYIR	6.669.729,00	2,49%
VESTEL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	143.000,00	-0,77%
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	384.000,00	-0,30%
ADEL KALEMCİLİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	43.049,00	0,18%
KARAKAŞ ATLANTİS KIYMETLİ MADENLER KUYUMCULUK TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	12.373,00	1,22%
AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	EVET	261.022,00	0,32%
AKSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	259.064,00	0,11%
AYEN ENERJİ A.Ş.	HAYIR	148,72	0,61%
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	209.000,00	0,04%
EDİP GAYRİMENKUL YATIRIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	21.287,00	0,07%
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	EVET	3.186.000,00	0,27%
İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	1.426.000,00	0,27%
KOZA ANADOLU METAL MADENCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.426.000,00	0,26%
KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.732.000,00	0,27%
ALCATEL LUCENT TELETAŞ TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	130.173,00	0,72%
ANEL TELEKOMÜNİKASYON ELEKTRONİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	8.336.519,00	-910,00%
ESCORT TEKNOLOJİ YATIRIM A.Ş.	HAYIR	-26.781,00	-0,50%
KAREL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	75.579,00	0,59%
LİNK BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ YAZILIMI VE DONANIMI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	9.720,00	0,93%
NETAŞ TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	1.591.668,00	9,31%
PLASTİKKART AKILLI KART İLETİŞİM SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	101.214,00	4,82%
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.143.711,00	0,39%
AKYÜREK TÜKETİM ÜRÜNLERİ PAZARLAMA DAĞITIM VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-504.192,00	-6,91%
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	6.644.000,00	2,59%
SANKO PAZARLAMA İTHALAT İHRACAT A.Ş.	EVET	-7.260,00	-0,21%
SELÇUK ECZA DEPOSU TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	2.143.270,00	1,49%
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	HAYIR	6.831.000,00	2,62%
BİZİM TOPTAN SATIŞ MAĞAZALARI A.Ş.	HAYIR	15.003,00	0,06%
BİMEKS BİLGİ İŞLEM VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	7.652,00	0,35%
BOYNER BÜYÜK MAĞAZACILIK A.Ş.	HAYIR	-2.608.855,00	-39,00%
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.	HAYIR	-30.680,00	0,56%
KİLER ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	30.000,00	0,54%
TESCO KİPA KİTLE PAZARLAMA TİCARET LOJİSTİK VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.136.000,00	-0,39%

MİGROS TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.244.000,00	2,55%
MİLPA TİCARİ VE SİNAİ ÜRÜNLER PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	7.184,00	-0,03%
UYUM GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	5.686.799,00	-35,85%
VAKKO TEKSTİL VE HAZIR GIYİM SANAYİ İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	8.559,00	0,28%
MARMARİS ALTINYUNUS TURİSTİK TESİSLER A.Ş.	HAYIR	94.737,00	2,88%
MARTI OTEL İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	-111.251,00	-0,65%
NET TURİZM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	438.199,00	1,62%
TEK-ART İNŞAAT TİCARET TURİZM SANAYİ VE YATIRIMLAR A.Ş.	HAYIR	91.228,00	4,64%
ÇELEBİ HAVA SERVİSİ A.Ş.	HAYIR	552.257,00	3,14%
REYSAŞ TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK TİCARET A.Ş.	HAYIR	4.242.877,00	75,33%
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	EVET	117.822.000,00	4,54%
AKFEN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	573.565.000,00	85,50%
ALARKO HOLDİNG A.Ş.	EVET	2.002.734,00	2,58%
BOYNER PERAKENDE VE TEKSTİL YATIRIMLARI A.Ş.	EVET	-392.517,00	0,62%
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	EVET	169.602.000,00	65,84%
EİS ECZACIBAŞI İLAÇ, SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	55.695.000,00	158,27%
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-11.266,00	-0,05%
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EVET	153.639.608,00	131,68%
GSD HOLDİNG A.Ş.	EVET	3.069.000,00	7,72%
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.634.098,00	-5,39%
İHLAS YAYIN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	258.989,00	-3,70%
İTTİFAK HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	4.825.860,00	-55,42%
KOÇ HOLDİNG A.Ş.	EVET	3.371.000,00	0,09%
METRO TİCARİ VE MALİ YATIRIMLAR HOLDİNG A.Ş.	EVET	86.262,00	-0,94%
İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	88.380,00	5,14%
NET HOLDİNG A.Ş.	EVET	94.402.326,00	143,14%
HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.	EVET	25.379.000,00	0,67%
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	4.349.463,00	1,36%
TAV HAVALIMANLARI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	656.000,00	0,22%
TEKFEN HOLDİNG A.Ş.	EVET	2.388.000,00	0,80%
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	711.440.000,00	69,48%
AKİŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	10.385.645,00	18,21%
EMLAK KONUT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	2.686.000,00	0,51%
İŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	177.759,00	0,27%
KİLER GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	3.864,00	0,01%
MARTI GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	99.376,00	8,46%
SAF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	443.353,00	-1,15%
SİNPAŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	740,00	0,00%
YEŞİL GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	33.256,00	0,22%
GÖZDE GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	22.198.188,00	29,33%
İŞ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	461.700,00	0,90%
RHEA GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-20.121,00	0,20%
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	EVET	461.700,00	0,34%

2011 DURAN VARLIK SATIŞ KARI ULUSAL PAZAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2011	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/Zararı	Kar/Zarar
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.640.000,00	1,01%
BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	225.464,00	-0,38%
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	HAYIR	-877.000,00	-0,62%
ERSU MEYVE VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	33.573,00	-1,07%
KEREVİTAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	636.172,00	-2,37%
KRİSTAL KOLA VE MEŞRUBAT SANAYİ TİCARET A.Ş.	HAYIR	414.461,00	307,42%
MERKO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	88.602,00	-4,13%
PENGUEN GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	34.581,00	-0,21%
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	28.937,00	-0,18%
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	156.983,00	18,03%
PINAR SÜT MAMULLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	517.808,00	0,71%
TAT GIDA SANAYİ A.Ş.	EVET	-249.608,00	-9,50%
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	810.757,00	-9,59%
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	197.965,00	-0,51%
ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	45.667.319,00	6,83%
ARSAN TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	14.500,00	0,31%
AKIN TEKSTİL A.Ş.	HAYIR	180.595,00	55,00%
BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş.	HAYIR	23.465.574,00	47,98%
KORDSA GLOBAL ENDÜSTRİYEL İPLİK VE KORD BEZİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	105.559,00	0,11%
MENDERES TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	22.929,00	0,05%
SÖKTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-135.894,00	-0,74%
YATAŞ YATAK VE YORGAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	21.975.257,00	474,37%
DOĞTAŞ KELEBEK MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	6.730,00	0,14%
ALKİM KÂĞIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	193.267,00	1,59%
BAK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-16.438,00	-0,10%
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	102.360,00	2,93%
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	EVET	-2.987.428,00	1,16%
İHLAS GAZETECİLİK A.Ş.	HAYIR	149.944,00	20,94%
KARTONSAN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	147.841,00	0,40%
OLMUKSAN INTERNATIONAL PAPER AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	135.584,00	0,86%
MONDİ TİRE KUTSAN KÂĞIT VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-1.492.145,00	-94,69%
VİKİNG KÂĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HAYIR	12.006,00	-0,04%
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	HAYIR	-117.700,00	-0,52%
AYGAZ A.Ş.	HAYIR	3.050.000,00	0,81%
BAGFAŞ BANDIRMA GÜBRE FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	48.574,00	0,07%
BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	265.105,00	0,37%
DEVA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	15.475.275,00	-98,99%
DYO BOYA FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	295.515,00	-0,52%
EGE GÜBRE SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	46.535,00	-26,54%
GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.	HAYIR	295.095,00	0,48%
GÜBRE FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	1.949.763,00	0,52%
HEKTAŞ TİCARET T.A.Ş.	HAYIR	88.452,00	0,69%
PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	113.118.996,00	110,53%

PİMAŞ PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ A.Ş.	EVET	127.347,00	-1,22%
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	HAYIR	-3.519.000,00	1,75%
SASA POLYESTER SANAYİ A.Ş.	HAYIR	84.000,00	0,20%
SODA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.524.856,00	1,92%
TURÇAS PETROL A.Ş.	HAYIR	84.311.182,00	86,11%
TÜPRAŞ-TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	HAYIR	51.063.000,00	4,10%
ADANA ÇİMENTO SANAYİİ TÜRK A.Ş.	HAYIR	1.024.998,00	1,33%
AFYON ÇİMENTO SANAYİ T.A.Ş.	HAYIR	-67.367,00	1,27%
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.481.365,00	1,47%
ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-1.176.298,00	-0,97%
BOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	387.974,00	1,93%
BATISÖKE SÖKE ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş.	HAYIR	528.100,00	20,87%
BATIÇİM BATI ANADOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.130.891,00	4,46%
BURSA ÇİMENTO FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	2.625.811,00	4,72%
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.986.071,00	2,42%
ÇİMBETON HAZIRBETON VE PREFABRİK YAPI ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	9.697.111,00	80,91%
DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	458.397,00	11,20%
ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	401.952,00	-0,94%
EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-208.096,00	-1,09%
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.167.738,00	67,48%
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	27.670,00	0,08%
KONYA ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	350.535,00	1,15%
KÜTAHYA PORSELEN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	165.914,00	1,58%
MARDİN ÇİMENTO SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	503.118,00	0,60%
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	EVET	-1.155.667,00	-1,53%
TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	2.571.039,00	1,09%
ÜNYE ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	805.923,00	1,54%
UŞAK SERAMİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	41.485,00	3,20%
BORUSAN MANNESMANN BORU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	1.218.148,00	2,31%
BURÇELİK BURSA ÇELİK DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.782,00	-0,46%
BURÇELİK VANA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-2.356,00	0,20%
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	HAYIR	104.028,00	3,13%
ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.222.823,00	5,15%
DEMİSAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	227.663,00	12,87%
COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	921.859,00	2,19%
ERBOSAN ERCİYAS BORU SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	51.234,00	0,42%
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	588.310,00	0,06%
İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	HAYIR	669.259,00	1,32%
KARDEMİR KARABÜK DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-10.522.249,00	-5,68%
SARKUYSAN ELEKTROLİTİK BAKIR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	39.088.580,00	128,96%
ALARKO CARRIER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	29.984.111,00	57,14%
ARÇELİK A.Ş.	EVET	-1.043.000,00	-0,19%
ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	150.807,00	1,13%
BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-207.542,00	10,16%
DİTAŞ DOĞAN YEDEK PARÇA İMALAT VE TEKNİK A.Ş.	HAYIR	59.901,00	3,72%
EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	161.001,00	0,58%
FEDERAL-MOGUL İZMİT PİSTON VE PİM ÜRETİM TESİSLERİ A.Ş.	HAYIR	3.058,00	0,03%

FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-482.962,00	-0,07%
GERSAN ELEKTRİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	444.028,00	-7,26%
İHLAS EV ELEKTRİK İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	777.019,00	-3,00%
KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-608.501,00	1,83%
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.193.092,00	26,11%
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	139.155,00	0,20%
OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.020.382,00	1,86%
PARSAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-215.284,00	-0,63%
TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ A.Ş.	HAYIR	140.593,00	3,31%
TÜMOSAN MOTOR VE TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-906.992,00	-1,68%
TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	1.427.000,00	0,30%
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.	HAYIR	614.345,00	0,22%
VESTEL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-569.000,00	-2,82%
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-18.078.000,00	61,00%
ADEL KALEMCİLİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	10.230,00	0,04%
KARAKAŞ ATLANTİS KIYMETLİ MADENLER KUYUMCULUK TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-16.143,00	-0,41%
AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	4.666.426,00	-2,19%
AKSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	EVET	528.831,00	-0,42%
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	-538.000,00	0,11%
ANEL ELEKTRİK PROJE TAAHHÜT VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-165.575,00	-0,72%
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	EVET	7.911.000,00	0,90%
GALATASARAY SPOR TİF SİNAİ VE TİCARİ YATIRIMLAR A.Ş.	HAYIR	29.300.525,00	-81,65%
KOZA ANADOLU METAL MADENCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	871.000,00	0,20%
KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.014.000,00	0,22%
ALCATEL LUCENT TELETAŞ TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	12.980,00	-0,10%
ESCORT TEKNOLOJİ YATIRIM A.Ş.	HAYIR	233.961,00	-11,76%
KAREL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	63.894,00	0,55%
LİNK BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ YAZILIMI VE DONANIMI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	7.503.457,00	108,70%
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-137.621,00	-0,09%
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	3.819.000,00	2,68%
SANKO PAZARLAMA İTHALAT İHRACAT A.Ş.	EVET	218.932,00	1,59%
SELÇUK ECZA DEPOSU TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	EVET	2.321.262,00	1,68%
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	HAYIR	5.234.000,00	1,75%
BİZİM TOPTAN SATIŞ MAĞAZALARI A.Ş.	HAYIR	141.432,00	0,47%
BİMEKS BİLGİ İŞLEM VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	18.241,00	0,46%
BOYNER BÜYÜK MAĞAZACILIK A.Ş.	HAYIR	-146.262,00	-0,61%
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.	HAYIR	-5.864.966,00	15,74%
KİLER ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	142.000,00	-1,06%
TESCO KİPA KİTLE PAZARLAMA TİCARET LOJİSTİK VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	2.577.000,00	-29,53%
MİGROS TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.223.000,00	1,69%
MİLPA TİCARİ VE SİNAİ ÜRÜNLER PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	15.996,00	-0,07%
UYUM GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	278.324,00	-2,34%
VAKKO TEKSTİL VE HAZIR GIYİM SANAYİ İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	130.671,00	1,55%
MARMARİS ALTINYUNUS TURİSTİK TESİSLER A.Ş.	HAYIR	5.584,00	0,13%
MARTI OTEL İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	1.676,00	-0,02%

NET TURİZM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.141.703,00	2,09%
TEK-ART İNŞAAT TİCARET TURİZM SANAYİ VE YATIRIMLAR A.Ş.	HAYIR	16.328,00	0,55%
ÇELEBİ HAVA SERVİSİ A.Ş.	HAYIR	1.072.793,00	29,41%
GSD DENİZCİLİK GAYRİMENKUL İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	82.000,00	2,35%
REYSAŞ TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK TİCARET A.Ş.	HAYIR	3.153.012,00	-44,75%
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	13.248.000,00	0,70%
AKFEN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	5.842.000,00	14,83%
ALARKO HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	3.007.888,00	2,36%
BOYNER PERAKENDE VE TEKSTİL YATIRIMLARI A.Ş.	EVET	-6.489.724,00	-23,15%
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	EVET	1.813.000,00	-0,19%
EİS ECZACIBAŞI İLAÇ, SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	403.000,00	0,45%
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-3.205,00	-0,02%
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EVET	6.905.607,00	-8,11%
GSD HOLDİNG A.Ş.	EVET	2.490.000,00	7,35%
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	4.957.920,00	-5,00%
İHLAS YAYIN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	470.232,00	11,98%
İTTİFAK HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	4.749.700,00	134,44%
KOÇ HOLDİNG A.Ş.	EVET	253.955.000,00	6,60%
METRO TİCARİ VE MALİ YATIRIMLAR HOLDİNG A.Ş.	EVET	-12.319,00	0,20%
NET HOLDİNG A.Ş.	EVET	1.225.852,00	42,13%
HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.	EVET	373.513.000,00	10,58%
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	26.208.884,00	3,54%
TAV HAVALİMANLARI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	4.286.000,00	3,56%
TEKFEN HOLDİNG A.Ş.	EVET	-308.000,00	-0,13%
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	7.450.000,00	4,32%
AKİŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	442,00	0,00%
AVRASYA GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	35.898,00	4,62%
İŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	216.732,00	0,32%
KİLER GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	16.402,00	0,03%
MARTI GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-5.005,00	-0,26%
ÖZAK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	3.260.934,00	2,01%
SAF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	219.195,00	0,07%
SİNPAŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	38.186,00	0,03%
YAPI KREDİ KORAY GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-49.776,00	0,45%
YEŞİL GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	200,00	0,00%
ATLAS MENKUL KIYMETLER YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	15.500,00	-1,40%
GARANTİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	20.793,00	-3,26%
RHEA GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	110.015,00	-0,74%

2010 DURAN VARLIK SATIŞ KARI ULUSAL PAZAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2010	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/ Zararı	Kar/Zarar
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	384.000,00	0,07%
ALTINYAĞ KOMBİNALARI A.Ş.	HAYIR	-68.427,00	3,25%
BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	133.495,00	0,23%
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	HAYIR	-908.000,00	-0,46%
ERSU MEYVE VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	6.967,00	1,70%
KEREVİTAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	4.635.220,00	181,41%
KRİSTAL KOLA VE MEŞRUBAT SANAYİ TİCARET A.Ş.	HAYIR	29.179,00	-1,22%
MERKO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	32.138,00	-3,91%
PENGUEN GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	74.096,00	1,48%
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	119.787,00	0,30%
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	125.700,00	3,32%
PINAR SÜT MAMULLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	998.876,00	1,66%
TAT GIDA SANAYİ A.Ş.	EVET	5.416.087,00	30,75%
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.318.527,00	-22,96%
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	243.694,00	28,16%
ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-7.145.413,00	-4,28%
ARSAN TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	169.686,00	-0,73%
AKIN TEKSTİL A.Ş.	HAYIR	-7.715.005,00	62,45%
BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş.	HAYIR	339.374,00	7,99%
KORDSA GLOBAL ENDÜSTRİYEL İPLİK VE KORD BEZİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	17.074,00	0,03%
MENDERES TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	44.176,00	0,22%
SÖKTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.142.919,00	-12,76%
YATAŞ YATAK VE YORGAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.104.002,00	145,51%
YÜNSA YÜNLÜ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	22.322,00	0,43%
ALKİM KÂĞIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-229.884,00	-7,61%
BAK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-929.334,00	-10,42%
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-173.340,00	-31,97%
HÜRRIYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	HAYIR	-1.179.143,00	2,12%
İHLAS GAZETECİLİK A.Ş.	HAYIR	4.493,00	0,07%
KARTONSAN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	417.422,00	2,37%
OLMUKSAN INTERNATIONAL PAPER AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-129.111,00	-0,32%
MONDI TİRE KUTSAN KÂĞIT VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	592.678,00	-21,54%
VİKİNG KÂĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HAYIR	184.395,00	-1,44%
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	HAYIR	-282.995,00	-2,09%
AYGAZ A.Ş.	EVET	3.846.000,00	1,60%
BAGFAŞ BANDIRMA GÜBRE FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	49.371,00	0,11%
BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	842.702,00	1,49%
DEVA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	122.054,00	-7,62%
DYO BOYA FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	8.781,00	0,83%
EGE GÜBRE SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	199.000,00	1,19%
GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.	HAYIR	-301.386,00	-2,19%
GÜBRE FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	699.212,00	0,29%
HEKTAŞ TİCARET T.A.Ş.	HAYIR	197.538,00	1,37%

MARSHALL BOYA VE VERNİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	189.540,00	1,44%
PİMAŞ PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ A.Ş.	EVET	-28.130,00	-0,94%
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	HAYIR	-11.633.822,00	29,57%
SASA POLYESTER SANAYİ A.Ş.	HAYIR	116.000,00	0,38%
SODA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	582.586,00	0,87%
TURCAS PETROL A.Ş.	EVET	-57.041,00	-0,10%
TÜPRAŞ-TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	HAYIR	5.443.000,00	0,73%
ADANA ÇİMENTO SANAYİİ TÜRK A.Ş.	HAYIR	871.718,00	0,85%
AFYON ÇİMENTO SANAYİ T.A.Ş.	HAYIR	16.492,00	2,91%
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.690.260,00	2,85%
ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.426.809,00	1,41%
BOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	5.247.859,00	37,86%
BATISÖKE SÖKE ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş.	HAYIR	-543.653,00	-10,88%
BATIÇİM BATI ANADOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	717.520,00	4,44%
BURSA ÇİMENTO FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	5.184.446,00	59,44%
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	37.362,00	0,04%
DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	152.617,00	15,01%
ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	3.591.733,00	-81,74%
EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	487.653,00	2,68%
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	508.555,00	8,21%
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-97.586,00	-0,31%
KONYA ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	298.764,00	0,83%
KÜTAHYA PORSELEN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	60.124,00	2,49%
MARDİN ÇİMENTO SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	682.157,00	0,87%
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	EVET	-39.288,00	-0,07%
TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	4.600.502,00	2,06%
ÜNYE ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	406.819,00	0,88%
UŞAK SERAMİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-20.753,00	-2,17%
BORUSAN MANNESMANN BORU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	1.661.646,00	-12,35%
BURÇELİK BURSA ÇELİK DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	15.707,00	-0,71%
BURÇELİK VANA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.958,00	-3,82%
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	HAYIR	16.324,00	-1,04%
ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	24.752,00	-0,61%
DEMİSAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	17.503,00	0,48%
COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-106.201,00	-0,73%
ERBOSAN ERCİYAS BORU SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-169.319,00	-2,39%
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	EVET	159.277,00	0,02%
İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-14.963,00	-0,09%
SARKUYSAN ELEKTROLİTİK BAKIR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	492.700,00	4,30%
ALARKO CARRIER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	153.621,00	1,76%
ARÇELİK A.Ş.	HAYIR	37.310.000,00	6,79%
ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	206.150,00	-4,52%
BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-150.881,00	-9,84%
DİTAŞ DOĞAN YEDEK PARÇA İMALAT VE TEKNİK A.Ş.	HAYIR	1.418.308,00	-56,37%
EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	9.645,00	0,24%
FEDERAL-MOGUL İZMİT PİSTON VE PİM ÜRETİM TESİSLERİ A.Ş.	HAYIR	6.617,00	0,11%
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-494.281,00	-0,10%
GERSAN ELEKTRİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-986,00	0,04%

İHLAS EV ALETLERİ İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	143.942,00	2,71%
KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-1.593,00	0,00%
KLIMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	841.913,00	10,32%
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-809.679,00	-3,40%
OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	2.858.179,00	13,76%
PARSAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİ A.Ş.	HAYIR	111.673,00	3,18%
TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	47.000,00	0,01%
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.	HAYIR	228.214,00	0,13%
VESTEL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	123.000,00	0,49%
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.382.000,00	2,93%
ADEL KALEMCİLİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	43.009,00	0,20%
AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	2.166.853,00	-8,44%
AKSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	EVET	3.654.917,00	6,18%
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	58.697.000,00	-77,61%
EDİP GAYRİMENKUL YATIRIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-9.112,00	0,11%
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	EVET	4.026.000,00	0,48%
KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	306.229,00	0,86%
ALCATEL LUCENT TELETAŞ TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	42.987,00	9,50%
ESCORT TEKNOLOJİ YATIRIM A.Ş.	EVET	52.608,00	4,04%
KAREL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	14.658,00	0,07%
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-100,00	0,00%
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.238.000,00	0,83%
SANKO PAZARLAMA İTHALAT İHRACAT A.Ş.	EVET	37.269,00	0,43%
SELÇUK ECZA DEPOSU TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	EVET	1.003.998,00	0,55%
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	HAYIR	2.049.000,00	0,83%
BİZİM TOPTAN SATIŞ MAĞAZALARI A.Ş.	HAYIR	34.509,00	0,12%
BİMEKS BİLGİ İŞLEM VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	739.587,00	81,43%
BOYNER BÜYÜK MAĞAZACILIK A.Ş.	HAYIR	-293.163,00	-1,70%
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.	HAYIR	-3.798.830,00	18,66%
KİLER ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-29.000,00	-0,29%
TESCO KİPA KİTLE PAZARLAMA TİCARET LOJİSTİK VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	155.000,00	-1,23%
MİGROS TİCARET A.Ş.	HAYIR	3.795.000,00	8,90%
MİLPA TİCARİ VE SİNİAİ ÜRÜNLER PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-450.469,00	3,84%
UYUM GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	101.488,00	-12,06%
VAKKO TEKSTİL VE HAZIR GIYİM SANAYİ İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	132.406,00	1,10%
MARMARİS ALTINYUNUS TURİSTİK TESİSLER A.Ş.	HAYIR	18.961,00	0,82%
MARTI OTEL İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	51.991,00	-3,56%
NET TURİZM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	39.623.049,00	47,22%
TEK-ART İNŞAAT TİCARET TURİZM SANAYİ VE YATIRIMLAR A.Ş.	HAYIR	958,00	0,07%
ÇELEBİ HAVA SERVİSİ A.Ş.	HAYIR	272.904,00	0,90%
REYSAŞ TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK TİCARET A.Ş.	HAYIR	94.009,00	0,61%
TÜRK HAVA YOLLARI A.O.	HAYIR	45.206.644,00	15,78%
AKFEN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	16.529.000,00	14,77%
ALARKO HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.121.177,00	5,06%
BOYNER PERAKENDE VE TEKSTİL YATIRIMLARI A.Ş.	EVET	-489.697,00	-0,63%
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	15.417.000,00	2,54%

EİŞ ECZACIBAŞI İLAÇ, SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.513.000,00	-2,40%
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	27.650,00	0,12%
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EVET	23.264.032,00	-10,00%
GSD HOLDİNG A.Ş.	EVET	-1.247.000,00	-4,39%
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	25.817.862,00	69,00%
İHLAS YAYIN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	-2.209.352,00	-49,99%
İTTİFAK HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	10.971.133,00	51,00%
KOÇ HOLDİNG A.Ş.	EVET	85.885.000,00	2,74%
METRO TİCARİ VE MALİ YATIRIMLAR HOLDİNG A.Ş.	EVET	1.870.135,00	73,42%
İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	20.038,00	-0,95%
NET HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	25.778.193,00	43,47%
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	55.831.701,00	11,53%
TEKFEN HOLDİNG A.Ş.	EVET	7.346.000,00	4,12%
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	EVET	5.232.000,00	1,89%
EMLAK KONUT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	6.984.000,00	1,26%
İŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	212.001,00	0,35%
MARTI GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	4.919.034,00	65,36%
ÖZAK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	26.246,00	0,17%
SAF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	1.694.467,00	53,12%
SİNPAŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	1.585.771,00	0,03%
YAPI KREDİ KORAY GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	14.850,00	-0,21%
VAKIF MENKUL KIYMET YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	17.822,00	1,50%
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	HAYIR	4.235,00	0,00%

2009 DURAN VARLIK SATIŞ KARI ULUSAL PAZAR			
ŞİRKETİN UNVANI ULUSAL PAZAR 2009	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/ Zararı	Kar/Zarar
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-4.627.000,00	-1,10%
ALTINYAĞ KOMBİNALARI A.Ş.	HAYIR	-102.017,00	4,84%
BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-418.478,00	-0,95%
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	HAYIR	12.895.000,00	7,62%
ERSU MEYVE VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	51.992,00	-5,40%
KRİSTAL KOLA VE MEŞRUBAT SANAYİ TİCARET A.Ş.	HAYIR	6.780,00	1,44%
MERKO GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.617.704,00	22,30%
PENGUEN GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-3.634,00	0,55%
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	45.900,00	0,11%
PINAR SU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	96.813,00	1,61%
PINAR SÜT MAMULLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	342.788,00	0,59%
TAT GIDA SANAYİ A.Ş.	EVET	127.988,00	0,39%
TÜRK TUBORG BİRA VE MALT SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	2.823,00	-0,20%
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	164.410,00	-1,17%
ÜLKER BİSKÜVİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.919.392,00	1,60%
ARSAN TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-37.117,00	0,26%
AKIN TEKSTİL A.Ş.	HAYIR	356.352,00	-25,75%
BOSSA TİCARET VE SANAYİ İŞLETMELERİ T.A.Ş.	HAYIR	1.059.331,00	-24,12%
DERİMOD KONFEKSİYON AYAKKABI DERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.059.331,00	-1085,61%
KORDSA GLOBAL ENDÜSTRİYEL İPLİK VE KORD BEZİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-3.743,00	-0,01%
MENDERES TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	94.350,00	0,52%
SÖKTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-940.122,00	-43,99%
YATAŞ YATAK VE YORGAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	78.922,00	14,18%
YÜNİSA YÜNLÜ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	553.401,00	-8,06%
DOĞTAŞ KELEBEK MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	31.770,00	99,89%
ALKİM KÂĞIT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	32.309,00	1,24%
BAK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	642.702,00	5,87%
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	431.413,00	164,02%
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.	HAYIR	-3.457.179,00	8,40%
KARTONSAN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	39.667,00	0,30%
OLMUKSAN INTERNATIONAL PAPER AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	554.992,00	7,06%
MONDI TİRE KUTSAN KÂĞIT VE AMBALAJ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-407.379,00	1,74%
VİKİNG KÂĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HAYIR	117.055,00	-2,73%
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	HAYIR	35.450,00	0,16%
AYGAZ A.Ş.	HAYIR	296.004,00	0,09%
BAGFAŞ BANDIRMA GÜBRE FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	-173.671,00	3,38%
DEVA HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	2.508.874,00	-30,65%
GOODYEAR LASTİKLERİ T.A.Ş.	HAYIR	-236.568,00	-21,45%
GÜBRE FABRİKALARI T.A.Ş.	HAYIR	1.884.923,00	-3,91%
HEKTAŞ TİCARET T.A.Ş.	HAYIR	45.193,00	0,80%
MARSHALL BOYA VE VERNİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	503.082,00	6,95%
PİMAŞ PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ A.Ş.	EVET	-478.410,00	-545,98%
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	HAYIR	5.517.411,00	2,16%

SASA POLYESTER SANAYİ A.Ş.	HAYIR	767.000,00	-2,18%
SODA SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	562.474,00	1,30%
TURCAS PETROL A.Ş.	HAYIR	-262.016,00	-0,95%
TÜPRAŞ-TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	EVET	-975.000,00	-0,12%
ADANA ÇİMENTO SANAYİİ TÜRK A.Ş.	HAYIR	894.026,00	1,14%
AFYON ÇİMENTO SANAYİ T.A.Ş.	HAYIR	11.661,00	-1,64%
AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	159.551,00	0,21%
ANADOLU CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	1.966.360,00	156,45%
BOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	56.446,00	0,33%
BATISÖKE SÖKE ÇİMENTO SANAYİİ T.A.Ş.	HAYIR	51.650,00	3,08%
BATIÇİM BATI ANADOLU ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	3.929.463,00	37,05%
BURSA ÇİMENTO FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	1.500.857,00	26,19%
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-66.329,00	-0,06%
ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.167.423,00	-7,05%
EGE SERAMİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	130.284,00	3,61%
GÖLTAŞ GÖLLER BÖLGESİ ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	770.357,00	9,42%
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-3.337,00	-0,01%
KONYA ÇİMENTO SANAYİİ A.Ş.	EVET	262.840,00	1,15%
MARDİN ÇİMENTO SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	254.132,00	0,29%
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	EVET	-439.341,00	-0,46%
TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	2.099.748,00	3,07%
ÜNYE ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	267.870,00	0,54%
UŞAK SERAMİK SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-508.545,00	-11,59%
BORUSAN MANNESMANN BORU SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	457.184,00	2,03%
BURÇELİK BURSA ÇELİK DÖKÜM SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	-119.951,00	6,15%
ÇEMAŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş.	HAYIR	6.500,00	1,70%
ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.205,00	0,19%
DEMİSAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	18.385,00	0,49%
COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-1.566,00	0,02%
ERBOSAN ERCİYAS BORU SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.200.387,00	33,29%
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	EVET	495.470,00	-0,29%
İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	HAYIR	91.135,00	-0,90%
SARKUYSAN ELEKTROLİTİK BAKIR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	288.009,00	7,28%
ALARKO CARRIER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-504.570,00	-4,83%
ARÇELİK A.Ş.	HAYIR	125.262.000,00	24,90%
ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-29.547,00	0,15%
BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.010.400,00	-22,26%
DİTAŞ DOĞAN YEDEK PARÇA İMALAT VE TEKNİK A.Ş.	HAYIR	1.401.778,00	-35,41%
EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	16.296,00	-3,83%
FEDERAL-MOGUL İZMİT PİSTON VE PİM ÜRETİM TESİSLERİ A.Ş.	HAYIR	1.972,00	0,10%
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-1.640.451,00	-0,49%
GERSAN ELEKTRİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	30.447,00	1,50%
İHLAS EV ALETLERİ İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	334.013,00	-47,58%
KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.475,00	0,00%
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	6.752.143,00	83,55%
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ A.Ş.	HAYIR	89.644,00	-2,63%
OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	7.454,00	0,02%
PARSAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİİ A.Ş.	HAYIR	25.221,00	-0,12%

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.	HAYIR	21.113.000,00	5,86%
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.	HAYIR	-85.320,00	-0,28%
VESTEL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	125.000,00	0,11%
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-3.524.000,00	-3,50%
ADEL KALEMCİLİK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	53.046,00	0,32%
AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	-16.545.672,00	-68,74%
AKSA ENERJİ ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	119.102,00	0,14%
AKSU ENERJİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	10.747,00	0,27%
AYEN ENERJİ A.Ş.	HAYIR	39.822,00	0,08%
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	HAYIR	180.349.000,00	175,00%
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	EVET	6.879.000,00	0,79%
KOZA ALTIN İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	696.606,00	0,47%
ALCATEL LUCENT TELETİCARET TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	HAYIR	203.758,00	1,82%
ANEL TELEKOMÜNİKASYON ELEKTRONİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	434.785,00	-8,77%
KAREL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	112.426,00	0,76%
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	EVET	-1.353.626,00	-0,74%
DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.296.000,00	4,25%
SANKO PAZARLAMA İTHALAT İHRACAT A.Ş.	EVET	16.099,00	0,39%
SELÇUK ECZA DEPOSU TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	EVET	652.234,00	0,28%
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	HAYIR	1.053.000,00	0,49%
BİZİM TOPTAN SATIŞ MAĞAZALARI A.Ş.	HAYIR	46.902,00	0,25%
BİMEKS BİLGİ İŞLEM VE DIŞ TİCARET A.Ş.	HAYIR	26.531,00	0,26%
BOYNER BÜYÜK MAĞAZACILIK A.Ş.	HAYIR	-949.778,00	-13,05%
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİCARET MERKEZİ A.Ş.	HAYIR	-2.033.969,00	2,25%
KİLER ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	31.000,00	0,33%
TESCO KİPA KİTLE PAZARLAMA TİCARET LOJİSTİK VE GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYIR	-138.000,00	0,26%
MİGROS TİCARET A.Ş.	HAYIR	1.014.000,00	0,92%
MİLPA TİCARİ VE SİNAİ ÜRÜNLER PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	2.045.632,00	-38,30%
UYUM GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-111.999,00	-2,54%
VAKKO TEKSTİL VE HAZIR GIYIM SANAYİ İŞLETMELERİ A.Ş.	HAYIR	271.287,00	-12,37%
MARMARİS ALTINYUNUS TURİSTİK TESİSLER A.Ş.	HAYIR	9.188,00	1,12%
NET TURİZM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	HAYIR	1.731.186,00	4,04%
TEK-ART İNŞAAT TİCARET TURİZM SANAYİ VE YATIRIMLAR A.Ş.	HAYIR	480,00	-0,03%
ÇELEBİ HAVA SERVİSİ A.Ş.	HAYIR	181.741,00	0,65%
REYSAŞ TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK TİCARET A.Ş.	HAYIR	467.236,00	6,25%
TÜRK HAVA YOLLARI A.O.	HAYIR	3.333.754,00	0,60%
AKFEN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	12.983.000,00	8,46%
ALARKO HOLDİNG A.Ş.	EVET	-153.793,00	-0,30%
BOYNER PERAKENDE VE TEKSTİL YATIRIMLARI A.Ş.	HAYIR	-180.764,00	-0,54%
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	26.460.000,00	-8,37%
EİS ECZACIBAŞI İLAÇ, SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	HAYIR	-533.000,00	-0,18%
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-6.595,00	-0,01%
GLOBAL YATIRIM HOLDİNG A.Ş.	EVET	128.972.814,00	166,25%
GSD HOLDİNG A.Ş.	EVET	873.000,00	2,30%
İHLAS HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	7.661.981,00	16,62%

İHLAS YAYIN HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	90.302,00	0,62%
İTTİFAK HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	1.365.245,00	169,16%
KOÇ HOLDİNG A.Ş.	EVET	9.386.000,00	0,36%
METRO TİCARİ VE MALİ YATIRIMLAR HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	-1.739.131,00	-50,81%
İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	-656.358,00	24,70%
NET HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	22.742.321,00	-6347,00%
HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.	EVET	65.936.000,00	2,17%
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.	HAYIR	26.803.136,00	22,51%
TAV HAVALİMANLARI HOLDİNG A.Ş.	HAYIR	19.343.136,00	17,47%
TEKFEN HOLDİNG A.Ş.	EVET	573.000,00	0,83%
YAZICILAR HOLDİNG A.Ş.	EVET	2.136.000,00	0,69%
EMLAK KONUT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-13.386.000,00	-3,00%
İŞ GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	141.787,00	0,24%
SAF GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-308.141,00	-40,54%
TORUNLAR GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	4.327.000,00	0,81%
YAPI KREDİ KORAY GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	-5.419.391,00	29,45%
YEŞİL GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	230,00	-0,01%
FİNANS YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	HAYIR	6.000,00	0,19%
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	HAYIR	6.378,00	0,01%

2014 DURAN VARLIK SATIŞ KARI GÖZALTI PAZARI			
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2014	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/Zararı	Kar/Zarar
ANSA YATIRIM HOLDİNG	HAYIR	-13.178,00	0,72%
ARTI YATIRIM HOLDİNG	HAYIR	8.364.420,00	316,42%
ASYA KATILIM BANKASI	EVET	160.280.000,00	-20,30%
COSMOS YAT. HOLDİNG	HAYIR	1.658.214,00	110,01%
EKİZ KİMYA	HAYIR	2.118.644,00	-527,24%
ESEM SPOR GİYİM	HAYIR	712.230,00	-11,86%
FENİŞ ALÜMİNYUM	HAYIR	26.908.080,00	88,82%
FRİGO PAK GIDA	HAYIR	99.211,00	-8,49%
İDAŞ	HAYIR	56.937,00	-0,66%
KERVANSARAY YAT. HOLDİNG	HAYIR	10.369.998,00	-46,24%
MENSA	HAYIR	254.282,00	-1,35%
MERT GIDA	EVET	514.706,00	-18,94%
SELÇUK GIDA	HAYIR	14.554,00	-16,92%
SERVE KIRTASIYE	HAYIR	1.967,00	-0,74%
TRANSTÜRK HOLD.	HAYIR	-650.027,00	9,64%

2013 DURAN VARLIK SATIŞ KARI GÖZALTI PAZARI			
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2013	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/Zararı	Kar/Zarar
ANSA YATIRIM HOLDİNG	HAYIR	92.250,00	-8,01%
ARTI YATIRIM HOLDİNG	HAYIR	844.805,00	25,93%
EKİZ KİMYA	HAYIR	-519,00	0,01%
ESEM SPOR GİYİM	HAYIR	-2.983.582,00	39,36%
FENİŞ ALÜMİNYUM	HAYIR	43.500,00	-0,42%
FRİGO PAK GIDA	HAYIR	2.371.235,00	-74,56%
İDAŞ	HAYIR	99.071,00	-1,69%
KERVANSARAY YAT. HOLDİNG	EVET	-644.640,00	0,86%
MANGO GIDA	HAYIR	199.500,00	-1,23%
MENSA	HAYIR	1.298.146,00	-10,56%
MMC SAN. VE TİC. YAT.	EVET	1.342.000,00	502,92%
SELÇUK GIDA	HAYIR	13.855,00	1,06%
SERVE KIRTASIYE	HAYIR	616.443,00	128,35%
TARAF GAZETECİLİK	HAYIR	1.094,00	0,07%
TRANSTÜRK HOLD.	HAYIR	-187.000,00	2,54%

2012 DURAN VARLIK SATIŞ KARI GÖZALTI PAZARI			
ŞİRKETİN UNVANI GÖZALTI PAZARI 2012	Satış Amaçlı Elde Tutulan DV hesabı var mı?	Duran Varlık Satış Karı/Zararı	Kar/Zarar
ARTI YATIRIM HOLDİNG	EVET	9.629,00	-8,26%
DARDANEL	HAYIR	4.720,00	0,06%
EKİZ KİMYA	HAYIR	20.111,00	-0,17%
ESEM SPOR GİYİM	HAYIR	1.364.491,00	26,84%
FRİGO PAK GIDA	HAYIR	124.027,00	-8,85%
İDAŞ	HAYIR	5.000,00	-0,02%
KERVANSARAY YAT. HOLDİNG	EVET	90.276,00	71,14%
LATEK LOJİSTİK	EVET	1.362.336,00	-20,09%
MANGO GIDA	HAYIR	219.646,00	-1,50%
MENSA	HAYIR	94.601,00	-0,99%
MERT GIDA	EVET	33.071,00	-5,86%
MMC SAN. VE TİC. YAT.	EVET	7.342,00	-0,37%
SERVE KIRTASIYE	HAYIR	48.651,00	-4,61%
TRANSTÜRK HOLD.	HAYIR	49.173.093,00	204,18%

2011 DURAN VARLIK SATIŞ KARI GÖZALTI PAZARI

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ (UFRS) MUHASEBE KÜLTÜRÜNE ETKİSİ ÜZERİNE OTEL İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA*

Prof.Dr. Nilüfer TETİK**
Arş.Gör. Esin YELGEN***

Araştırma

Muhasebe ve Vergi
Uygulamaları Dergisi
Kasım 2015; 8 (3): 201-228

Öz

Günümüzde küreselleşme ile birlikte çok uluslu işletmelerin sayısındaki artış, işletme sermayelerinin uluslararası platformlarda dolaşması, sermaye piyasalarında yaşanan gelişmeler ve yasal düzenlemelerdeki değişiklikler gibi muhasebe kültürünü etkileyen bir diğer gelişme ise uluslararası finansal raporlama standartlarının (UFRS) birçok ülke tarafından kabul edilmesidir. Standartların kabul edilmesi, ülkeler arasındaki ticari engelleri ortadan kaldırarak küresel çapta tek bir muhasebe sisteminin oluşturulmasını gerekli kılmıştır. Standartların uygulanması, muhasebe algılamasının değişmesine ve dolayısı ile kültürün muhasebe üzerindeki etkisinin azalmasına neden olmaktadır. Çalışmada, muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamalarına bakış açılarının ortaya çıkarılması ve Türkiye’de UFRS uygulamalarının kültür ve muhasebe değerleri üzerine olan etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla yapılan anket çalışması sonucunda, muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamalarına bakış açılarına ilişkin ifadeler, yapılan faktör analizi sonucunda faktörleşerek literatüre yeni bir ölçek kazandırıldığı düşünülmektedir. Ancak yapılan korelasyon analizi sonucunda, UFRS uygulamalarının kültür ve muhasebe değerleri üzerinde yüksek düzeyde bir etkisi tespit edilememiştir.

Anahtar Sözcükler: Hofstede-Gray Teorisi, Muhasebe Kültürü, Muhasebe Değerleri ve UFRS.

JEL Kodları:M41, M48, M49

* Makalenin gönderim tarihi: 18.06.2015; Kabul tarihi: 21.09.2015

** Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi öğretim üyesi, niltetik@akdeniz.edu.tr

*** Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, esinyelgen@akdeniz.edu.tr

A RESEARCH IN HOTEL ENTERPRISES ON THE EFFECT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS (IFRS) ON ACCOUNTING CULTURE

ABSTRACT

Today, with globalization, as well as an increase in the number of multinational corporations, circulation of operational capitals in the international platform, developments in capital market and changes in legal acts; another development affecting accounting culture is the admission of international financial reporting standards (IFRS) by many countries. The admission of the standards has required a single global international accounting system to be developed by lifting the interstate trade barriers. Application of standards has led to a decrease in accounting perception and thus the effect of culture on accounting. In this study, it is intended to find out the perspectives of accounting performers on IFRS applications and the effects of IFRS applications in Turkey on culture and accounting valuations. Following the questionnaire study conducted through this aim, statements of accounting performers related to IFRS applications are gathered under common factors and thus a new scale is thought to have been brought in the literature. However, as a result of the correlation analyses carried out, not a high level of effect of IFRS applications on culture and accounting valuations has been identified.

Keywords: Hofstede-Gray Theory, Accounting Culture, Accounting Valuations and IFRS.

JEL Codes: M41, M48, M49

1. GİRİŞ

Ülkelerin muhasebe sistemleri üzerinde küreselleşme, dil, din, politika, ekonomi ve kültür gibi sosyo-ekonomik faktörlerin etkisi bulunmaktadır. Çünkü işletmelerin iletişimini sağlayan muhasebe sistemi, ülkelerin sosyo-ekonomik çerçevesi içinde hizmet sunmaktadır. Bu sistemin etkin çalışıp çalışmaması ülkelerin muhasebe algılayışına bağlıdır. Bu nedenle ülkelerin kültürleri, muhasebe sistemini etkileyen önemli sosyo-ekonomik faktörlerden bir tanesi olmaktadır (TURMOB 2013; Varıcı ve Özdemir 2013, 15; Usul ve Kıymık 2010, 123; Akman 2009, 26-38; Çankaya ve Aydoğan 2008, 304). Kültür konusunda yapılan çalışmalar Hofstede'in çalışmaları ile başlamaktadır. Hofstede'inkültür sınıflamasına bağlı olarak da Gray tarafından muhasebe değerleri belirlenmiştir (Tecimer ve Karabınar 2009, 2). Gray'inyaptığı çalışmalarda uluslararası finansal raporlama sistemlerindeki değişikliklerin kültürel etmenler ile açıklanabilirliği incelenmiştir (Akman 2009, 26-38).

Hofstede (1980), kültürü nüfusta çoğunluk grup tarafından paylaşılan değerler sistemini içeren toplumsal normlar sistemi olarak nitelemektedir (Heidhues ve Patel 2011, 275; Solaş ve Ayhan, 5). Hofstede, ayrıca dört değer boyutu olan bireysellik, güç mesafesi, belirsizlikten kaçınma ve erilliğin, her ülkenin kültürel değerlerini ölçmede ve birbirine karşı konumlandırma, kurumsal yapı ve davranışları açıklamada faydalı olduğunu belirtmektedir (Heidhues ve Patel 2011, 275). Ancak Hofstede'in gerçekleştirdiği araştırma ve ortaya koyduğu kültürel değer boyutları doğrudan muhasebe ve finansal raporlama ile ilişkili değildir. Bu yüzden Gray (1988) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda muhasebe ve kültür ilişkisinin ele alınması, muhasebe değerlerinin birçok muhasebe araştırmasında yoğun olarak kullanılmasına neden olmaktadır (Akman 2009, 26-38). Gray (1988) yaptığı çalışmada, bir ülkenin muhasebe kültürünü tanımlamada kullanılacak dört muhasebe değer boyutu belirlemiştir: “profesyonelliğe karşı statükoculuk”, “tekdüzeliğe karşı esneklik”, “tutuculuğa karşı iyimserlik” ve “gizliliğe karşı şeffaflık”. Gray bu değerlerle muhasebe sistemlerindeki uluslararası farklılıkları ve uluslararası ölçekte muhasebe gelişimini açıklayabileceğini ileri sürmüştür (Heidhues ve Patel 2011, 274; Güvemli 2008,81; Doupnik ve Tsakumis 2004). Bu çalışmalar, muhasebe araştırmalarında uluslararası muhasebe uygulamalarındaki farklılıkları açıklamada kültürel bir çerçeve geliştirmek için yaygın olarak kullanılmıştır (Limaki ve diğerleri 2013, 173; Finch 2007, 2).

Kültür konusunda yapılan bu çalışmalarla birlikte özellikle son yıllarda ekonomik alanda dünyada yaşanan gelişmeler, ülke ekonomilerini birbirine bağlayarak, finansal tabloların hazırlanmasında ve raporlanmasında ortak muhasebe ilkelerinin kullanılmasına ve finansal tabloların aynı kriterler baz alınarak hazırlanmasına neden olmaktadır (Kocamaz 2012, 106). Çünkü kültürel farklılıklar nedeniyle finansal tablo bilgilerinin her ülke uygulamasına göre farklı anlamlar ifade etmesi, bu bilgilerin karşılaştırılabilme yeteneğini azaltmaktadır. Son zamanlarda kullanım alanı genişleyen uluslararası muhasebe standartları uygulamaları ile birlikte kültürel farklılıkların muhasebe sistemine yansıyan boyutu ortadan kalkmaya başlamaktadır (Varıcı ve Özdemir 2013, 16; Usul ve Kıymık 2010, 124). Bununla birlikte standartlarla, muhasebe uygulamalarındaki farklılıkların ortadan kaldırılması, muhasebe ilkelerinde tekdüzenin gerçekleştirilmesi (Kocamaz 2012, 109), finansal tabloların şeffaf, anlaşılabilir, tarafsız ve karşılaştırılabilir olması amaçlanmaktadır (Varıcı ve Özdemir 2013, 16; Kocamaz 2012, 109; Usul ve Kıymık 2010, 124).

Bu doğrultuda araştırmanın amacı, muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamalarına bakış açılarını ortaya koymak ve Türkiye’de UFRS uygulamalarının kültür ve muhasebe değerleri üzerine olan etkisini araştırmaktır.

Bu amaçla araştırmada, Antalya ve İstanbul illerinde faaliyet gösteren beş yıldızlı yerli ve yabancı zincir ve grup otellerinin muhasebe müdürleri üzerine anket uygulanmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Muhasebe üzerinde kültürün rolüne odaklanan çalışmalar, 1980'lerden beri önemli araştırma alanı olmaya başlamış ve uluslararası işletme literatüründe ilk dikkat edilen konulardan biri olmuştur. Son zamanlarda UFRS uygulamaları ile birlikte standartların kültür üzerine etkisini inceleyen çalışmalarında yapılmaya başlamıştır. Aşağıda alanyazında bu konuda yapılan çalışmalar ve araştırma sonuçları özetlenmektedir.

Chanchani ve Willett (2004)'in Yeni Zelanda ve Hindistan' da finansal tablo hazırlayıcılarına ve kullanıcılarına uygulanan muhasebe değerleri anketinin sonuçları; profesyonelliğin, tekdüzen boyutunun unsurlarını açık bir şekilde tanımladığını ve gizlilik boyutunu ise etkilediğini göstermiştir.

Kang ve arkadaşlarının (2004) yaptığı çalışmada, yüksek muhafazakar kültür çevresinde bulunan yöneticilerin daha muhafazakar muhasebe seçimleri (gelecekteki nakit akışları için daha düşük tahmini raporlama gibi) yapma eğiliminde olduğuna yönelik güçlü kanıtlar bulunmuştur. Ayrıca çalışma, muhasebe muhafazakarlığını açıklamada kültür ve yasal rejimin birbirini etkilediğine dair bazı ampirik destekler de sağlamıştır.

Ding ve arkadaşlarının (2005)'te yaptıkları araştırmada, ulusal genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve uluslararası muhasebe standartları arasındaki farklılıkların altında yatan açıklayıcı bir faktör olarak kültürün rolünü incelemişlerdir. Onlar kültürel değerlerin, uluslararası muhasebe standartlarından sapmanın açıklanmasında yasal kökenden daha önemli olduğunu bulmuşlardır.

Noravesh ve arkadaşlarının (2007) İran'da kültürel değerler ve muhasebe değerleri arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlayan araştırmanın sonuçları, bu iki değer arasında ilişkinin mevcut olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte araştırma sonuçları; muhafazakarlık, gizlilik, güvensizlik ve kaderciliğin muhasebe uygulamalarını etkilediğini göstermiştir.

Tsakumis (2007)'in çalışmasının amacı, Yunan ve Amerikalı muhasebecilerin muhasebe kurallarını uygulamaları üzerinde ulusal kültürün etkisini ortaya çıkarmaktır. Buna göre sonuçlar, Amerikan muhasebecilerin Yunan muhasebecilere göre daha muhafazakar olduğunu ve Yunan muhasebecilerin Amerikan muhasebecilere göre bilgiyi açıklama (daha fazla gizlilik) olasılıklarının daha düşük ihtimal olduğunu göstermiştir.

Çankaya ve Aydoğan'ın (2008) Türkiye'de dahil olmak üzere birçok ülkeyi kapsayan birkaç aşamalıolarak gerçekleştirdikleri çalışmalarında Yakın Doğu kültürel sınıfına giren Türkiye'nin muhasebe uygulamalarında ve kurallarında daha tutucu (kar gizleyen politikaların olduğu) bir yapıda olduğunu göstermiştir.

Kamp (2010)'in Avrupalı küçük ve orta ölçekli işletmeler üzerine yaptığı çalışmasının sonuçları, kültürel farklılıkların UFRS'lerin kabulü üzerinde engel oluşturabileceğini göstermiştir.

Akman (2011)'in yaptığı çalışma, UFRS kullanımından sonra kültürün etkisinin azalmasıyla birlikte finansal açıklamalardaki farklılıkları incelemektedir. Sonuçlar UFRS kullanımından sonra bile açıklama miktarı üzerinde kültürün etkisinin hala yaygın olduğunu göstermiştir.

Alkafaji (2012) çalışmasında, muhasebe sistemleri üzerinde ulusal kültürdeki değişimleri ve bunun etkilerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Çalışmanın sonuçları, muhasebe ve denetim standartlarında tekdüzeliğin bulunmamasıyla birlikte muhasebe değerlerini ölçmede muhafazakar davranıldığını ve açıklamalarda şeffaflığın eksik olduğunu göstermiştir.

Bekçi ve Bitlisli (2012) çalışmalarında, muhasebe – kültür değerlerini ölçmek amacı ile Isparta ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları üzerine anket yapmışlardır. Anket ile meslek mensuplarının kültürel değerlerinin mesleki faaliyetlerinde ne derece etkili olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçlar, meslek mensuplarının profesyonellikten yana olduğunu, tekdüzeliğe yakın, tutucu denebilecek bir konumda ve şeffaflık beklentisi içinde ama gizlilikten de vazgeçemeyen değerlere sahip olduklarını göstermiştir.

Borker (2012)'in 12 ülkede yaptığı çalışmada, ülkeler Rusya eğilimli ve Alman/İskandinav eğilimli ülkeler olarak iki gruba ayrılmıştır. Bu ülkelerden Rusya eğilimli olanlarda UFRS uygulamaları üzerinde kültürün etkisinin daha fazla görüldüğü; Alman/İskandinav eğilimli ülkelerde ise UFRS'ler ile kültürel değerlerin daha uyumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Shima ve Yang (2012)'in yaptığı çalışmada kültür değişkenlerinden olan belirsizlikten kaçınma düzeyinin tek değişkenli analizde UFRS adaptasyonu ile negatif bir şekilde korele olduğu, çok değişkenli analizde ise pozitif bir şekilde korele olduğu görülmüştür.

Chand ve arkadaşlarının (2012) yaptıkları çalışmanın sonuçları, belirsizlikten kaçınma, bireysellik, güç mesafesi, erillik ve uzun dönem yönelimi olan kültür boyutları üzerinde Çinli öğrenciler Avustralyalı öğrencilerle karşılaştırıldığında muhafazakarlık ve gizliliğin daha güçlü sergilendiğine yönelik bazı kanıtlar sağlamaktadır. Araştırmanın sonucu, belirsizlik ifadeleri içe-

ren seçilmiş UFRS'lerin yorumlanmasında ve uygulanmasında ulusal kültürün muhasebe öğrencilerinin yargıları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca sonuçlar eğitimde benzerliğin muhasebe öğrencilerinin yargılarını etkilemede kültürün etkilerini hafifletmediğini göstermiştir.

Limaki ve arkadaşları (2013)'nin kültürün muhasebe standartları ve metodları üzerinde etkin faktör olduğunu düşündükleri çalışmanın sonuçları, örgütsel kültür değişkenleri ve muhasebe standartları arasında anlamlı pozitif bir ilişki olduğunu göstermiştir.

Varıcı ve Özdemir (2013)'in genel bir değerlendirme yaptıkları çalışmalarında, özellikle kültürel yapıların muhasebe uygulamalarında farklılık gerektirip gerektirmediğini tartışmışlardır. *Çalışmada*, Türkiye'nin de içinde bulunduğu birçok ülke açısından kültürel değerlerin göz ardı edildiği, dışarıdan alınan uygulamaların sıkıntı yarattığı sonucuna ulaşmışlardır.

Zehri ve Chouaibi (2013)'nin yaptığı çalışmada kültürün, UFRS'lere uyum kararları üzerinde önemli bir etkisinin bulunmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Xu (2014)'nin yaptığı çalışmada Çin'in konfüsyüsçü kültürünün küresel UFRS temelli muhasebe standartlarının uygulanması ve gelişiminde içsel bir engel oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. OTEL İŞLETMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ekonomik alanda dünyada meydana gelen gelişmeler, ülke ekonomilerini birbirine bağlayarak, finansal tabloların hazırlanmasında ve raporlanmasında ortak muhasebe ilkeleri paydasında buluşmasına ve finansal tabloların aynı kriterler baz alınarak hazırlanmasına yöneltmektedir. Bu nedenle International Accounting Standards Board (IASB) tarafından oluşturulan uluslararası finansal raporlama standartları, uygulamalardaki farklılıkları ortadan kaldırmak, muhasebe ilkelerinde tekdüzeni gerçekleştirmeyi, mali tabloların açık, anlaşılabilir, tarafsız ve karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamaktadır (Kocamaz 2012, 106-109). Ancak, UFRS'lerin kullanımı ile birlikte dünya çapında tek bir muhasebe sistemi yaratılarak ülkelerin kendilerine özgü olan muhasebe kültürlerinin etkisinin uzun vadede ortadan kalkması ile sonuçlanacaktır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamalarına bakış açılarını ortaya koymak ve Türkiye'de UFRS uygulamalarının kültür ve muhasebe değerleri üzerine olan etkisini araştırmaktır. Bu amaçla ara-

tırmada, Antalya ve İstanbul illerinde faaliyet gösteren beş yıldızlı yerli ve yabancı zincir ve grup otellerinin muhasebe müdürleri üzerine anket uygulanmıştır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Anketin oluşturulmasında; Fidanve Cinit (2013), Bekçi ve Bitlisli (2012), Özkan ve Özşahin (2012), Erolvd. (2011), Aktaş(2010), Tetik vd.(2008), Chanchani ve Willett (2004), Gray (1988) ve Hofstede (1980) kaynaklarından yararlanılmıştır. Anket, beş yıldızlı yerli ve yabancı grup veya zincir otellerin muhasebe müdürleri ile yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümdeki sorular, yerli ve yabancı grup veya zincir otellerin muhasebe müdürlerinin demografik özelliklerini belirlemeye yöneliktir. İkinci bölümde, katılımcıların kültürel değerlerini ölçmek için 38 ifadeden oluşan bir ölçek kullanılmıştır. Üçüncü bölümde, katılımcıların muhasebe değerlerini ölçmek için 16 ifadeden oluşan bir ölçek kullanılmıştır. Dördüncü bölüm, katılımcıların UFRS uygulamalarına bakış açılarını ölçmek için alan yazında yer alan çalışmalardan derlenen 19 ifadeden oluşmaktadır. Beşinci bölüm ise, katılımcıların Türkiye’de UFRS’nin uygulanabilirliğini konusundaki düşüncelerini ölçmede kullanılan 4 ifadeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler, SPSS (Versiyon 21,0) programı ile analize tabi tutulmuştur. İki grup arasındaki farklılığı tespit etmek için t testi, üç ve daha fazla gruplar arasında herhangi bir farklılık olup olmadığını belirlemek içinde F testi (ANOVA veya VARYANS Analizi) gerçekleştirilmiştir. Ankette bulunan ölçeklerin boyutları arasındaki ilişkileri belirlemeye yönelik regresyon ve korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Ankette katılımcıların kültürel değerlerini belirlemek için 38 ifadeden oluşan ölçeğin Cronbach Alfa (α) değerinin 0.700 olduğu görülmüştür. Katılımcıların muhasebe değerlerini belirlemek için kullanılan 16 ifadeden oluşan ikinci ölçeğin Cronbach Alfa (α) değerinin 0.700 olduğu görülmüştür. Son olarak katılımcıların UFRS uygulamalarına bakış açılarını belirlemek için kullanılan 19 ifadeden oluşan ölçeğin Cronbach Alfa (α) değerinin 0.852 olduğu görülmüştür. Buna göre kullanılan ölçeklerin sosyal bilimlerde yüksek derecede güvenilir olduğu kabul edilmektedir (Kalaycı 2010, 405). Araştırmada, ayrıca demografik veriler için yüzde ve frekans dağılımlarının yanısıra regresyon ve korelasyon analizlerine de yer verilmiştir. Son olarak çalışmada, dağılım testleri (kolmogrowsmirnov ve shapirowilks) uygulanmamıştır. Çünkü araştırmada, sıralama (ordinal) ölçeği kullanılmamıştır (Gegez 2010, 170-171).

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu çalışma 15 Ağustos 2014 – 15 Mart 2015 tarihleri arasında Türkiye’de faaliyet gösteren beş yıldızlı yerli ve yabancı zincir/grup otellerinin muha-

sebe müdürleri ile gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasının gerçekleştirileceği otellerin merkezleri ağırlıklı olarak Antalya ve İstanbul'da olduğundan çalışmada zaman ve maliyet kolaylığı sağlaması açısından iki ilde gerçekleştirilmiştir.

3.4. Araştırmanın Bulguları ve Değerlendirme

Yapılan araştırma sonucu elde edilen verilere, aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir. Bu verilere dayalı olarak çıkarılan bulgu ve değerlendirmeler, tablolarla birlikte sunulmuştur.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Değişkenlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	N	%	Medeni Durum	N	%
Kadın	14	21,5	Bekâr	10	15,4
Erkek	51	78,5	Evli	55	84,6
Toplam	65	100	Toplam	65	100
Yaş	N	%	Çalışma Şekli	N	%
25-35	25	38,5	Bağımlı	59	90,8
36-46	30	46,2	Bağımsız	6	9,2
47-57	10	15,4	Toplam	65	100
Toplam	65	100	Eğitim	N	%
Mesleki Ünvanı	N	%	Lise	7	10,8
SM	12	18,5	Ön lisans	9	13,8
SMMM	12	18,5	Lisans	45	69,2
Hiçbiri	41	63,1	Yüksek Lisans	4	6,2
Toplam	65	100	Toplam	65	100
Eğitim ve Sertifikalar	N	%	İşletmede Çalışma Süresi	N	%
Var	20	30,8	5 ve 5 yıldan az	28	43,1
Yok	45	69,2	6-16 yıl arası	29	44,6
Toplam	65	100	17-27 yıl arası	8	12,3
Toplam İş Tecrübesi	N	%	Toplam	N	%
6-16 yıl arası	37	56,9	UFRS Eğitimine Katıldınız mı?	N	%
17-27 yıl arası	28	43,1	Evet	22	33,8
Toplam	65	100	Hayır	43	66,2
UFRS Mesleği Zorlaştırır mı?	N	%	Toplam	N	%
Evet	28	43,1	Türkiye'de UFRS Konusunda Engel Çıkar mı?	N	%
Hayır	37	56,9	Evet	19	29,2
Toplam	65	100	Hayır	46	70,8
			Toplam	65	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi ankete cevap veren 65 katılımcının %21,5’i (n=14) kadın, %78,5’si (n=51) erkektir. Erkeklerin oransal olarak kadınlardan daha fazla oldukları dikkat çekmektedir. Katılımcıların medeni durumu incelendiğinde ise %15,4’ünün (n=10) bekâr, %84,6’sının (n=55) da evli olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş durumu incelendiğinde ise en yüksek oranı %46,2 (n=30) ile 36-46 yaş grubu oluşturmaktadır. Katılımcılar arasında eğitim durumu açısından en yüksek düzeyi %69,2 (n=45) oranla lisans mezunları oluşturmaktadır. Katılımcıların görev yaptığı işletme de çalışma süresi açısından en yüksek düzey %44,6 (n=29) ile 6-16 yıl aralığı olmuştur. Katılımcıların toplam iş tecrübeleri açısından ise en yüksek düzeyi %56,9 (n=37) ile 6-16 yıl aralığı oluşturmaktadır. Ankete katılan muhasebe müdürlerinin %90,8 (n=59)’inin bağımlı çalıştığı görülmektedir. Muhasebe müdürlerinin %63,1 (n=41)’inin mesleki bir ünvanı bulunmazken; %18,5 (n=12)’i serbest muhasebeci ruhsatına sahip kişilerden oluşmaktadır. Demografik verilere ilave olarak katılımcılara mesleki birtakım sorular da yöneltilmiştir. Buna göre katılımcıların %69,2’si (n=45) mesleki bir eğitime katılmamış olup herhangi bir sertifika sahibi değildir. Muhasebe müdürlerinin %66,2 (n=43)’si UFRS eğitimine katılmamıştır. Bununla birlikte muhasebe müdürlerinin %56,9 (n=37)’u UFRS’lerin mesleklerini zorlaştırmayacağını düşünmektedir. “Türkiye’de UFRS Konusunda Engel Çıkar mı?” ifadesine muhasebe müdürlerinin %70,8 (n=46)’i hayır demişlerdir.

Tablo 2: Muhasebe Uygulayıcılarının UFRS Uygulamalarına Bakış Açıları

Faktör Boyutları / Değişkenler		Std. Sapma	Faktör Yükleri	Öz Değerler	Varyansın Açıklama Oranı (%)	Alpha (α)
Faktör 1: Erişilebilirlik (A.O=3,95)				7,109	37,417	,893
S6	Bağımsız Denetim Kolaylaşır	4,07	,713	,829		
S7	İşletme Dışı İlgililer Daha Doğru Karar Verir	3,92	,853	,749		
S5	Muhasebe ile İlgili Taraflar Daha Çok Bilgiye Ulaşır	4,01	,672	,748		
S11	UFRS’lerTDHP’nin İşlevselliğini Olumlu Etkiler	3,78	,780	,667		
S1	İşletmeler Daha Şeffaf Raporlama Yapacaktır	3,96	,683	,608		

Faktör 2: Ortak Dil (A.O.=4,08)					2,609	13,730	
S19	Muhasebeciler UFRS Yönünden Kendini Geliştirmeli	4,12	,760	,856			,854
S18	Muhasebeciler Meslek Yasaları Yönünden Kendini Geliştirmeli	4,06	,704	,775			
S2	Finansal Tablolar Karşılaştırılabilir Olacaktır	4,15	,565	,686			
S4	Finansal Tabloların Güvenilirliği Artacaktır	4,01	,717	,599			
S3	Dünya’da ve Türkiye’de Dil Birliği Sağlanacaktır	4,03	,769	,595			
Faktör 3: Sınırlılık (A.O.=3,39)					1,731	9,112	
S14	Muhasebe Alanında Çok Fazla Değişiklik Olur	3,55	,884	,790			,668
S17	UFRS’deki Değerleme İlkelerinin Uygulama İmkanı Sınırlıdır	2,87	,780	,753			
S16	Muhasebe Maliyeti Artar	3,16	1,02	,620			
S13	Muhasebe Uygulayıcılarının İşyükü Artar	3,52	1,14	,582			
S15	Muhasebecinin İnisiyatif Kullanımı Sınırlanacaktır	3,23	,996	,404			
Faktör 4: Verimlilik (A.O.=3,73)					1,058	5,567	
S9	UFRS’ler Muhasebe Uygulayıcılarının Performansına Olumlu Katkı Sağlar	3,80	,711	,798			,581
S12	UFRS’ler Muhasebe Uygulamalarına Esneklik Kazandırır	3,58	,747	,734			
S8	İşletmelerdeki Hileler Azalır	3,66	,776	,523			
S10	UFRS’ler Sermaye Piyasaları Girişine Olumlu Katkı Sağlar	3,87	,718	,496			

Güvenilirlik (α): 0.852, Toplam varyansı açıklama oranı (%):65,827 , KMO Değeri: 0.744, Bartlett’s Değeri :744,464, p=0,000

Muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamalarına bakışlarının ölçülmesine ilişkin ifadeler faktör analizine tabi tutulmuştur. Analiz sonucu KMO değeri 0,744 olarak hesaplanan oran; katılımcı sayısının yeterliliğinin bu tür bir analiz için oldukça uygun olduğunu göstermektedir (Kalaycı 2010, 322). UFRS uygulamasına ilişkin faktörler belirlenirken, öz değeri (Eigenvalues)

1'den büyük olanlar değerlendirmeye alınmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda ifadelerin dört faktörde toplandığı görülmüştür.

Faktör analizi sonucu ortaya çıkan dört faktör; "Erişilebilirlik, Ortak Dil, Sınırlılık ve Verimlilik"tir. Bu dört faktörün toplam varyansı açıklama oranı %66'dır. Ayrıca, faktörlerin Cronbach's Alfa değerleri oldukça yüksek olup 0,58 ile 0,89 arasındadır ve her faktör en az dört değişkenle açıklanmaktadır. Ölçeğin genel güvenilirliği ise, 0,85 olarak hesaplanmıştır. İlk faktör olan "Erişilebilirlik" toplam varyansı açıklama oranı ortalama %37,4'tür ve beş değişken ile açıklanmaktadır. İkinci faktör olan "Ortak Dil" toplam varyansı açıklama oranı %13,7'dir ve beş değişken ile açıklanmaktadır. Üçüncü faktörün toplam varyansı açıklama oranı %9,1'dir ve beş değişken ile açıklanmaktadır. Son faktör olan "Verimlilik" varyansın %5,6'sını, dört madde ile açıklanmaktadır.

Tablo 3: Kültürel Değerlere Karşı Muhasebe Uygulayıcılarının Bakışı

Faktör Boyutları / Değişkenler		$\bar{x}$	Std. Sapma	Alpha (α)
Faktör 1: Bireysellik / Kolektiflik (A.O.=4,04; S.S.=0,36)				,654
S1	Mutluluğum çevremdekilerin mutluluğuna bağlıdır.	4,09	,86	
S2	Çevremdekilerle uyumu korumak benim için önemlidir.	4,40	,58	
S3	İş arkadaşlarım ödül kazansa gurur duyarım.	4,69	,47	
S4	Karar vermeden önce yakın arkadaşlarımla işbirliği yaparak fikirlerini almak önemlidir.	4,28	,76	
S5	Özgün bir birey olmak benim için önemlidir.	4,45	,73	
S6	Başkalarına güvenmektense kendime güvenirim.	3,28	1,07	
S7	İnsan hayatını başkalarından bağımsız yaşamalıdır.	3,25	1,29	
S8	İnsanlarla açık ve dosdoğru konuşmayı tercih ederim.	4,43	,68	
S9	Başarılı oluyorsam yeteneklerim sayesinde.	3,85	,92	
S10	Grubun başarısı bireyin başarısından önemlidir.	4,35	,84	
S11	Çalışma grubu tarafından kabul edilmek önemlidir.	4,38	,60	
S12	Çalışanlar, grubun iyiliğini düşündükten sonra kendi hedeflerinin peşinde olmalıdır.	4,09	,80	
S13	Yöneticiler, bireysel hedefler zarar görse bile grup bağlılığını özendirilmelidir.	3,97	,98	
S14	Bireylerden, grup başarısı için hedeflerinden vazgeçmeleri beklenebilmelidir.	2,98	1,15	

Faktör 2: Otorite Mesafesi Düzeyi (A.O.=2,77; S.S.=0,39)				
S15	Yöneticiler astlarına danışmadan sürekli güç ve otorite kullanmalıdır.	1,88	1,05	,601
S16	Yöneticiler çalışanlarına fikirlerini nadiren sormalıdır.	1,80	,89	
S17	Yöneticiler çalışanlarla sosyal ilişkiden kaçınmalıdır.	2,09	,95	
S18	Çalışanlar yönetimin kararları ile çelişkiye düşmemelidir.	3,28	1,11	
S19	Yöneticiler önemli görevlerde çalışanları yetkilendirmemelidir.	2,40	1,25	
S20	Yönetici çalışanlarının kişisel problemlerini çözmede yardımcı olmalıdır.	4,12	,78	
S21	Yönetim, bütün çalışanların kişisel ihtiyaçlarını sağlamalıdır.	3,43	1,15	
S22	Yönetim, başı kanunla derde giren çalışanlarına yasal destek sağlamalıdır.	3,14	1,07	
Faktör 3: Belirsizlikten Kaçınma Düzeyi (A.O.=4,33; S.S.=0,46)				
S23	Yöneticiler, çalışanların kural ve prosedürleri takip etmelerini beklemektedir.	4,22	,69	,751
S24	Kurallar ve düzenlemeler, çalışanlara kuruluşun onlardan bekleneni söylemesi açısından önemlidir.	4,37	,61	
S25	Standart çalışma prosedürleri, çalışanlara işlerini yaparken yardımcı olmaktadır.	4,20	,62	
S26	Çalışanların talimatlar hakkında detaylı şekilde bilgilendirilmesi önemlidir.	4,54	,51	
Faktör 4: Erillğe Karşı Dışılık (A.O.=3,28; S.S.=0,45)				
S27	Erkeğin, profesyonel bir kariyere sahip olması kadından daha önemlidir.	1,80	,99	,661
S28	Erkekler problemleri mantıksal analiz ile kadınlar sezgiyle çözmektedir.	2,69	1,18	
S29	Örgütsel problemleri çözmek erkekler için özgü kuvvetli bir yaklaşım gerektirmektedir.	2,26	1,06	
S30	Örgütlerde yöneticilik ve liderlik erkekler için özgü pozisyonlardır.	1,78	,87	
S31	Kadınlar da, erkekler gibi yöneticilik yapabilmektedir.	4,49	,51	
S32	Yaşam kalitesi, iyi iş performansından daha önemlidir.	3,82	1,01	
S33	Çalışmak sadece yaşamak için bir araçtır.	3,45	1,25	
S34	Çalışmak hayatın merkezidir.	2,82	1,26	
S35	İnsanlar ve sosyal çevre çok önemlidir.	4,38	,65	
S36	Para ve maddi kazanımlar çok önemlidir.	3,91	,86	
S37	İş arkadaşlarına yardım etmek motivasyon kaynağıdır.	4,25	,59	
S38	Başarı hırısı, temel bir güdüleyicidir.	3,69	1,11	

Güvenilirlik (α): 0.700

Tablo 3'te verilen bulgular daha önce Aktaş (2010) tarafından Hofstede'den alınarak Türkçeye çevirdiği ölçek uygulandığından ve genel geçerliği olan bir ölçek olduğu için faktör analizi yapmaya gerek duyulmamıştır. Boyutların Cronbach's Alfa değerleri yüksek olup 0,60 ile 0,75 arasındadır ve her faktör en az dört değişkenle açıklanmaktadır. Ölçeğin genel güvenilirliği ise, 0,70 olarak hesaplanmıştır. Tabloya göre boyutlardan biri ve en

yüksek ortalamaya sahip olan üçüncü faktörün “Belirsizlikten Kaçınma Düzeyi” (A.O.= 4,33; S.S.=0,46) olduğu görülmektedir. İlk faktör olan “Bireyselilik/Kolektiflik” boyutunun ortalaması ise (A.O.=4,04; S.S.=0,36)ve ondörtüfade ile açıklanmaktadır. İkinci faktör olan “Otorite Mesafesi Düzeyi” boyutunun ortalaması ve standart sapması (A.O.=2,77; S.S.=0,39)olup, sekiz değişken ile açıklanmaktadır. Son faktör olan “Erillik/Dişillik” boyutunun ortalaması ve standart sapması(A.O.=3,28; S.S.=0,45)olup,onikimadde ile açıklanmaktadır.

Tablo 4: Muhasebe Değerlerine Karşı Muhasebe Uygulayıcılarının Bakışı

Faktör Boyutları / Değişkenler		$\bar{x}$	Std. Sapma	Alpha (α)
Faktör 1: Statükoculuğa Karşı Profesyonellik (A.O.=4,05; S.S.=0,54)				
S1	Muhasebe mesleği ile ilgili düzenlemeler muhasebe uygulayıcıları ve onların kurduğu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılmalıdır.	4,12	,71	,621
S2	Bir firmanın mali performans değerlemesini en iyi muhasebe uygulayıcıları belirler	3,88	,86	
S3	Mali tablolardaki bilgilere en iyi muhasebe uygulayıcıları karar verebilir.	3,98	,86	
S4	Muhasebe uygulayıcıları yüksek düzeyde etik standartları sürdürmelidir.	4,20	,73	
Faktör 2: Tekdüzeliliğe Karşı Esneklik (A.O.=3,36; S.S.=0,66)				
S5	Amortisman ayırma yöntemleri her varlık grubu için devlet dışı organizasyonlar tarafından belirlenmelidir.	3,62	,95	,653
S6	Tüm işletmeler aynı raporlama standartlarını kullanmalıdır.	3,42	1,21	
S7	Muhasebe politikaları bir kere belirlendikten sonra değiştirilmemelidir.	2,97	1,12	
S8	Mali tablolarda standartlaştırılmış ayrıntılı bilgiler artırılmalıdır.	3,43	1,03	
Faktör 3: Tutuculuğa Karşı İyimserlik (A.O.=2,89; S.S.=0,71)				
S9	Şüpheli durumlarda karın ve varlıkların değeri düşük gösterilmelidir.	2,58	1,19	,701
S10	Cari piyasa değeri tarihi maliyetlere göre daha az yararlıdır.	2,65	,91	
S11	Tarihi maliyetler yerine genellikle cari piyasa değeri kullanılmalıdır.	3,52	,92	
S12	Fiyatların yükseldiği zamanlarda FIFO yerine LIFO kullanılmalıdır.	2,82	1,17	

Faktör 4: Gizliliğe Karşı Şeffaflık (A.O.=3,17; S.S.=0,64)			
S13	Mali tablolar kamuoyuna yönelik olarak düzenlenmelidir.	3,03	1,25
S14	Mali tablolarda minimum düzeyde detaylı bilgiye yer verilmelidir.	3,14	1,11
S15	Şirket yönetici ve sahipleri hakkında bilgiler mali tablolarda yer almamalıdır.	3,29	1,27
S16	Yönetimin firma ile ilgili tahminleri mali tablolarda yer almalıdır.	3,20	1,15

,753

Güvenilirlik (α): 0.700

Tablo 4’te verilen bulgular daha önce Bekçi ve Bitlisli (2012) tarafından Gray’den alınarak türkçeye çevirdiği ölçek uygulandığından ve genel geçerliği olan bir ölçek olduğu için faktör analizi yapmaya gerek duyulmamıştır. Boyutların Cronbach’s Alfa değerleri yüksek olup 0,62 ile 0,75 arasındadır ve her faktör dört ifade ile açıklanmaktadır. Ölçeğin genel güvenilirliği ise, 0,70 olarak hesaplanmıştır. Tabloya göre boyutlardan biri ve en yüksek ortalamaya sahip olan birinci faktörün “Statükoçuluğa Karşı Profesyonellik” (A.O.=4,05; S.S.=0,54) boyutu olduğu görülmektedir. İkinci faktör olan “Tekdüzelğe Karşı Esneklik” boyutunun ortalaması ise (A.O.=3,36; S.S.=0,66)’dır. Üçüncü faktör olan “Tutuculuğa Karşı İyimserlik” boyutunun ortalaması ve standart sapması (A.O.=2,89; S.S.=0,71)’dir. Son faktör olan “Gizliliğe Karşı Şeffaflık” boyutunun ortalaması ve standart sapmasının (A.O.=3,17; S.S.=0,64) olduğu görülmektedir.

Tablo 5. T Testine İlişkin Bulgular

Faktörler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
F1- Erişilebilirlik	Kadın	14	3,65	,403	2,065	0,043
	Erkek	51	4,03	,649		
F2- Ortak Dil	Kadın	14	3,77	,495	2,378	0,020
	Erkek	51	4,16	,554		
F4- Verimlilik	Kadın	14	3,39	,467	2,574	0,012
	Erkek	51	3,82	,575		
F7- Belirsizlikten Kaçınma	Kadın	14	4,03	,526	2,860	0,006
	Erkek	51	4,41	,408		
F4- Verimlilik	Medeni Durum	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
	Evli	55	3,79	,582	2,012	0,048
	Bekar	10	3,40	,444		
F7- Belirsizlikten Kaçınma	Evli	55	4,37	,475	1,955	0,005
	Bekar	10	4,07	,237		
UFRS Bilgi Seviyesi	Evli	55	3,29	,853	3,129	0,003
	Bekar	10	2,30	1,251		

F1- Erişilebilirlik	Çalışma Şekli	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
	Bağımlı	59	4,00	,572	2,063	0,043
Bağımsız	6	3,46	,917			
F7- Belirsizlikten Kaçınma	Alınan Eğitim ve Sertifikalar	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
	Var	20	4,51	,417	2,188	0,032
	Yok	45	4,25	,458		
F2- Ortak Dil	UFRS Eğitimine Katılım	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
	Evet	22	4,29	,439	2,265	0,027
	Hayır	43	3,96	,590		
UFRS Bilgi Seviyesi	Evet	22	3,59	,666	3,209	0,002
	Hayır	43	2,90	1,04		
F3- Sınırlılık	Türkiye'de UFRS Uygulamasında Engel Çıkarır mı?	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
	Evet	19	3,69	,530	3,136	0,003
	Hayır	46	3,27	,470		
F3- Sınırlılık	UFRS Mesleği Zorlaştırır mı?	N	$\bar{X}$	S.S.	t	p.
	Evet	28	3,76	,459	6,163	0,000
	Hayır	37	3,12	,378		

Tablo 5'i incelediğimizde muhasebe müdürlerinin cinsiyetleriyle Erişilebilirlik, Ortak Dil, Verimlilik ve Belirsizlikten Kaçınma boyutları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Buna göre sırasıyla UFRS'lerin verilere erişilebilirliği artırmasına yönelik algılamaları ($t=2,065$; $p=0,043<0,05$); UFRS'lerin ortak dil oluşturmasına ($t=2,378$; $p=0,020<0,05$) yönelik algılamaları; UFRS'lerin verimlilik algılaması ($t=2,574$; $p=0,012<0,05$) ve belirsizlikten kaçınma düzeylerinin ($t=2,860$; $p=0,006<0,05$) ortalamasının erkeklerin kadınlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ankete katılan muhasebe müdürlerinin medeni durumları ile verimlilik, belirsizlikten kaçınma düzeyi ve UFRS bilgi seviyesi arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Buna göre sırasıyla verimlilik algılaması ($t=2,012$; $p=0,048<0,05$); belirsizlikten kaçınma düzeyleri ($t=1,955$; $p=0,005<0,05$) ve UFRS bilgi seviyeleri ($t=3,129$; $p=0,003<0,05$) ortalamasının evli müdürlerin bekarlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ankete katılan muhasebe müdürlerinin çalışma şekilleri ile erişilebilirlik boyutu arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($t=2,063$; $p=0,043<0,05$). Buna göre bağımlı olarak çalışan müdürler ($\bar{X}=4,00$, S.S.=,57), bağımsız olarak çalışan müdürlere ($\bar{X}=3,46$, S.S.=,91) oranla erişilebilirliğe daha fazla önem vermektedir.

Ankete katılan muhasebe müdürlerinin aldıkları eğitim ve sertifikalar ile

belirsizlikten kaçınma boyutu arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($t=2,188$; $p=0,032<0,05$). Buna göre eğitim ve sertifika sahibi olan müdürler ($=4,51$, S.S.=,42), olmayanlara ($=4,25$, S.S.=,46) oranla belirsizlikten kaçınma düzeyine daha fazla önem vermektedir.

Ankete katılan müdürlerinin UFRS eğitimine katılımları ile ortak dil ve UFRS bilgi seviyesi arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Buna göre sırasıyla UFRS'lerin ortak dil oluşturacağı algılaması ($t=2,265$; $p=0,027<0,05$) ve UFRS bilgi seviyesi ($t=3,209$; $p=0,002<0,05$) ortalaması UFRS eğitimine katılanmuhasabe müdürlerinin katılmayanlara oranla daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların "Türkiye'de UFRS Uygulamasında Engel Çıkar mı?" ifadesine verdikleri cevaplar ile UFRS'lerin meydana getireceği sınırlılık algılamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($t=3,136$; $p=0,003<0,05$). Buna göre engel çıkacağını düşünen müdürler ($=3,69$, S.S.=,53), düşünmeyenlere ($=3,27$, S.S.=,47) oranlara UFRS'lerin sınırlılık algılamaları daha yüksektir.

Katılımcıların "UFRS Muhasebe Mesleğini Zorlaştırır mı?" ifadesine verdikleri cevaplar ile UFRS'lerin sınırlılık algılamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($t=6,163$; $p=0,000<0,05$). Buna göre mesleğin zorlaşacağını düşünen müdürler ($=3,76$, S.S.=,46), düşünmeyenlere ($=3,12$, S.S.=,38) oranlara UFRS'lerin sınırlılık algılamaları daha yüksektir.

Tablo 6. Yaş Grubuna İlişkin F testi (Anova) Bulguları

Faktör 4	Yaş	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Verimlilik	25-35	25	3,84	,57	5,722	0,005	36 - 46	Yaş	I-J	p.
	36-46	30	3,50	,45				25-35	-,331	,068
	47-57	10	4,12	,66				47-57	-,616	,007*
	Toplam	65	3,73	,57						
Faktör 6	Yaş	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Otorite Mesafesi	25-35	25	2,62	,37	3,350	0,042	25- 35	Yaş	I-J	p.
	36-46	30	2,88	,37				36-46	-,263	,032*
	47-57	10	2,78	,36				47-57	-,167	,464
	Toplam	65	2,76	,39						
Faktör 8	Yaş	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Erişliğe Karşı Dışılık	25-35	25	3,41	,45	3,337	0,042	25- 35	Yaş	I-J	p.
	36-46	30	3,25	,41				36-46	,155	,386
	47-57	10	3,00	,40				47-57	,413	,034*
	Toplam	65	3,27	,44						

Tablo 6'a göre katılımcıların yaş gruplarıyla UFRS'lerin verimlilik algılamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=5,722$; $p=0,005<0,05$).

Buna göre 47-57 yaş grubunun ($=4,12$, S.S. $=,66$) UFRS'lerin verimlilik algısı diğer yaş gruplarına oranla daha yüksektir. Ayrıca gruplar arasındaki farklılık, 36-46 yaş grubu ile 47-57 yaş grubu arasında görülmektedir.

Ankete cevap verenlerin yaş gruplarıyla yöneticiler ile astları arasındaki otorite mesafesidüzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($F=3,350$; $p=0,042$). Buna göre 36-46 yaş grubunun ($=2,88$, S.S. $=,37$) otorite mesafesidüzeyi diğer yaş gruplarına oranla daha yüksek olup; gruplar arasındaki farklılık, 25-35 yaş grubu ile 36-46 yaş grubu arasında görülmektedir.

Katılımcıların yaş gruplarıyla erillığe karşı dışillik boyutu arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=3,337$; $p=0,042$). Buna göre 25-35 yaş grubunun ($=3,41$, S.S. $=,45$) erillığe karşı dışillik algısı diğer yaş gruplarına oranla daha yüksektir. Aynı şekilde gruplar arasındaki farklılık, 25-35 yaş grubu ile 47-57 yaş grubu arasında görülmektedir.

Tablo 7. Öğrenim Durumuna İlişkin F testi (Anova) Bulguları

Faktör 1	Ö.Durumu	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Erişilebilirlik	Lise	7	3,82	,687	3,253	0,028	Y.Lisans	Ö.Durumu	I-J	p.
	Ön Lisans	9	3,73	,734				Lise	,971	,053
	Lisans	45	3,94	,558				Önlisans	1,066	,020
	Y.Lisans	4	4,80	,400				Lisans	,857	,036
	Toplam	65	3,95	,622						
Faktör 2	Ö.Durumu	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Ortak Dil	Lise	7	3,88	,681	3,680	0,017	Y.Lisans	Ö.Durumu	I-J	p.
	Ön Lisans	9	4,35	,421				Lise	,864	,055
	Lisans	45	3,99	,532				Önlisans	,394	,605
	Y.Lisans	4	4,75	,378				Lisans	,758	,039
	Toplam	65	4,07	,562						
Faktör 4	Ö.Durumu	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Verimlilik	Lise	7	3,50	,408	4,179	0,009	Y.Lisans	Ö.Durumu	I-J	p.
	Ön Lisans	9	3,66	,484				Lise	1,125	,008
	Lisans	45	3,70	,560				Önlisans	,958	,022
	Y.Lisans	4	4,62	,595				Lisans	,925	,009
	Toplam	65	3,73	,578						
Faktör 12	Ö.Durumu	N	$\bar{X}$	S.S	F	p.	Ortalamaların Farklılığı (I-J)			
Gizliliğe Karşı Şeffaflık	Lise	7	3,46	,636	3,569	0,019	Y.Lisans	Ö.Durumu	I-J	p.
	Ön Lisans	9	3,08	,433				Lise	,535	,501
	Lisans	45	3,06	,612				Önlisans	,916	,069
	Y.Lisans	4	4,00	,841				Lisans	,938	,022
	Toplam	65	3,16	,643						

Tablo 7'e göre katılımcıların öğrenim durumları ile UFRS'lerin erişilebilirliği artırıldığına yönelik algılamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=3,253$; $p=0,028 < 0,05$) ve gruplar arasındaki farklılık yüksek lisans mezunları ile ayrı ayrı ön lisans ve lisans mezunlarından kaynaklanmaktadır.

dir. Gruplar arasında erişilebilirlik boyutuna en fazla yüksekisans (=4,80, S.S.=,40) mezunları önem vermektedir.

Katılımcıların öğrenim durumlarıyla UFRS'lerin ortak dil oluşturduğuna yönelik algılamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=3,680$; $p=0,017$). Buna göre gruplar arasındaki farklılık yüksekisans mezunları ile lisans mezunlarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca yüksekisans (=4,75, S.S.=,38) mezunları ortak dile en fazla önem veren gruptur.

Muhasebe müdürlerinin öğrenim durumlarıyla verimlilik algılaması arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($F=4,179$; $p=0,009<0,05$). Buna göre yüksekisans mezunlarının (=4,62, S.S.=,59) UFRS'lerin verimliliklerini algılaması diğer gruplardan daha fazladır.

Ankete cevap verenlerin öğrenim durumları ile gizliliğe karşı şeffaflık algılamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir ($F=3,569$; $p=0,019<0,05$). Buna göre yüksekisans mezunu (=4,00, S.S.=,84) olanlar gizliliğe karşı şeffaflık boyutuna diğer gruplardan daha fazla önem vermektedir. Gruplar arasındaki farklılık ise yüksekisans ile lisans mezunu olanlar arasında görülmektedir.

Tablo 8: UFRS Bilgi Seviyesine İlişkin Regresyon Analizi Bulguları

Bağımsız Değişken	B	β	t değeri	t değerinin Anlamlılığı	Düzeltilmiş R ²	R ²	F (Anova)	p.
Erişilebilirlik	,404	,256	1,252	,216	,176	,330	2,138	,030
Ortak Dil	,898	,514	3,254	0,002				
Sınırlılık	-,110	-,058	-,469	,641				
Verimlilik	-,271	-,159	-,953	,345				
Bireysellik/ Kolektiftik	-,404	-,149	-,957	,343				
Otorite Mesafesi	,049	,019	,153	,879				
Belirsizlikten Kaçınma	-,251	-,118	-,826	,416				
Erillik/ Dişillik	,166	,076	,533	,596				
Statüko/ Profesyonel	,092	,050	,359	,721				
Tekdüzelik/ Esneklik	,138	,092	,675	,503				
Tutuculuk/ İyimserlik	-,256	-,182	-1,325	,191				
Gizlilik/ Şeffaflık	-,049	-,032	-,204	,839				

Tablo 8'de görüldüğü gibi bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır (Düzeltilmiş R² = 0,176; F=2,138;

$p=0,030<0,005$). Farklı bir ifadeyle F (Anova) tablosunun anlamlılık sütunundaki değer, söz konusu değişkenler arasındaki ilişkinin $p<0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir. Bu aşamadan sonra değişkenlerin değerlendirilmesine geçilebilir. F değeri 2,138'in 0,005 düzeyinde modelin bir bütün olarak geçerli olduğunu ve on iki bağımsız değişkenin, bağımlı değişkendeki değişmelerin %17,6'sını açıkladığını göstermektedir. Bağımsız değişkenler erişilebilirlik, sınırlılık, verimlilik, bireysellik/kolektiflik, otorite mesafesi düzeyi, belirsizlikten kaçınma düzeyi, erillik/dişillik, statükoculuk/profesyonellik, tekdüzelik/esneklik, tutuculuk/iyimserlik ve gizlilik/şeffaflık boyutlarına ait katsayıların t değerlerinin 0,05 anlamlılık düzeylerinde geçerli olmamaları, katsayıların da anlamlı olmadığını göstermektedir. Bu nedenle değişkenler arası korelasyon analizi yapılarak, aralarında güçlü korelasyon olan bağımsız değişkenlerden önemsiz olanları modelden çıkarmak gerekir.

Tablo 9: Boyutlar Arası İlişkilere Yönelik Korelasyon Analizi

Boyutlar	UFRS	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12
UFRS Bilgi Seviyesi	1												
F1-Erişilebilirlik	,384** ,002	1											
F2-Ortak Dil	,507** ,000	,622** ,000	1										
F3-Sınırlılık	,130 ,302	,188 ,135	,282* ,023	1									
F4-Verimlilik	,245* ,049	,670** ,000	,524** ,000	,062 ,621	1								
F5-Bireyselliğe Karşı Kolektiflik	,077 ,542	,377** ,002	,340** ,006	,165 ,188	,288* ,020	1							
F6-Otorite Mesafesi	,029 ,817	-,106 ,400	-,052 ,678	-,030 ,815	-,011 ,928	-,108 ,392	1						
F7-Belirsizlikten Kaçınma	,113 ,369	,456** ,000	,381** ,002	-,014 ,913	,340** ,006	,415** ,001	-,204 ,103	1					
F8-Erillik_Dişillik	-,012 ,924	,033 ,795	,098 ,437	,041 ,748	,216 ,084	,496** ,000	-,030 ,813	,119 ,346	1				
F9-Statükoculuğa Karşı Profesyonellik	,128 ,310	,260* ,036	,248* ,046	,216 ,083	,297* ,016	,330** ,007	,050 ,695	,261* ,036	,180 ,152	1			
F10-Tekdüzelige Karşı Esneklik	,061 ,628	,140 ,265	,064 ,613	,103 ,414	,185 ,139	,149 ,236	,086 ,496	,055 ,664	,067 ,595	,449** ,000	1		
F11-Tutuculuğa Karşı İyimserlik	-,184 ,143	-,120 ,341	-,048 ,702	-,038 ,763	-,063 ,616	,001 ,995	-,106 ,399	-,064 ,613	,182 ,148	,125 ,320	,288* ,020	1	
F12-Gizliliğe Karşı Şeffaflık	,056 ,658	,378** ,002	,131 ,300	,040 ,753	,281* ,023	,192 ,125	,222 ,076	,033 ,792	,108 ,392	,321** ,009	,396** ,001	,339** ,006	1

**0,001'e göre anlamlı

*0,005'e göre anlamlı

Tablo 9'da görüldüğü gibi UFRS bilgi seviyesi ile ortak dil ($r=,507$; $p=0,000<0,05$) arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir.

UFRS bilgi seviyesi ile erişilebilirlik ($r=,384$; $p=0,002<0,05$) arasında zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. UFRS bilgi seviyesi ile verimlilik ($r=,245$; $p=0,049<0,05$) arasında çok zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir.

Diğer taraftan erişilebilirlik ile ortak dil ($r=,622$; $p=0,000<0,05$) ve erişilebilirlik ile verimlilik ($r=,670$; $p=0,000<0,05$) arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Erişilebilirlik ile bireysellik/kolektiflik ($r=,377$; $p=0,002<0,05$); erişilebilirlik ile belirsizlikten kaçınma düzeyi ($r=,456$; $p=0,000<0,05$); erişilebilirlik ile statükoculuğa karşı profesyonellik ($r=,260$; $p=0,036<0,05$); erişilebilirlik ile gizliliğe karşı şeffaflık ($r=,378$; $p=0,002<0,05$) boyutları arasında ayrı ayrı zayıf düzeyde bir ilişki bulunmaktadır.

Tablodan görüldüğü gibi ortak dil ile verimlilik ($r=,524$; $p=0,000<0,05$) arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Verimlilik ile belirsizlikten kaçınma düzeyi ($r=,340$; $p=0,006<0,05$) arasında zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. Bireyselliğe karşı kolektiflik ile erillik/dışillik ($r=,496$; $p=0,000<0,05$) arasında orta düzeyde bir ilişki görülmektedir. Belirsizlikten kaçınma düzeyi ile statükoculuğa karşı profesyonellik ($r=,261$; $p=0,036<0,05$) arasında zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. Statükoculuğa karşı profesyonellik ile tekdüzeliğe karşı esneklik ($r=,449$; $p=0,000<0,05$) arasında zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. Tekdüzeliğe karşı esneklik ile gizliliğe karşı şeffaflık ($r=,396$; $p=0,001<0,05$) arasında zayıf düzeyde bir ilişki görülmektedir. Son olarak tutuculuğa karşı iyimserlik ile gizliliğe karşı şeffaflık ($r=,339$; $p=0,006<0,05$) arasında ise zayıf düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada UFRS bilgi seviyesi ile ilişkili olan bağımsız değişkenler korelasyon analizi ile tespit edilmiştir. Bundan sonraki analizlere basit doğrusal regresyon modeliyle devam edilmektedir.

Tablo 10: Ortak Dil ile UFRS Bilgi Seviyesine İlişkin Regresyon Analizi Bulguları

Bağımsız Değişken	B	β	t değeri	t değerinin Anlamlılığı	Düzeltilmiş R ²	R ²	F (Anova)	p.
Ortak Dil	,886	,507	4,667	0,000	,245	,257	21,718	0,000

Tablo 10'da görüldüğü gibi bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır (Düzeltilmiş R² = 0,245; F=21,718; $p=0,000<0,005$). Buna göre, bağımsız değişken olarak kullanılan ortak dil, ($\beta_1=,507$; $t=4,667$; $p=0,000$) bağımlı değişkeni (UFRS bilgi seviyesi) açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır. Söz konusu bağımlı değişkeni, bağımsız değişken % 24 oranında açıklamaktadır.

Tablo 11: Erişilebilirlik ile UFRS Bilgi Seviyesine İlişkin Regresyon Analizi Bulguları

Bağımsız Değişken	B	β	t değeri	t değerinin Anlamlılığı	Düzeltilmiş R ²	R ²	F (Anova)	p.
Erişilebilirlik	,606	,384	3,299	0,002	,134	,147	10,885	0,002

Tablo 11’de görüldüğü gibi bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır (Düzeltilmiş R² = 0,134; F=10,885; p=0,002<0,005). Buna göre, bağımsız değişken olarak kullanılan erişilebilirlik, (β_1 =,384; t=3,299; p=0,002) bağımlı değişkeni (UFRS bilgi seviyesi) açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır. Söz konusu bağımlı değişkeni, bağımsız değişken % 13 oranında açıklamaktadır.

Tablo 12: Verimlilik ile UFRS Bilgi Seviyesine İlişkin Regresyon Analizi Bulguları

Bağımsız Değişken	B	β	t değeri	t değerinin Anlamlılığı	Düzeltilmiş R ²	R ²	F (Anova)	p.
Verimlilik	,417	,245	2,009	0,049	,045	,060	4,036	,049

Tablo 12’de görüldüğü gibi bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır (Düzeltilmiş R² = 0,045; F=4,036; p=0,049<0,005). Buna göre, bağımsız değişken olarak kullanılan verimlilik, (β_1 =,245; t=2,009; p=0,002) bağımlı değişkeni (UFRS bilgi seviyesi) açıklama düzeyi istatistiki açıdan anlamlıdır. Söz konusu bağımlı değişkeni, bağımsız değişken % 4 oranında açıklamaktadır.

4. SONUÇ

UFRS’ler dünya genelinde birçok ülke tarafından uygulanmaya başlamıştır. Ama bu standartları uygulayan ülkeler sadece kültür modeli Anglo-Amerikan modeli içerisinde yer alan ülkeler değildir. Kıta Avrupasında yer alan ülkelerde (Almanya, Fransa, İskandinav Ülkeleri, Türkiye..), Güney Amerika modeline sahip ülkelerde (Şili, Arjantin, Brezilya..) ya da karma modeli benimseyen ülkelerde (Rusya, Doğu Avrupa ülkeleri..) son yıllarda UFRS’leri kabul etmiş ve uygulamaya başlamışlardır. UFRS’lerin kullanımı sonucunda, dünya çapında tek bir muhasebe sistemi yaratılarak ülkelerin kendilerine özgü olan muhasebe kültürlerinin etkisinin uzun vadede ortadan kalkacağı beklenmektedir. Burada önemli olan hangi muhasebe sisteminin daha iyi olduğu ya da hangi muhasebe sisteminin daha fazla yararlı olduğu değildir; önemli olan birbiri ile zıt kriterlere sahip iki farklı kültürün tek kültür haline getirilmeye çalışılmasının sonuçlarıdır (Yelgen ve Tetik, 2014: 1387).

Sonuç olarak Türkiye, ekonomik yönden gelişmekte olan bir ülkedir. Hofstede’in yapmış olduğu kültür değerlerine göre kolektif bir yapı gös-

termektedir. Yapılan analiz sonucundamuhasebe mesleğinin yapısı gereği hiyerarşik yapınındüşük olduğu,belirgin bir güç mesafesi olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte finansal tablolar üzerinde yasal düzenlemelerin etkisi bulunmaktadır. Belirsizlikten kaçınma derecesinin yüksek olduğu ülkemizde üst yönetim kısa ve orta vadeli planlamaya fazla vakit ayırmakta ve sorunlara anlık çözümler üretilmektedir.Ülkemiz rekabetçi bir yapıdan çok güçsüzü korumayı seven dayanışma toplumu özelliği göstermektedir. Ölçekteki erillik ifadelerine bakıldığında katılımcıların cevaplarının ortalamının düşük olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte katılımcıların dişil özellik gösterdiği görülmektedir. Türkiye muhasebe düzenlemelerinde devletin hakim olduğu statükocu bir yapı sergilemektedir. Ancak Gray'ın muhasebe değerlerine göre muhasebe konusunda karar merci olarak katılımcılar profesyonel meslek mensuplarının ya da organizasyonlarının etkin olması gerektiğini belirtmişlerdir. Türkiye'de devlet yıllar itibariyle karşılaştırabilirliği sağlamak için aynı sektörde bulunan işletmeler için aynı kural ve prosedürleri (tekdüzen hesap planı çerçevesinde) uygulamak zorunda bırakmış, hiçte esnek olmayan bir yapı sergilemiştir. Türkiye risk almayı sevmeyen, ekonomik ve siyasi gelişmeler paralelinde dışa dönük özellik sergileyen tutucu bir toplumdur. Bu yüzden muhasebe sistemlerinde ölçme yöntemlerine bağlılık yüksek seviyededir. Finansal tabloları açıklamada yeterince şeffaf olmayan ülkemizde gizlilik derecesi, mali tablolarda hangi bilgilerin yer alıp almayacağını, açıklanacak bilginin kapsam ve düzeyini doğrudan etkilemektedir. Gizlilik ne kadar yüksekse mali tablolarda yer alan bilgi sayısı da o derece az olacaktır. Ancak sonuçlar, katılımcıların mali tabloların daha şeffaf olması gerektiğini düşündüklerini göstermektedir. Yapılan açıklamalar çerçevesinde, UFRS'leri uygulama ile birlikte kıta avrupası özelliği gösteren Türkiye'nin Anglo-Amerikan kültür modeline uyum sağlayıp sağlayamayacağı tartışmalıdır. Ancak, kültürün yapısı gereği yeterince uzun zaman diliminde gelişmekte ve değişmekte olduğu söylenebilir. Ayrıca daha önce yapılan birkaç çalışmadan derlenen UFRS'lerin özelliklerini yansıtan anketin dördüncü bölümünde yeralan ifadelerin genel güvenirliliği 0,85 çıkmıştır. Ankete alınan bu gruptaki sorularla muhasebe literatürüne yeni bir ölçek kazandırılarak çalışmanın alanyazına katkı sağladığı düşünülmektedir. Ankette kültür ve muhasebe değerleri ile ilgili ifadelerin yer aldığı bölümler daha önceden birçok çalışmada kullanılan ve genel geçerliği olan ölçekler olduğu için faktör analizi yapılmamıştır.

Yapılan t testleri sonucunda özellikle UFRS eğitime katılan müdürlerin UFRS'lerin ortak bir dil oluşturacağı algılamalarının eğitim almayan müdürlerden farklı olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca yapılan analizde UFRS eğitimlerinin müdürlerin UFRS bilgi seviyesini arttırdığını da göstermiştir. Ankete katılan müdürlerin öğrenim durumlarına ilişkin yapılan f testi ana-

lizi sonucunda özellikle yüksekisans mezunlarının UFRS uygulamalarının erişilebilirliği arttırdığı, ortak bir dil oluşturduğu, verimliliği sağladığı ve şeffaflığı sağladığına yönelik algılamaları diğer öğrenim grupları arasında farklılık göstermiştir. Bu durum muhasebe müdürlerinin eğitim düzeyleri arttıkça UFRS uygulamalarına bakış açılarının olumlu yönde değiştiğini ve uygulamada kendilerini daha güvenli hissettiklerini göstermektedir.

Yapılan korelasyon analizi sonucunda müdürlerin UFRS uygulamalarının bilgiye erişilebilirliği arttırdığı algılamasının, kültür ölçeği boyutlarından bireysellik, belirsizlikten kaçınma ile zayıf düzeyde ilişkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca sonuçlar, UFRS uygulamalarının bilgiye erişilebilirliği arttırdığı algılamasının muhasebe değerleri boyutlarından statükoculuk ve gizlilik ile pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğunu göstermiştir. UFRS uygulamalarının verimliliği sağladığına yönelik algılama ile kültürel değerlerden belirsizlikten kaçınma boyutu arasında da pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu görülmektedir. Sonuç olarak denilebilir ki, UFRS uygulamalarının kültür üzerinde yüksek düzeyde bir etkisi tespit edilememiştir.

Ayrıca yüzyüze gerçekleştirilen anket çalışması sırasında muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamaları noktasında karşılaşılmaması muhtemel bazı sorunları şu şekilde belirtmektedirler. (1) UFRS uygulamaları konusunda yaşanacak alt yapı yetersizliği; birçok işletmenin muhasebe yapısı UFRS uygulamalarına henüz hazır bulunmamaktadır. UFRS'ye uymayan bilançoya dahil edilecek kıdem tazminatı karşılıkları vb. uygulamaları işletmeler için sorun yaratabilecektir. Bu bağlamda karşılıkların bilançodan çıkarılması gerekebilecektir. Türkiye'de ki muhasebe uygulamalarının vergi esasına dayalı olmasında geçişi zorlaştıracak bir diğer etken olarak görülmektedir. Nitekim, elektronik fatura işlemlerine de aynı şekilde zayıf bir altyapı ile geçiş yapılmış olup; uygulamada çok büyük sorunlarla karşılaşmıştır, (2) UFRS'lere geçiş maliyetlerinin öngörülememesi; UFRS'nin işletmelere ciddi maliyetler getireceği düşünülmektedir. Bu nedenle bu uygulamaların büyük ölçekli kurumsal işletmeler tarafından uygulanması, küçük ve orta ölçekli işletmelerin kapsam dışı bırakılması gerekmektedir, ve (3) UFRS konusunda eğitim yetersizliği: Muhasebe uygulayıcıları, UFRS uygulamalarında bilgi birikimine sahip olmadıklarını ve UFRS eğitimlerinin de yeterli düzeyde olmadığı konusunda endişe duyduklarını ifade etmişlerdir. Buna karşılık UFRS eğitimi alan müdürler, iyi kurumlardan alınan UFRS eğitimi-nin de çok faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

Muhasebe uygulayıcılarının yukarıda belirttiği sözkonusu sorunlar, UFRS konusunda alınacak yeterli düzeyde eğitimler ile giderilebilecektir. Bununla birlikte altyapısı hazırlanmadan kabul edilen uygulamalar işletmeler açısından büyük güçlüklerle yol açacağı da bir gerçektir. Muhasebe müdürlerinin UFRS'lere bakış açıları ve muhasebe değerleri değerlendirildiğin-

de UFRS'lere geçilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmakla birlikte bu konuda Türkiye'de büyük sıkıntıların da yaşanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmamızda, Hofstede ve Gray'ın kültür ve muhasebe değerlerinden yola çıkarak UFRS uygulamalarının Türkiye'nin kültür ve muhasebe kültürüne olan etkisi değerlendirilmiştir. Bu çalışma, gelecekte Türkiye'nin UFRS'lere ne kadar uyum sağlayıp sağlamadığının değerlendirilmesi konusunda yapılacak olan çalışmalara yol gösterecektir. Bu çalışmanın literatüre katkısı; muhasebe uygulayıcılarının UFRS uygulamalarına bakış açılarına ilişkin nicel araştırma yapacak araştırmacılar, bu çalışmada yer alan UFRS uygulamaları ölçeğini temel alarak nicel çalışmalarını gerçekleştirebileceği düşünülerek bundan sonra kültürel değişimlerin tespitine yönelik olarak yapılacak çalışmalara ışık tutacak olmasıdır.

KAYNAKÇA

Akman, N. 2011. "The Effect of IFRS Adoption on Financial Disclosure: Does Culture Still Play A Role?" American International Journal of Contemporary Research 1 (1): 6-17

Akman, N.2009. Finansal Açıklama Üzerinde Kültürün Etkisi: UFRS Öncesi ve Sonrası. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara

Aktaş, M. 2010. İzleyicilerin Kültürel Değerleri ve Liderliğe Duydukları İhtiyaç, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara

Alkafaji, Y.A. 2012. "The Influence of Culture on Accounting Disclosures: The Case of the UAE" erişim adresi: <http://ssrn.com/abstract=2155123>, erişim tarihi: 24.02.2014

Bekçi, İ. ve F. Bitlisli. 2012. "Muhasebe-Kültür Değerlerinin Analizi: Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Bir Araştırma" C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi 13 (1): 61-76

Borker, D.R. 2012. "Accounting, Culture And Emerging Economies: IFRS in Central and Eastern Europe" International Business & Economics Research Journal 11 (9): 1003-1018

Chanchani, S. ve R. Willett. 2004. "An Empirical Assessment Of Gray's Accounting Value Constructs", The International Journal of Accounting 39: 125– 154

Chand. P.,L. Cummings. ve C. Patel. 2012. "The Effect of Accounting Education and National Culture on Accounting Judgments: A Comparative Study

of Anglo-Celtic and Chinese Culture" *European Accounting Review* 21(1): 153-182

Çankaya, F. ve E. Aydoğan. 2008. "Kültürel Farklılıklar Çerçevesinde Muhasebe Standartlarının Uyumu" *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 11(1): 299-326

Ding, Y., T. Jeanjean. ve H. Stolowy. 2005. "Why Do National GAAP Differ From IAS? The Role Of Culture" *The International Journal of Accounting* (40): 325– 350

Doupnik, T.S. ve G.T. Tsakumis. 2004. "A Critical Review Of Tests Of Gray's Theory Of Cultural Relevance And Suggestions For Future Research" *Journal of Accounting Literature* (23): 1–48

Erol, M., M. Atmaca. ve S. Öztürk. 2011. "Muhasebe Meslek Mensuplarının Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına Bakış Açılarının Ölçülmesine İlişkin Ampirik Bir Çalışma" *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi* (3): 225-267

Fidan, M.E. ve H. Cinit. 2013. "Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Tecrübeleri ile Muhasebe Standartlarına Yönelik Algıları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Marmara Bölgesi Örneği" *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (60): 1-25

Finch, N. 2007. "Testing The Theory Of Cultural Influence On International Accounting Practice" *Proceedings of the Academy of Accounting and Financial Studies* 12(1): 27-30

Gegez, A.E. 2010. *Pazarlama Araştırmaları*. 3. Baskı İstanbul: Beta Basım-Yayın Dağıtım

Gray, S.J. 1988. "Towards a Theory of Cultural Influence on the Development of Accounting Systems Internationally" *Abacus* 1-15

Güvemli, B. 2008. *Uluslararası Muhasebe Standartları'nın Çeşitli Ülkelerin Muhasebe Kültürleri İle Etkileşimi Ve Türkiye Örneği*. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul

Heidhues, E. ve C. Patel. 2011. "A Critique Of Gray's Framework On Accounting Values Using Germany As A Case Study" *Critical Perspectives on Accounting* (22): 273–287

Kalaycı, Ş. 2010. *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. 5. Baskı Ankara: Asil Yayın Dağıtım

Kamp, B. 2010. "Accounting Culture and Attitudes Towards IFRS for Small Medium Enterprises (SMES)" *Asia Pacific Journal of Accounting and Finance* 1(1): 1-16

- Kang, T.,L.F. Lee., T.Y. Jeffrey NG. veS.W. Tay. 2004. "TheImpact of Culture on Accounting Choices: Can Cultural Conservatism Explain Accounting Conservatism?" Fourth Asia Pacific Interdisciplinary Research in Accounting Conference,1-23
- Kocamaz, H. 2012. "Uluslararası Muhasebe Standartlarının Dünyada ve Türkiye’de Oluşum ve Gelişim Süreci" KSÜ İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2(2): 105–120
- Limaki, A.K.,M. Meshki. ve M.A. Kachoosangy.2013. "The Determinant Cultural Factors In Compiling Accounting Standards" International Research Journal of Appliedand Basic Sciences 6(2): 172-176
- Noravesh, I.,Z.D. Dilami. ve M.S. Bazaz. 2007. "The Impact Of Culture On Accounting: Does Gray’s Model Apply To Iran?" Review of Accounting and Finance 6(3): 254-272
- Özkan, A. ve F. Özşahin. 2012. "Muhasebe Meslek Mensuplarının KobiFinansal Raporlama Standartları Hakkındaki Görüşlerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma" Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi (37): 47-68
- Shima, K.M. ve D.C. Yang. 2012. "Factors Affecting the Adoption of IFRS" International Journal of Business 17(3): 276-298
- Solaş, Ç. ve S. Ayhan. "The Historical Evolution Of Accounting In China: The Effects Of Culture" 1-28, erişim adresi: <http://journal.mufad.org.tr/attachments/article/456/12.pdf>, erişim tarihi: 01.02.2014
- Tecimer, Y. ve S. Karabınar. 2009. "Muhasebe Kültürü Bağlamında Yapılan Seçilmiş Bazı Çalışmaların Metodolojik Analizi" Akademik İncelemeler 4(2): 1-12
- Tetik, N.,F. Kınay. veA. Ciğer. 2008. "Antalya İlindeki Muhasebe Meslek Mensuplarına Yönelik Durum Analizi ve Beklentilerini Saptamaya Dönük Bir Araştırma" Muhasebe ve Finansman Dergisi(38):70-79
- Tsakumis, G.T. 2007. "The Influence of Culture on Accountants’ Application of Financial Reporting Rules" Abacus43(1): 27-48
- TURMOB, "Muhasebe ve Denetim Mesleği" erişim adresi:<http://www.turmob.org.tr>, erişim tarihi: 12.12.2013
- Usul, H. ve H. Kıymık. 2010. "Uluslararası Muhasebe Standartlarının Entegrasyon Sorunları" Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (12): 123-139
- Varıcı, İ. ve F. S. Özdemir. 2013. "Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Yönelişin Kültür Bağlamında Değerlendirilmesi" Mali Çözüm Dergisi (Eylül-Ekim): 15-42

Yelgen, E. ve N. Tetik. 2014. "The Development of Accounting in TURKEY and Analysis of The Accounting Culture in terms of International Accounting and Financial Reporting Standards (IFRS)" 12th International Academic Conference, Prague, 1378-1390

Zehri, F. ve J. Chouaibi. 2013. "Adoption Determinants of the International Accounting Standards IAS/IFRS by the Developing Countries" Journal of Economics, Finance and Administrative Science (18): 56-62

Xu, G. 2014. "Culturel Obstacles to the Implementation of IFRS Converged Chinese Accounting Standards" 26th Asian Pasific Conference on International Accounting Issues and 2014 Accounting Theory and Practice Conference, Auckland, 1-40

KAMU ALACAKLARININ CEBRİ TAHSİL USULÜNDE HACİZLİ MALLARIN SATIŞA ÇIKIŞ SÜRESİ: ÜÇ AY MI, ÜÇ YIL MI?*

Derleme

Yrd.Doç.Dr. Hakan ARSLANER**

Muhasebe ve Vergi
Uygulamaları Dergisi
Kasım 2015; 8 (3): 229-242

Öz

Kamusal hizmetlerin temel finansman kaynağı olan vergiler ve diğer mali yükümlülüklerin zamanında tahsil edilip hazineye intikal etmesi, devletin sunmuş olduğu hizmetlerin aksamaması bakımından elbette önemlidir. Bu amaçla, özel alacakların takip ve tahsil usulünden farklı olarak, kamu alacaklarının zamanında ödenmemesi halinde uygulanacak usuller için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kabul edilmiştir. Mezkûr Kanun'da en etkili cebri tahsil yolu hacizdir. Kanun'un mahcuz menkul malların satışını düzenleyen 84. Maddesinde, "haczin yapıldığı tarihin üçüncü gününden itibaren üç ay içinde satışa çıkarılacağı" düzenlenmişse de bu süreye uyulmamasının mal üzerindeki haczi kaldırmayacağı ya da idareye herhangi bir sorumluluk yüklenemeyeceği hem idarenin görüşünde hem de yargı kararlarında yer bulmaktadır. Biz bu çalışmamızda, haciz gibi kamu borçlularını önemli ölçüde etkileyen bir uygulamada mahcuz bir malın satışa çıkış süresinin kanuni düzenlemeye rağmen idarece uzatılabilmesinin sakıncalarını ortaya koyacağız. Ayrıca, özel alacaklar için uygulanan İcra ve İflas Kanunu'nda yer alan "hacizli malların satışa çıkış süresine uyulmamasının mallar üzerindeki haczi kaldıracağı" hükmüne benzer bir düzenlemenin, kamu alacakları için de mümkün olabileceğini gerekçeleri ile belirterek, yapılması gereken hukuksal düzenlemelere değinmeye çalışacağız.

Anahtar Sözcükler: Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Haciz, Hacizli Malların Satışı

JEL Kodları: H2, K34, K42

* Makalenin gönderim tarihi: 27.06.2015; Kabul tarihi: 24.07.2015

** Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk ABD, harslaner@adu.edu.tr

THE TERM OF REMOVING FOR SALE OF THE ATTACHED ASSETS ON PROCEDURE FORCED COLLECTION OF PUBLIC RECEIVABLES: THREE MONTHS OR THREE YEARS?

ABSTRACT

The collection of taxes, the main financial sources for the public services, and of other financial obligations on time, and their pass to treasury is absolutely crucial in terms of working properly of the services provided by government. For this purpose, if the public payments are not paid on time, for the applications of the procedures will be implemented in a different procedure from legal proceeding and collecting of private, Law No: 6183 Amending Law on The Procedure for The Collection of Public Receivables and Some Other Laws is granted. In the aforementioned law, the most effective procedure of forced collecting is attachment. According to the 84. Clause of the Law regulating the selling of the confiscated goods, after the day in which attachment is committed, even if it regulates that it will be put for sale in three months, It takes places in the governmental view and judicial decisions about that when it is not attached to the time, the attachment on goods will not be released or the government can't be charged with any responsible for it. In this study, we will reveal the disadvantages of the extension of the offering time for an attached property by the management despite the legal regulation in an implementation like distraint which effects significantly the ones who have public debts. In addition, we will try to mention about the legal arrangements which need to be done, by indicating the justifications a regulation applied for private debts like the provision 'failing to comply the offering time for seized property release the attachments on the property' take part in Enforcement and Bankruptcy law, can be possible for public debts as well.

Keywords: Law On The Procedure For The Collection Of Public Receivables, Attachment, Sale of The Attached Assets

JEL Codes: H2, K34, K42

1. GİRİŞ

Kamu alacakları ve özel alacaklar niteliği itibariyle farklılık arz etmektedir. Bu farklılık temelde alacakların doğuş sebeplerinden kaynaklanmaktadır. Genel olarak kamusal nitelikli mal ve hizmetlerin finansman kaynağı olan vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin zamanında ve eksiksiz olarak tahsil edilebilmesi tüm toplumu ilgilendirirken, özel alacaklar için aynı şeyi söylemek mümkün değildir. Tahsilatı bu derece elzem olan kamu alacaklarının hazine kayıtlarına zamanında intikal ettirilmemesi dolayısıyla

la bu alacakların borçlularından cebren takip ve tahsil edilmesi olağan bir yoldur. Aynı yolu özel alacaklar için de söylemek mümkün iken Türkiye gibi okyanusa kıyısı olmayan kıta Avrupası sistemini benimsemiş ülkelerde kamu alacakları ve özel alacakların cebri takip ve tahsilinde farklı usuller kabul edilmiştir. Bu anlamda Türkiye’de 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (6183 sayılı Kanun) kamu alacakları için, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu (İİK) ise özel alacaklar için kabul edilmiş icra kanunlarıdır.

6183 sayılı Kanun hükümlerine dayalı yapılan takibatın belki de en önemli aşamaları, menkul ve gayrimenkul malların haczi ve satışidir. Haciz işlemlerinin çok yönlü sonuçlarının olduğu kabul edildiğinde, alacaklı tahsil dairelerinin hukuka uygun işlemler tesis etmesi ve mümkün olduğu kadar hızlı hareket etmesi gerekmektedir. Böyle bir tutum, kamu alacağının süratle tahsil edilmesi, kamu borçlusunu üzerindeki haciz baskısının bir an önce kalkması amaçlarını da yerine getirmiş olacaktır.

Bu bağlamda, hacizli malların satışa çıkış sürecindeki belirsizlik, en başta alacağı bir an önce tahsil etmekle mükellef olan tahsil dairesinin takdir yetkisini kullanarak süreci uzatma ihtimalini düşündürmektedir. Gecikme zammı uygulamasının haciz işlemleri ile birlikte son bulmaması, idarenin satışa çıkış süresine uymamasının herhangi bir yaptırımının bulunmaması, idareyi uygulamada rahat davranmaya sevk edebilir. Sürecin uzaması hali, kamu borçlusunu üzerindeki haciz baskısını devam ettirecektir. Bu durum da borçlunun ekonomik, ailevi, psikolojik açıdan telafisi güç veya imkânsız sonuçlar doğurmasına neden olabilir.

Biz bu çalışmamızda, kamu alacağının tahsili amacıyla borçlunun menkul ve gayrimenkul mallarının haciz sürecinden genel olarak bahsettikten sonra, bu mahcuz malların satışa çıkış süresinin niteliği ve bu sürenin belirsiz olmasının doğuracağı hukukî sonuçları eleştirel bir gözle değerlendirdikten sonra haczedilmiş malların satışa çıkış süresini hükmeden ilgili Kanun maddesinin ne şekilde düzenlenmesi gerektiği üzerine görüşümüzü ortaya koymaya çalışacağız.

2. MENKUL MALLARIN HACZİ

6183 sayılı Kanun 55. Maddesine istinaden kamu borçlusuna gönderilen ödeme emrinden müspet bir cevap alamayan tahsil dairesi Aynı Kanun’un 54. maddesinde belirtilmiş bulunan usullerden birisini seçerek alacağını cebren tahsile gidecektir. İdare, bu yollardan dilediğini seçmekte özgür olsa da, uygun olan elbette ki, daha önce teminat alınmış ise teminatın paraya çevrilmesi yolunu, teminat alınmamış ya da alınan teminat borcu

karşılamaya yetmemiş ise haciz yolunu, bu yollardan hiç birisi ile alacak tahsil edilememiş ise iflas yolunu seçmesidir. Uygulamada sıklıkla başvuru- lan yol hacizdir.

6183 sayılı Kanun'un 77. ilâ 83. maddeleri borçlu yedinde bulunan menkul malların haciz sürecini içermektedir. Çalışmamızın sınırı, haczedilmiş malların satışa çıkış süresini değerlendirmek olduğundan, biz burada genel ifadelerle menkul malların haciz sürecinden bahsetmeyi yeterli buluyoruz.

Son dönemde tahsil daireleri, ekonomik gelişmeler, satın alma gücündeki olumlu değişimler nedeniyle kamu borçlularının elindeki menkul malların haczinde ziyade, teknolojinin de imkânlarını kullanarak bu borçluların banka hesaplarına, üçüncü kişiler nezdindeki alacaklarına, gayrimenkul mallarına ya da satımı daha kolay olabilecek araçlarına haciz uygulamakta, bu yollarla alacağını tahsil edemez ise diğer menkul mallarına haciz uygulamaktadır. Bu mallar için haciz uygulanırken de 6183 sayılı Kanun'un 70. maddesi göz önünde bulundurulmalıdır. Bu hüküm, özellikle sosyal düşüncelerle, borçlunun ve ailesinin asgari yaşama şartlarının korunması amacı çerçevesinde, haczedilemeyecek malları belirtmektedir (Kaneti, 1989, 451). Bununla birlikte haciz işlemleri sırasında 6183 sayılı Kanun hükümlerinde belirtilen diğer kurallara da mümkün olduğunca riayet edilmelidir. Çünkü daha önce de bahsettiğimiz gibi, haciz işlemlerinin, çok yönlü etkileri vardır. Örneğin, banka hesaplarının tamamına değil sadece borç miktarı kadar olan kısmına haciz konulmalıdır. Cebri takip ve tahsil işlemlerinde mümkün olduğunca mahremiyet ilkesine uyulmalıdır. Kısaca, hem idareyi memnun edecek hem de borçluyu rencide etmeyecek şekilde hareket edilmesi gerekmektedir.

3. GAYRİMENKUL MALLARIN HACZİ

Tahsil dairesi alacağını tahsil edebilmek için, borçlunun elinde bulunan menkul mallarla birlikte gayrimenkul mallarını da haczedebilmektedir. 6183 sayılı Kanun'un 88. ile 89. maddeleri borçlu adına kayıtlı bulunan gayrimenkul malların haczini düzenlemektedir.

Menkul mallardan ziyade gayrimenkul malların haciz işlemleri daha kolaydır. Çünkü burada idare, malların bulunduğu yere gidip fiilen haciz yapmaz, haczedilmiş malların nasıl muhafaza edebileceğini düşünmez. Taşınmaz malların kayıtlı olduğu tapu dairelerine ve gemiler için ise sicillerinin tutulduğu dairelere haczin bildirilmesi kâfidir. Ancak kamu alacağı tutarının haciz bildirilerinde mutlaka bildirilmesi zorunludur (Erol, 2010, 324). Bu bildirilerde hem ana para borcu hem de ana para borcundan doğan fer'i nitelikli alacakların toplamının yer alması gerekmektedir.

4. HACİZLİ MENKUL VE GAYRİMENKUL MALLARIN SATIŞI

Kamu alacağının tahsili için borçlunun tasarrufunda bulunan menkul ve gayrimenkul malların haczi önemlidir ancak yeterli değildir. Hacz edilmiş menkul malların satış süreci 6183 sayılı Kanun'un 84. İlâ 87. maddelerinde, gayrimenkul malların satış süreci ise Aynı Kanun'un 90. İlâ 99. Maddesinde düzenlenmiştir. Kamu alacaklarında nakdi tahsilat ilkesi olduğundan bu mahcuz malların değerinde satılması ya da en azından değerine yakın bir fiyatta satılması gerekmektedir. Bu anlamda hem kamu alacağı tahsil edilmiş olacak hem de borçlu üzerindeki haciz baskısı son bulacaktır.

6183 sayılı Kanun'un 85. Maddesine uygun olarak yapılan bir satış ilanı ile menkul malların satış süreci başlayacaktır. İlke olarak bu mallarda açık artırma usulü kabul edilmiştir. Ancak haczedilen menkul mallara verilen bedel 6183 sayılı Kanun 81. Maddesine göre hacizli mal için tespit edilen değer % 75 inden aşağı olursa veya hiç alıcı çıkmazsa, ilk artırma tarihinden başlayarak 15 gün içinde uygun görülen zamanlarda bu mallar tekrar satışa çıkarılır. Bu ikinci artırmada verilen bedel ne olursa olsun satış yapılır.

Ancak menkul mal ikinci artırmada da satılmazsa, yukarıda belirtilmiş bulunan 15 günlük sürenin bitmesinden itibaren 6 ay içinde pazarlıkla satılır. Bu yapılan pazarlıkla satışta herhangi bir bedel zorunluluğu yoktur. Bununla birlikte, idarenin borçlunun hukukunu koruma yükümlülüğü her halde devam eder (Yılmaz, 2006, 929). Diğer bir anlatımla, pazarlıkla yapılacak satışın, haciz işlemiyle sağlanmak istenilen amacı gerçekleştirmeye elverişli; yani, kamu alacağının tahsiline olanak verecek nitelikte olması da gerekir (Candan, 2007, 469). Mallar bu şekilde de satılmazsa, satılmayan mallar borçluya geri verilebilir. Bu konuda takdir yetkisi idarenindir. Tahsil dairesi malları borçluya geri vermezse aynı esaslar içerisinde satış işlemine devam edebilecektir (Gülseven, 1999, 576). Hacizli mal ister artırma usulüyle ister pazarlık usulüyle satılsın, satıştan elde edilecek bedel takip giderleri ile haciz işlemlerine sebep olan amme alacağı için rüçhan hakkı uygulanamayan örneğin rehinli alacakların miktarını geçmeyeceği kesin olarak bilindiği takdirde, satış işlemlerinin ertelenebileceği söylenebilir. Böyle bir uygulama ile alacaklı idare, zamanaşımını kesen sebepler de göz önünde bulundurulduğunda, tahsil zamanaşımı süresi boyunca mallarını yedinde tutabilir. Bu durum, telafisi güç durumların ortaya çıkmasına sebebiyet verecektir.

Gayrimenkul malların satışı da artırma usulüne tâbidir. 6183 sayılı Kanun hükümlerine uygun bir şekilde satış sürecini başlatan idare, menkul mallarda olduğu gibi ihale sonucunda mahcuz mala biçilen değer en az % 75'ini veren bir katılımcı bulduğu takdirde birinci artırmada, olmazsa daha sonra yapılacak artırımlarda gayrimenkulü satacaktır.

Her halde, hacizli gayrimenkulün değerinin en az %75'ini vererek satın almak isteyen bir alıcı çıkmazsa, menkul mallardaki satış sürecinin aksine, burada pazarlık usulüne başvurulmayacak ya da , % 75'inden daha az bir bedelle mal satılmayacaktır. Böyle bir durumda 6183 sayılı Kanun'un 98. maddesi gereği, ikinci artırma tarihinden başlayarak bir yıl içinde gayrimenkul en az bir kere daha satışa çıkarıldığı halde satılmasına imkân bulunmadığı takdirde gayrimenkul alacaklı amme idaresinin talebi üzerine ve satış komisyonu kararıyla amme idaresince teferruğ edilebilir. Ancak bu durumda teferruğ bedeli, artık malın biçilen rayiç değerinin % 75'i olmayacak % 50'si olacaktır.

5. MAHCUZ MALLARIN SATIŞA ÇIKIŞ SÜRESİ

Hacizli malları satabilmek te elbette ki bu malları satışa çıkarmak ile mümkün olacaktır. Menkul malların satışa çıkış süreci ile ilgili Mezkûr Kanun'un 84. maddesinin 1. Fıkrasında, "*Menkul mallar tahsil dairelerince, köylerde ihtiyar kurullarınca haciz yapıldığı tarihin üçüncü gününden itibaren üç ay içinde satışa çıkarılır.*" hükmüne yer verilmiştir. Aynı Maddenin 2. Fıkrasında ise, "*Bozulma, çürüme ve benzeri sebeplerle muhafazasına imkân olmayan veyahut beklediği takdirde mühim bir değer düşüklüğüne uğraması muhtemel bulunan malların paraya çevrilmesine derhal başlanabilir.*" denmiştir.

Gayrimenkul malların fiili hacizlerinden sonra yani tapu ya da gemi sicillerine haciz keyfiyetinin işlenmesinden sonra ne zaman satışa çıkarılacağı konusunda ise 6183 sayılı Kanun'da herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Yukarıda menkul malların satışa çıkışı ile ilgili yer alan düzenlemeyi yani mahcuz malın/malların üç günüçaylık satışa çıkma süresinin bitimini, mal/mallar için satış ilanının verildiği tarih olarak anlamak gerekmektedir (Arslaner, 2010, 289). İlk üç günlük süre bir müsamaha süresidir. Haciz yapan idare bir anlamda borçluya son bir şans vermektedir. Borçlu bir şekilde bu üç günlük süre içerisinde borcunu öder ise, satışa hiç çıkılmayacaktır. Ancak üç gün geçtikten sonra her an idarenin satışa çıkabilmesi mümkün olduğundan, satış ilanı verildikten sonra borçlu borcunu ödeme isteğinde bulursa bile mallar üzerindeki haciz kalkmayacak, satış işlemi devam edecektir. Bu durumda 6183 sayılı Kanun'da borçluların kendi malları için düzenlenmiş olan satış ihalesine katılmayacaklarına yönelik bir düzenleme olmadığından, borçlu malının satılmamasını istiyorsa ancak ihaleye girerek malını satın alabilecek ve mal üzerindeki haciz kalkabilecektir. Diğer taraftan, üç günlük zorunlu bekleme süresinden sonra idare hala satış işlemleri başlatmamış ise borçlu yine borcunu ödeyip mal üzerindeki haczi kaldıracaktır. Çünkü asılolan kamu borcunun bir an önce tahsil edilmesidir.

Bunun yanında zamanında ödenmeyen özel alacakların takip ve tahsilin düzenleyen İİK'nın 106. maddesi, alacaklının, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satış talebinde bulunabileceğini, Aynı Kanun'un 113. maddesi de alacaklı talep etmeden borçlunun talebiyle de satışın yapılabileceğini hüküm altına almıştır. 2012 yılına kadar özel alacaklarda menkul malların satışa çıkışını talep etme süresi bir yıl, gayrimenkul mallarda iki yıl iken 05.07.2012 tarihli 28344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6352 sayılı Kanun ile bu süreler düşürülmüş ve şuan ki halini almıştır. Kanun koyucunun özel alacaklar için yapılmış hacizde mahcuz malların satışa çıkılması için talep süresini kısalttığı görülmektedir. Ancak bu yetkisini tahsili daha elzem olan kamu alacakları için yapılan hacizli mallarda kullanmamıştır.

6183 sayılı Kanun'da belirtilmiş bulunan üç aylık süre içerisinde satış yapılmazsa, ne olacağı konusunda bir hüküm yer almamaktadır. Oysa yukarıda belirtildiği üzere İİK'da düzenlenen süre içinde alacaklı tarafından satış talebinde bulunulmaması halinde, haczin kalkacağı ifade edilmektedir. Aynı sonuca kamu icra hukuku bakımından varmak mümkün değildir (Karakoç, 2014, 695). 6183 sayılı Kanun, kamu alacaklarının cebri takip ve tahsiline yönelik özel düzenlemeler getirdiğinden dolayı. Açık bir gönderme yapılmadıkça İİK'da yer alan düzenlemelerin kamu alacaklarının cebri takip ve tahsil sırasında herhangi bir yerinde uygulanabileceğini söylemek mümkün olamaz. Doktrinde de bu görüş yaygındır (Karakoç, 2014, 695; Candan, 2007, 462; Yılmaz, 2006, 907; Gülseven, 1999, 561; Özbacı, 2007, 782; Ünlü, 1995, 750; İVDB, 2005, 409; Dönmez, 2005, 183; Karmış, 2005, 368; Gerçek, 2010, 223; Gerçek, 2003, 135).Seri A, Sıra No 1 Tahsilat Genel Tebliği'nde yer alan, "Hacizli menkul malın bu sürede satışa çıkarılmamış olmasının, bu sürenin sonrasında satışa çıkarılmayacağı anlamına gelmeyeceği tabiidir" ifadesiyle idareninsüreye uyulmaması halinde haczin kalkmayacağı yönünde görüşünün olduğunu söyleyebiliriz.6183 sayılı Kanun'un 84. maddesinde belirtilmiş olan hacizli malların satışa çıkış süresine tahsil dairelerinin uymaması halinde ne kıyas yoluyla İİK hükümlerinin uygulanacağını ne de mahcuz mal üzerindeki haczin kalkacağını belirten mahkeme kararları yoktur (Yargıtay 12. Hukuk Dairesi, 1984; Yargıtay 19. Hukuk Dairesi, 1996; Yargıtay 19. Hukuk Dairesi, 1999;). Yargıtay Hukuk Daireleri ile Danıştay Daireleri bu konuda fikir birliği içinde iken, Yargıtay Ceza Daireleri ise hacizli malların satışa çıkış süresinin gecikmesi halinde yani bu üç aylık satışa çıkma süresine idare tarafından uyulmaması halinde yedieminlere herhangi bir cezai sorumluluk yüklenemeyeceğine hükmetmektedirler (Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 2002; Yargıtay 4. Ceza Dairesi, 2002; Yargıtay 4. Ceza Dairesi, 2004). Yani bir anlamda üç aylık satışa çıkma süresine idarenin uyması gerektiği yolunda görüş bildirmektedirler. Bu da-

ireler arasındaki farklı görüşlerin, mahkemeye taşınan konulardan kaynaklandığını söylemek mümkündür.

Bununla birlikte, haczolunan menkul malın bu tarihten sonra bozulma ve çürüme gibi nedenlerle telef olması ya da değerini kaybetmesi halinde, tahsil dairesinin satışa çıkış süresine uymamasından dolayı sorumlu tutulması mümkündür (Candan, 2007, 462-463). Yani bir tam yargı davası ile alacaklı tahsil dairesinden bu zararı tazmin etmesi yönünde talepte bulunulabilir.

Hacizli menkul malların fiili haciz tarihinden itibaren yani haciz tutanağının doldurulduğu tarihi takip eden günden itibaren üç gün beklenilip üç ay içerisinde alacaklı tahsil dairesinin satışa çıkacağına dair hüküm, kanun koyucu tarafından 6183 sayılı Kanun'a koyulmuş hukukî nitelikli bir düzenleyici süreyi ifade etmektedir. Yani kamusal nitelikli alacağın bir an önce tahsilatının yapılabilmesi için bu süre, bir anlamda tabiri caiz ise idareyi sıkıştırıcı, gecikmesini önleyici bir süredir. İdarenin bu süreye uymaması halinde mahcuz mallar üzerindeki haczin kalkacağı ya da bu süre geçtikten sonra haczedilen malların satış işlemlerine girilemeyeceği söylemek doğru olmayacaktır. Hacizli taşınmaz malların satışı konusunda ise böyle bir düzenleyici süreye rastlamak mümkün değildir. Bu anlamda yukarıda belirtmiş olduğumuz doktrindeki görüşlere, idarenin görüşüne ve yargı kararlarına katlıyoruz.

Ancak bu noktada, bahse konu düzenleme her ne kadar hukukî görünse de bu düzenlemeyi hukukun genel kaidelerine aykırı bulduğumuzu da belirtmek isteriz. Aşağıda genel başlıklar altında düşüncelerimizi sıralamaya çalışacağız.

5.1. Düzenlemenin Dili

Hacizli malların satışa çıkış süresi ile ilgili düzenlemeyi tekrar ele alırsak 6183 sayılı Kanun'un 84. Maddesinin birinci fıkrası tam olarak, "*Menkul mallar tahsil dairelerince, köylerde ihtiyar kurullarınca haciz yapıldığı tarihin üçüncü gününden itibaren üç ay içinde satışa çıkarılır.*" ifadelerine yer vermektedir. Vergi Usul Kanunu (VUK)'un 3. Maddesinin 2. Paragrafının ilk fıkrası, "*Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder.*" demektedir. Lafzın açık olmadığı hallerde ise diğer yorum tekniklerine başvurulmaktadır. Zaten genel olarak hukuk kuralları da bu şekilde anlaşılmaktadır. 6183 sayılı Kanun'un yukarıda belirttiğimiz hükmüne dönersek, eylemin "çıkartılır" olması, kanun koyucunun, ilk bakışta idareyi takdir yetkisinden ziyade bağlı yetki donattığı görülmektedir. Aynı Kanun'dan birkaç örnek vermek gerekir ise cebren tahsil yöntemleri 54. Maddede düzenlenmiştir. Bu madde, "*Ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağı tahsil dairesince cebren tahsil olunur. Cebren tahsil aşağıdaki şekillerden herhangi birinin*

tatbiki suretiyle yapılır.” şeklindedir. Kanun koyucu burada idarenin hangi cebri tahsil yöntemini uygulayacağını kendisine bırakmıştır. Bu yorumu maddede geçen *“herhangi birinin”* ifadesiyle rahatlıkla yapabiliyoruz. Bir diğer örneği yine Aynı Kanun’un 48. Maddesinde yer alan *“Tecil”* müessesesinde görebiliriz. Madde hükmü, *“Amme borcunun vadesinde ödemesi veya haczin tatbiki veyahut haczolanmış malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca; amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunabilir.”* şeklindedir. Burada da kanun koyucu tecil yetkisini *“olunabilir”* fiil çekimini tercih ederek idareye bırakmaktadır. Son bir örnek te bağlı yetkiden verebiliriz. 6183 sayılı Kanun’un 13. ve devamı maddelerinde *“ihtiyati haciz”* uygulamasına yer vermiştir. Söz konusu 13. maddenin ilk fıkrası şöyledir, *“İhtiyati haciz aşağıdaki hallerden herhangi birinin mevcudiyeti takdirinde hiçbir müddetle mukayyet olmaksızın alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memurunun kararıyla, haczin ne suretle yapılacağına dair olan hükümlere göre, derhal tatbik olunur”*. Burada ise kanun koyucu *“hiçbir müddetle mukayyet olmaksızın”, “derhal”* gibi ifadelerle idareye kat-i suretle takdir yetkisi tanımamış, idareye ihtiyati haciz sebeplerinin varlığı halinde ihtiyati haciz kararının gecikmeksizin alınmasını emretmiştir.

Kısacası, kanun koyucu, kanun yazarken istediği zaman kararı kendisi almakta, istediği zaman da karar yetkisini devretmektedir. Elbette ki her zaman bu kadar açık yorum yapılamayabilir. Ancak hükmün bu şekilde yazılması düzenlemeyi tartışılabilir hale getirmektedir. Ayrıca hukuk normları ister haber kipinde yazılsınlar, ister emir biçiminde kaleme alınmış olsunlar davranış düzenleme fonksiyonunu yerine getirdikleri ölçüde bunların emir niteliği taşıdığı söylenebilir (Güriz, 2007, 115). Bu bağlamda, kamu hukuku kurallarının işleyişi ile ilgili idarenin davranışını düzenleyici bir süre olan hacizli malların satışa çıkış süresinin emir niteliğinde olduğu düşünülebilir.

Bununla birlikte, 6183 sayılı Kanun 84. maddesi günümüze değin hiçbir değişikliğe uğramamıştır. 21.07.1953 tarihinde nasıl kabul edilmiş ise günümüzde de o haliyle uygulanmaktadır. Bu noktada, Mezkûr Kanun’un genel gerekçesine, madde gerekçelerine, tasarı haline ve meclis tutanaklarına bakıldığında bu süre düzenlemesi hakkında hiçbir bilgiye rastlanmamaktadır. Bu durum da hükmün tarihsel açıdan yorumlanmasını engellemektedir. Doktrinde ve yargı kararlarında, kamu alacaklarının özel alacaklara göre ayrıcalıklı olduğuna, bu alacakların tahsilinin tüm toplum yararına olduğuna vurgu yapılarak, yani 6183 sayılı Kanun’un genel yorumundan yola çıkılarak, satışa çıkış süresine uyulmaması halinde haczin kalkmayacağı düşünülmektedir. Ayrıca İİK hükümlerinin de açık bir atf bulunmadığın-

dan dolayı kıyasi olarak uygulanamayacağı belirtilmektedir. Bu iki fikre biz de katlıyoruz. Ancak ilgili maddenin şüphe götürmeyecek şekilde yeniden yazılması gerektiği kanaatindeyiz. Aslında, bu maddeden yola çıkarak 6183 sayılı Kanun'un tümüyle yeniden yazılması gerektiğini söyleyebiliriz.

Bugünün şartlarına göre ilgili maddeyi yorumladığımızda ise, idari işlerin daha hızlı yapıldığı düşüncesinden hareketle teknolojinin bu kadar ilerlediği, birey merkezli yönetim anlayışının kabul edildiği, temek hakların, ekonomik hakların bu denli geliştiği günümüzde mükelleflerin ne zaman biteceği belli olmayan bir haciz baskısı altında kalmaları kabul edilemez bir durum olacaktır.

5.2. Menfaat Birliği

6183 sayılı Kanun'un "Haciz" başlıklı 62. maddesinin son fıkrasında "*Tahsil dairesi alacaklı amme idaresi ile borçlunun menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükelleftir.*" hükmü, 85. maddesinin, üçüncü paragrafında, "*İlanın şekli, artırmanın tarzı, yeri ve günü alacaklı amme idaresinin ve borçlunun menfaatine en uygun gelen şekil göz önünde tutularak alacaklı amme idaresince tesbit olunur*" hükmü yer almaktadır. Yani fiili haciz ve hacizli malların satışı sırasında kanun koyucu, mümkün olduğu derecede tahsil dairelerinin hem kendi çıkarını hem de kamu borçlularının çıkarını düşünerek hareket etmesini istemektedir.

Menkul ya da gayrimenkul malların haczedilmesinin temel sebebi kamu alacağının bir an evvel tahsil edilmesidir. Malları haczedilen kamu borçlusu da bu an itibarıyla malların satılmasını ve haczin doğurmuş olduğu kendi üzerindeki hukukî sonuçların ortadan kalkmasını istemektedir. Bu durumda menfaat birliği malların hızlı bir şekilde satışa çıkarılmasıdır. Satılmasa bile en azından kamu alacağının şimdilik tahsil edilemeyeceği bilinir. Borçlu için bir aciz belgesi düzenlenerek, örneğin zorunlu bir tecil ile, haczin hukukî sonuçları ortadan kaldırılabilir. Eğer mallar satılırsa da, her iki taraf için istenen sonuç ortaya çıkacaktır. Kamu alacağı tahsil edilecek ve borçlunun üzerindeki haciz baskısı son bulacaktır. Tüm bunlar yine, mahcuz malların bir an önce satışa çıkarılmasına bağlıdır.

Diğer yandan haczedilmiş menkul malların korunma ve muhafazası, borçlu için masrafların artacağı anlamına gelmektedir. Malların borçlunun yedinde bırakılıp tasarruf yetkisinin kısıtlanması halinde maliyet artışı söz konusu olmamakla birlikte özellikle araç hacizlerinde bu malların satışa çıkış süresi uzadıkça park ücretleri zaman zaman aracın değerini bile geçebilmektedir. Mallar satışa çıkarıldığında satış bedelinden hem asli kamu alacağı hem de takip ve tahsil masrafları tahsil edilmektedir. Bu noktada kamu borçlusunun üzerindeki toplam borç yükü artacak, tahsilat daha da imkânsız hale gelecektir.

Bunun yanında kamu borçlusu için de hacizli mallarının satışa çıkmasını isteme hakkının verilmesi düşünülebilir. Özel alacaklar için İİK’da borçlunun satış isteme hakkı yer alırken, kamu alacakları için 6183 sayılı Kanun’da borçluya böyle bir hak verilmemiştir. Elbette ki özel bir atf olmadığından dolayı İİK hükümlerini kamu alacakları için uygulamak mümkün değildir ancak İİK’ya paralel bir düzenleme 6183 sayılı Kanun’da da yer alabilir. Kanun koyucu üç aylık bir süre vererek bir anlamda zaten tahsil dairesinden hacizli malların satışını istemektedir. Bu süreye uyulmamasının hiçbir hukukî sonucu doğmamaktadır. Ancak satış talep etme hakkı borçluya verilir ise, bu talebe belirtilmiş süre içerisinde uyulmamasının tahsil dairesi açısından hukukî sonuçlarının olması gerektiği muhakkaktır.

5.3. Gecikme Zammı Uygulaması

Kamu alacaklarının vadesinde ödenmemesi halinde bir yaptırım olarak uygulanan gecikme zammı 6183 sayılı Kanun’un 51. Maddesinde düzenlenmiştir. Gecikme zammı uygulamasının sınırı ise Aynı Kanun’un 52. maddesinin birinci paragrafında, *“Gecikme zammının tatbik müddeti, amme alacağının tecilinde tecilin yapıldığı, iflas halinde iflasın açıldığı, aciz halinde bu durumun sabit olduğu güne kadar olan müddettir.”* hükmü ile çizilmiştir. Bu hüküm, 08.02.1984 tarihli ve 18306 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2975 sayılı Kanun ile bu şeklini yani son şeklini almıştır. Madenin değişmeden önceki halinde gecikme zammı uygulamasını durduran bir sebep olarak “cebri tahsilde haciz tatbiki”yer almakta idi. Haciz halinde borçlunun malları üzerindeki tasarruf hakkının kalmayacağını göz önüne alan kanun koyucu, böyle bir durumda gecikme zammı işletilmesine gerek duymamıştır (Mutluer ve Dayanç, 2014, 314).Ancak müspet hukukta bu sebep olmadığından, kamu borçluları için uygulanan gecikme zammını fiili haciz kesmeyecektir. Kanunda bir düzenleme olmamakla birlikte, tahsil dairesinin, üç aylık sürenin dolumundan sonra paraya çevrilme tarihine veya tahsil işlemlerinin gerçekleştirileceği tarihe kadar gecikme zammı hesaplanmaması gerekmektedir (Candan, 2007, 462). Kanuni olarak tahsil dairesinin haciz işlemlerine başlanmış olmasına rağmen gecikme zammını işletmeye devam etme yetkisi vardır.Çünkü bir malın haczedilmesi anında devlet hazinesine mali kaynaklar girmemekte ve hazinenin mali kaybı, hacizli malın paraya çevrilmesi yoluyla tahsiline kadar devam etmektedir (Sonsuzoğlu, 2001, 46).Kanun koyucu, haciz uygulamasının gecikme zammını kesmemesi gerektiğine hükmetmişken, iflasın açılmasının gecikme zammını etkilemesi yönünde aksi bir hüküm kabul etmiştir. Haciz uygulamasının gecikme zammını kesmemesi yönündeki görüşünün temel sebebi henüz hazine kaybının giderilmemiş olması ise, aynı durum iflas için de geçerlidir.

Bu anlamda mallar satışa çıkarılıp satış işlemi tamamıyla bitene ve alacak tahsil edilene kadar ya da aciz belgesi düzenlenene kadar gecikme zammı

işlemeye devam edecektir. Haciz işleminin, gecikme zammının uygulanmasını kesmesi gerektiği yolundaki yukarıda yer verdiğimiz görüşler, aslında olması gerekenin bu olduğu yani haciz tutanağı düzenlendiğinde gecikme zammının işleminin durması gerektiği fikrinden yola çıkılarak dile getirilmektedir.

Görülüyor ki, kamu borçlularının gecikme zammının uygulanmasına devam edilmesinden dolayı, altından kalkılamayacak bir borç yükümlülüğüne girmeleri aşikârdır. Hacz edilmiş menkul ya da gayrimenkul malların bir an önce satışa çıkarılması hatta ve hatta bir an önce satılması gerekmektedir. Bunun da ilk basamağı mahcuz malların tahsil dairesi tarafından satışa çıkarılışdır. Hacizli malların satışa çıkış süresinin idarenin takdirine bırakılmayacak kadar önemli olduğu burada da görülmektedir. Ancak şunu da belirtmekte fayda vardır. Kamu borçlusunu yüklü bir gecikme zammından kurtarmak adına, hacizli malların değerinden ya da 6183 sayılı Kanun'da belirtilen oranlardan daha düşük bir şekilde satılmasını savunduğumuz fikri de buradan çıkarılmamalıdır. Hacizli malların ne şekilde satılabileceği Mezkûr Kanun'da belirtilmiştir. Önemli olan bu malların satışa çıkarılma süresinin kısaltılmasıdır.

Kısaca, borçlu adına haciz uygulaması, vadeden itibaren yürütülmeye başlanan gecikme zammını durdurmayacağından hem haciz işlemlerinin hem de hacz edilmiş malın satış işlemlerinin mümkün olduğunca hızlı yapılması gerekmektedir. Bu anlamda haciz işlemlerinde tahsil dairesi tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerinde belirtilen hem borçlunun hem de idarenin menfaatine uygun hareket edilmesi isteniyorsa bir an önce satış işlemlerine başlanmalı ve gecikme zammını kesen bir hukukî sonuç elde edilmelidir.

6. SONUÇ

Özel alacaklar niteliği itibariyle kamu alacaklarına kıyasla tahsilinin toplumu ilgilendiren bir yönü bulunmamaktadır. Bu bağlamda kamu alacaklarının vadesinde tahsili, vadesi geçirilmiş ise en kısa zamanda tahsili önem arz etmektedir. Ancak bu önem, hukuk devletini zedeleyici tedbirlerin alınmasını elbette ki gerektirmemelidir.

Zamanında ödemesi gereken borcunu ödemeyen kamu borçlusu için başlatılan cebri takip yöntemlerinden olan haciz işlemleri; ekonomik, hukukî, psikolojik ve sosyal yönden birçok olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. Özellikle ekonomik anlamda borçlunun, hacz edilebilir olan mal, alacak ve hakları üzerine haciz işlemleri yapıp tasarruf yetkisi elinden alınmakta, gecikme zammı tatbik edilmekte, borç ödenene kadar ekonomik nitelikli hukukî işlemlerini alacaklı tahsil dairesine bildirme zorunluluğu olmakta, yapmış olduğu satışlar, bağışlar, tasarruflar iptal edilebilmekte, borçlunun üçüncü kişiler uhdesinde bulunan alacak, mal ve haklarına idare tarafın-

dan el konulmaktadır. Dolayısıyla bu sancılı sürecin en kısa zamanda, hem alacaklı tahsil dairesi hem de borçlu lehine olacak şekilde, sonlandırılması gerekmektedir.

Bunun için de haciz sürecinde mümkün olduğunca hızlı hareket edilmeli, paranın ve zamanın maliyetleri en aza indirilmelidir. Hacizde satış işlemlerinin ve satış sonrası alacağın tahsil edilebilmesinin ilk basamağı olan haczedilmiş malların satışa kısa sürede çıkarılabilmesi bu bağlamda önemlidir. Kanun'da belirtilmiş olan üç gün artı üç aylık süreye idare azami önem göstermeli, bu süreye uyulmaması halinde ise mallar üzerindeki haciz kalkmalıdır. İdarenin üş yoğunluğu da dikkate alınarak bu sürenin Kanuni düzenleme ile uzatılması da mümkündür. Yani 6183 sayılı Kanun'un şuan ki haliyle 84. Maddesinin 1. Fıkrası; "Menkul mallar tahsil dairelerince, köylerde ihtiyar kurullarınca haciz yapıldığı tarihin üçüncü gününden itibaren üç ay içinde satışa çıkarılır." hükmünün, "Menkul mallar tahsil dairelerince, köylerde ihtiyar kurullarınca haciz yapıldığı tarihin üçüncü gününden itibaren altı ay içinde satışa çıkarılır. Haciz tutanağının tutulduğu tarih itibariyle bu süre içerisinde satışa çıkarılmayan menkul mallar üzerindeki haciz kalkar ve borçluya iade edilir" şeklinde değiştirilmesi uygulamadaki birçok soruna çözüm getirecektir. Ayrıca bu sayede yukarıda bahsettiğimiz olumsuz durumların yaşanmasına da engel olunmuş olunacaktır.

KAYNAKÇA

Arslaner, Hakan (2010). Kamu Alacaklarının Haciz Yoluyla Tahsili. Ankara: Yetkin Yayınları.

Candan, Turgut (2007). Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları.

Dönmez, Recai (2005), Vergi İcra Hukukunda Haciz Yoluyla Takip. Ankara: Seçkin Yayınları.

Erol, Ahmet (2010), (6183 sayılı AATUHK Kapsamında) Taşınmaz Mal Haczi ve Satışı. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık.

Gerçek, Adnan (2003), Türk Vergi Hukukunda Tahsilat İşlemi ve Etkinliği, Bursa: Ekin Kitabevi.

Gerçek, Adnan (2010), Kamu Alacaklarının Takip ve Tahsil Usulü, Bursa: Ekin kitabevi.

Gülseven, Mustafa (1999). Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Güriz, Adnan (2007). Hukuk Felsefesi, Ankara: Siyasal Kitabevi.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı, Mükellef Hizmetleri Tahsilat Grup Müdürlüğü (2005). 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun.

- İstanbul: Arıkan Basım Yayım.
- Kaneti, Selim (1989). Vergi Hukuku. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Karakoç, Yusuf (2014). Genel Vergi Hukuku. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Karmış, Enver (2005). "İmtiyazlı İşçi Alacağı, Kamu Alacağı, Üçüncü Şahıstaki alacak ve TMSF ile Kamu Bankalarının Amme Alacağı Takibinde Sıra Cetveli – Muvazaa ve Usulsüz Tebligata Dayalı Haciz Sebebiyle Kendisine Derece Kararında Para Gitmeyen Alacaklının Sıra Cetveline İtiraz" İstanbul Barosu Dergisi, 79 (2005): 353-380.
- Maliye Bakanlığı (30.06.2007). Seri A Sıra No 1 Tahsilat Genel Tebliği. Ankara: Resmi Gazete (26568 sayılı).
- Mutluer, M. Kâmil ve Dayanç, N. Nilay (2014). Vergi Hukuku. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Özbalcı, Yılmaz (2007). Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun – Yorum ve Açıklamaları. Ankara: Oluş Yayıncılık.
- Sonsuzoğlu, Elif (2001). Türk Vergi Hukukunda Fer'i Borç ve Alacak Olarak Faiz. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- T.C. Yasalar (19.06.1932). İcra ve İflas Kanunu. Ankara: Resmi Gazete (2128 sayılı).
- T.C. Yasalar (28.07.1953). Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun. Ankara: Resmi Gazete (8469 sayılı).
- Tombaloğlu, Mustafa Lütfi Tombaloğlu (2011). Amme Alacaklarının Takip ve Tahsil Hukuku. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Ünlü, M. Cengiz (1995). Açıklamalı – İçtihatlı 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, Kazım (2006). Kamu (Amme) Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Yasa. Ankara: Ce-Ka Yayınları.
- Yargıtay 12. Hukuk Dairesi (06.12.1984), 1984/12707 sayılı kararı. Ankara: Yargıtay 12. Hukuk Dairesi.
- Yargıtay 19. Hukuk Dairesi (15.04.1999). E. 1999/2057 ve K. 1999/2471 sayılı kararı. Ankara: Yargıtay 19. Hukuk Dairesi.
- Yargıtay 19. Hukuk Dairesi (21.05.1996). E. 1996/2453 ve K. 1996/4976 sayılı kararı. Ankara: Yargıtay 19. Hukuk Dairesi.
- Yargıtay 4. Ceza Dairesi (01.03.2004). E. 2003/3571 ve K. 2004/2212 sayılı kararı. Ankara: Yargıtay 4. Ceza Dairesi.
- Yargıtay 4. Ceza Dairesi (10.04.2002). E. 2002/3535 ve K. 2002/5724 sayılı kararı. Ankara: Yargıtay 4. Ceza Dairesi.
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, (19.03.2002). E. 2002/4-87 ve K. 2002/26 sayılı kararı. Ankara: Yargıtay Ceza Genel Kurulu.

HİZMET SEKTÖRÜNDE KISITLAR TEORİSİ VE KATKI MUHASEBESİ: BİR OTEL İŞLETMESİNDE UYGULAMA*

Yrd.Doç.Dr. Halim AKBULUT**

Arş.Gör. Selim ERTAN***

Örnek Olay İncelemesi

Muhasebe ve Vergi
Uygulamaları Dergisi
Kasım 2015; 8 (3): 243-270

Öz

Çalışmada, Kısıtlar Teorisi (KT) ve Katkı Muhasebesi'nin (KM) ortaya koymuş olduğu ilkeler çerçevesinde, Zonguldak ilinde faaliyet gösteren bir otel işletmesinde kısıtların tespit edilmesi ve kısıtın ortadan kaldırılmasıyla bu durumun işletmenin kârı üzerindeki etkilerinin incelenmesine yönelik olarak bir örnek olay çalışması yapılmıştır. Yapılan çalışmada, otel işletmesi Ekim 2013-Eylül 2014 döneminde incelenmiş ve Temmuz ayında işletmede piyasa kısıtının olduğu tespit edilmiştir. Piyasa kısıtına yönelik olarak, işletmenin tur acentalarıyla yapacağı yeni anlaşmaların satışlarını %10 artıracığı öngörülmüştür. Aylık katkı paylarının hesaplanması ve Katkı Muhasebesi'ne (KM) göre hazırlanmış gelir tablosuna göre, işletmenin katkı payında ve kârında bir artış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kısıtlar Teorisi, Katkı Muhasebesi, Hizmet Sektörü, Konaklama İşletmesi.

JEL Kodları: M410, L83, Z390.

THE THEORY OF CONSTRAINTS AND THROUGHPUT ACCOUNTING IN SERVICE SECTOR: AN APPLICATION IN HOTEL

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the constraints in a hotel operating in Zonguldak and to analyze the effects on the profits of this firm by

* Makalenin gönderim tarihi: 07.02.2015; Kabul tarihi: 08.10.2015

** Bülent Ecevit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Muhasebe Finansman ABD öğretim üyesi, akbulut.halim@gmail.com

*** Bülent Ecevit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Muhasebe Finansman ABD araştırma görevlisi, selim.ertan@beun.edu.tr

removing the constraint – with reference to the Theory of Constraints and the principles of throughput accounting. This case study took place in between October 2013 and September 2014 where there has been a market constraint on July. Throughout the case, it is anticipated that new agreements of the firms with the tour agencies will increase the income from renting rooms by 10 percent. Based on the income statement prepared by calculating monthly throughputs, an increase in the firm’s throughput and profit has been identified.

Keywords: The Theory of Constraints, Throughput Accounting, Service Sector, Hotel.

JEL Classification: M410, L83, Z390.

1. GİRİŞ¹

Kısıtlar Teorisi (KT), Eliyahu M. Goldratt tarafından ortaya konan bir teoridir. Goldratt’ın 1984 yılında kaleme aldığı ve zarar eden bir fabrikanın kâr eden bir fabrikaya dönüşme sürecini roman tarzında anlattığı “Amaç” isimli kitabında Kısıtlar Teorisi anlatılmış ve teori bu kitapla beraber ortaya çıkmıştır. Kısıtlar Teorisi, işletmeleri bir sistem olarak tanımlamakta ve sistemin geliştirilmesi için sadece bazı noktalara değil tümüne odaklanılması gerektiğini savunmaktadır. Teoriye göre, işletmelerin ana amacı şimdi ve gelecekte para kazanmak ve kâr elde etmektir. Bununla birlikte işletmenin amacına ulaşmasını engelleyen ve performansını sınırlandıran en az bir kısıt olduğu, işletme yönetiminin sistemdeki kısıtı tespit ederek ortadan kaldırması gerektiği böylelikle de işletmenin kaynaklarını etkin kullanması ve kâr elde etme amacına ulaşmasının sağlanacağı savunulmaktadır. Bu doğrultuda Kısıtlar Teorisi, işletmelerde kısıtın tespiti, yönetimi ve ortadan kaldırılmasıyla birlikte, bu sürecin devamlı hale getirilmesiyle sistemde sürekli gelişimin sağlanmasını hedeflemektedir.

KT, işletmelerde sürekli gelişimi tesis etmeyi hedeflemekle birlikte, işletmelerin odak noktalarının maliyetler olmaması gerektiğini ve kullanılan geleneksel muhasebe sistemlerinden uzaklaşılarak işletmenin karar alma ve değerlendirme sürecinde bir takım yeni performans ölçülerinin kullanılması gerektiğini savunmaktadır. Bu bağlamda, KT’nin işletmeye sunduğu yeni bir yönetim muhasebesi ve performans ölçüleri bütünü olan Katkı Muhasebesi (KM) ortaya çıkmıştır. KM, KT’nin ihtiyaç duymuş olduğu katkı payı, stok ve faaliyet giderleri gibi performans ölçülerini ortaya koyan ve işletmelerin aldıkları kararların ve işletmedeki kısıtların etkilerinin değerlendirilmesi için kullanılmaktadır.

¹ Bu çalışma, Selim ERTAN’ın Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme ABD’nda tamamlanmış ve yayınlanmamış “Hizmet Sektöründe Kısıtlar Teorisi ve Katkı Muhasebesi: Bir Otel İşletmesinde Uygulama” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

dirilmesinde bu performans ölçülerinin kullanılmasını savunan bir muhasebe yaklaşımıdır. Bununla birlikte KM, KT temelinde geliştiğinden dolayı, işletmelerin odaklanması gereken noktanın maliyetlerin düşürülmesi değil, katkı payının dolayısıyla kârlılığın artırılması olduğunu savunmaktadır.

Yapılan bu çalışmada amaç, Zonguldak ilinde faaliyet gösteren bir otel işletmesinde KT ve KM ilkeleri dikkate alınarak kısıtların tespit edilmesi ve ortadan kaldırılmasına yönelik bir örnek olay çalışması yapılarak, bu durumun kârlılık üzerindeki etkilerini incelemektir. Bununla birlikte KT ve KM'nin, üretim işletmeleri haricinde bir hizmet işletmesine uygulanarak literatürün gelişmesine önemli bir katkıda bulunulacağına inanılmaktadır. Bu bağlamda çalışmada öncelikle literatür incelemesiyle birlikte, KT ve KM'nin kavramsal çerçevesi çizilmiş, daha sonra da yapılan uygulamaya ilişkin bilgiler verilmiş ve çalışma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirilmiştir.

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

KT ve KM ile ilgili literatür incelendiğinde, yapılan çalışmaların çoğunun imalat sektöründe ve üretim işletmelerinde yapıldığı görülmektedir. Hizmet sektöründe yapılan çalışmalar, üretim sektöründe yapılan çalışmalara kıyasla literatürde daha az sayıda yer almaktadır. Bu bağlamda hizmet sektöründe yapılan çalışmalara bakıldığında, uygulama alanları olarak sağlık ve finans sektörlerinin ağırlık kazandığı görülmektedir. Bununla birlikte literatürdeki çalışmalar sadece sağlık ve finans sektörüyle sınırlı kalmamış, kamu kuruluşları, kâr amacı gütmeyen işletmeler, küçük hizmet işletmeleri, havacılık sektörü işletmeleri gibi farklı türlerdeki hizmet işletmelerinde uygulanmıştır. KT ve KM'nin hizmet sektöründeki uygulamalarına bakıldığında ise, birçok uygulamada vaka çalışması yönteminin kullanıldığı görülmektedir. Çalışmalarda, genellikle KT'nin beş odaklanma adımları ile düşünme süreci araçları kullanılarak uygulamanın yürütüldüğü işletmelerde, kısıtların tespit edilerek sürekli gelişimin tesis edilmesi ve kârlılığın artırılması amaçlanmıştır. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde ise, hizmet sektöründe yapılan çalışmaların çoğunlukla yurtdışında yapıldığı, Türkiye'de ise KT ve KM alanında yapılan çalışmaların üretim işletmeleri üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Aşağıdaki tablo ile literatür incelemesine ilişkin ayrıntılı bilgiler gösterilmiştir.

Tablo 1. Literatür İncelemesi

Yazar/Yıl	Sektör/İşletme	Yöntem	Kısıt	Sonuç
Motwani (1996a,1996b)	Sağlık sektörü, Kâr amacı gütmeyen kuruluş (Kızıl Haç)	Kavramsal olarak Örnek işletme incelenmesi.	Yardımların dağıtımında planlama eksikleri.	KT ile başarılı sonuçlar elde edileceği vurgusu, sağlık işletmelerinde katkı muhasebesi performans ölçüleri tanımlanması.
Bramorski ve diğerleri (1997)	Bankacılık sektörü, banka.	Vaka çalışması.	Mortgage departmanının performans eksikliği ve başvurulardaki sürenin fazla olması.	Başvuru sürecinin geliştirilmesiyle Mortgage başvuru süresinde azalma.
Olson (1998)	Güvenlik hizmetleri işletmesi.	Vaka çalışması.	Montaj teknisyenleri.	Aylık montaj sayısının 26'dan 34'e çıkması, aylık brüt kârın 700\$'a, net kârın 525\$'a çıkarılması.
Siha (1999)	Farklı türdeki hizmet işletmeleri.	Kavramsal inceleme.	Hizmet işletmelerinde performans ölçülerinin belirlenmesi.	Farklı hizmet işletmeleri için performans ölçülerinin tanımlanması ve kısıtlara müdahalelerin belirlenmesi.
Womack ve Flowers (1999)	Sağlık sektörü.	Vaka çalışması.	Randevu bekleme süresi ve medikal teknisyenler.	Randevu süresinde düşüş ve ek 1.6 Milyon \$ gelir.
Phipps (1999)	Sağlık sektörü.	Vaka çalışması.	Cerrahi kliniği, operasyonların iptali	Etkin yatak ve ameliyat yöntemi ile katkı payında yüzde 16 artış.
Kershaw(2000)	Sağlık sektörü.	Vaka çalışması.	Hasta bekleme süresi ve memnuniyeti.	Tedavi sürecinin yeniden tasarlanması ile sürenin azaltılması. Günlük hasta sayısının 24'den 30'a çıkması.
Reid ve Cormier (2003)	Yeme-içme sektörü, restoran.	Vaka çalışması.	Siparişlerdeki yanlışlık, iş yükü fazlalığı vb.	Kısıtlara yönelik çözüm önerilerinin sunulması ve performans artışın öngörülmesi.
Politove diğerleri (2006)	Hava Taşımacılık sektörü, havayolu işletmesi.	Vaka çalışması.	Uçaklardaki fazla stok miktarı.	Stok miktarının yüzde 60 azaltılması ve hizmet performansının geliştirilmesi.
Reid (2007)	Bankacılık sektörü.	Vaka çalışması.	Kredi başvurusu süresinin fazla olması ve iş yükünün fazlalığı.	En yüksek getiriyi sağlayan başvuruya öncelik verilerek sürenin azaltılması ve personel iş yükünün azaltılması.

Gupta ve Kline (2008)	Kamusal Sağlık Sektörü.	Vaka çalışması.	Bekleme süresi, psikiyatrist ve terapistlerin etkinliği.	Randevu iptalinde ya da gelmeme oranında yüzde 20'lik bir iyileşme ve ofislerin yeniden konumlandırılması.
Castano ve diğerleri (2013)	Bankacılık sektörü	Vaka ve anket çalışması	Portekiz bankalarında teorinin uygulanabilirliği ve performans ölçülerinin belirlenmesi.	Portekiz bankalarının sürekli gelişim süreci için uyumsuz olduğunun belirli varsayımlar altında belirlenmesi.

KT ve KM alanında Türkiye’de yapılmış çalışmalara bakıldığında, daha önce de değinildiği üzere çok büyük bir kısmının imalat işletmeleri uygulamaları ve teorik kapsamda yapılmış tez ve makale çalışmaları olduğu görülmüştür. KT’nin imalat sektöründe uygulandığı çalışmalarda örnek olay çalışması yöntemi kullanılmış olup, büyük bir çoğunluğunda KT’nin beş odaklanma adımı ile işletmenin performansının geliştirilmesi ve sürekli gelişimin tesis edilmesi amaçlanmıştır (Şahbaz, 2005; Ünal ve diğerleri, 2007; Aslan, 2008; Yüksel, 2011). Teorik olarak ele alınan çalışmalarda ise KT’nin kavramsal çerçevesi tanıtılmış, ortaya koyduğu varsayımlar ve sonuçlar tartışılmıştır (Özer, 2001; Özer, 2002; Büyükyılmaz ve Gürkan, 2009; Top ve Oktay, 2010). Katkı muhasebesini konu alan çalışmalara bakıldığında ise genellikle üretim işletmelerinde uygulandığı, bununla birlikte hem maliyetler açısından hem de sistemin performansının geliştirilmesi açısından değerlendirmelerde bulunduğu görülmüştür (Özdemir, 2007; Erdemir, 2007; Ferdiş, 2010). KM ile ilgili yapılan diğer çalışmalara bakıldığında ise teorik kapsamda olmakla birlikte Faaliyet Tabanlı Maliyetleme, Tam Zamanında Üretim Sistemi, Stratejik Maliyetleme, geleneksel maliyet muhasebesi gibi diğer muhasebe yöntemleriyle karşılaştırmaların yer aldığı görülmüştür (Köse, 2005; Atmaca ve Terzi, 2007; Erol, 2008; Kırılı ve Kaya, 2010; Demircioğlu ve diğerleri, 2010). Türkiye’de hizmet sektöründe yapılmış çalışmalara bakıldığında sayılarının oldukça az olduğu görülmektedir. Bu çalışmalardan ilki Üstün (2010) tarafından yapılan tez çalışmasıdır. Bu çalışmada ODTÜ İşletme bölümünün seçmeli ders ön kayıt sistemi ele alınmış, bünyesinde barındırdığı kısıtlar tespit edilerek çok sayıda çözüm önerisi getirilmiştir. Bu çalışma özellikle kâr amacı gütmeyen bir işletmede uygulanmasıyla önem kazanmaktadır. Bir diğer çalışma ise Dalcı ve Koşan (2012) tarafından yapılmıştır. Çalışmada bir konaklama işletmesinde KT’nin mantıksal düşünme süreci araçlarını kullanarak kısıtların tespit edilmesi ve bunların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Çalışmada, oteldeki ön ofis ile restoran bölümü arasında koordinasyon sorunu olduğu tespit edilmiş ve bu soruna (kısıta) yönelik bir takım çözümler geliştirilmiştir. Bununla birlikte, KM’nin ortaya koymuş olduğu performans ölçülerinin nasıl hesapla-

nacağını da ortaya koyan çalışmada, literatürdeki konaklama işletmelerine yönelik çalışmaların az sayıda olmasına dikkat çekilmiştir.

3. KISITLAR TEORİSİ

KT, Dr. Eliyahu M. Goldratt'ın 1984 yılında yayınladığı "The Goal-Amaç" adlı kitabında ortaya koyulan bir teoridir. Goldratt'a göre KT, işletmeyi bir sistem veya mekanizma olarak tanımlar ve kavramsal olarak her işletmenin bir kısıtının olduğunu belirtir. Bu bağlamda işletme yönetiminin sistemin performansını en çok etkileyen kısıt(lar)ı tespit edip, kaynakların en etkin bir şekilde kullanılması ve işletmenin en temel amacı olan kâr elde etme amacına ulaşması için bu kısıtların ortadan kaldırılması gerektiği temelinde dayanır (Goldratt ve Cox, 2004). Bununla birlikte KT, sistemi bir bütün olarak ele alır ve sistemin ayrı ayrı her bir bölümünün etkinliğini artırmak yerine sistemde genel bir etkinlik ve verimlilik seviyesi artışına önem verir (Taylor III ve Churchwell, 2004:418).

KT, kısıt kavramını sistemin performansını daha üst düzeylere taşıyabilecek bir kaldıraç olarak görürken, her sistemin, amacına ulaşmada ve performansına yönelik olarak en az bir tane kısıtının olduğunu ifade eder. Bu ifadenin aksi düşünüldüğünde, sistemde hiçbir kısıtın olmadığı durumda sistemin performansını engelleyen hiçbir faktör bulunmayacak ve böylelikle sistemin asıl amacı olan kâr elde etmek, sonsuz bir boyut kazanacaktır. Ayrıca KT, kelime itibariyle olumsuz bir anlam yüklenen "kısıt" kavramına, genel kanının aksine olumsuz bir kavram gibi değil, sistemin performansını geliştirecek bir fırsat olarak bakmakta, sonuçta KT'de "kısıt" kavramına olumlu bir anlam yüklenmektedir (Rahman, 1998:337). Literatürde çok farklı sınıflandırmalar olmasına rağmen genel anlamda kısıt türleri aşağıdaki gibidir (Atwater ve Gagne, 1997:7; Stein, 1997:12; Bragg, 2007:5-7):

- Piyasa Kısıtı: Piyasa kısıtı, işletmenin piyasa talebinin, işletmenin ürün üretme kapasitesi ya da hizmet kapasitesinden daha düşük olduğu durumda ortaya çıkan bir kısıttır. Diğer bir ifadeyle, piyasadan gelen talebin yetersizliğidir (Ronen ve diğerleri, 2006:56-57).
- Politika Kısıtı: İşletme yönetiminin uyguladığı yanlış politikalar ve uygulamalar sonucu ortaya çıkan bir kısıt türüdür (Rahman, 2002:810-811).
- Kaynak (Kapasite) Kısıtı: Piyasada oluşan talebin karşılanmasında bir eksikliğe neden olan ve işletmenin herhangi bir kaynağında olabilen bir kısıt türüdür (Erol, 2008:103).
- Paradigma (Davranışsal) Kısıtlar: Davranışsal kısıt, sistemin amacına ulaşmada düşük performans göstermesine neden olan tüm davranışlar ve alışkanlıkları olarak da tanımlanmaktadır (IMA, 1999:7).

- Malzeme Kısıtı: Hammadde ve malzemenin kaynağında yaşanan problemler ve sınırlamalar malzeme kısıtı olarak adlandırılmaktadır (Atwater ve Gagne, 1997:6-7).

4. KATKI MUHASEBESİ

İşletmenin para kazanma amacını temel alan ve bu amaca yönelik gelişim süreçlerini geniş bir perspektifte ortaya koyan KT, KM'nin ana kaynağını oluşturur ve dolayısıyla KT'nin ortaya koymuş olduğu savlar iyi anlaşılmalıdır (Corbett, 1999:34).

Goldratt, KT'nin temel noktalarını ortaya koyarken maliyet muhasebesini "verimliliğin bir numaralı düşmanı" olarak tanımlamıştır. Bu tanımlamanın altında yatan sebep ise, işletme içinde lokal noktalardaki etkinliği ve kaynak kullanımını teşvik eden hareket tarzı ve standart muhasebe yaklaşımlarının amaca hizmet etmeyen eksik yönlerinin var olmasıdır. Bu olumsuz durumların neticesinde Goldratt temel muhasebe yaklaşımlarını tekrar gözden geçirerek yöneticilerin ve işletmelerin odaklanması gerektiği noktaları ve performans ölçülerini içeren ve standart maliyetleme ile diğer muhasebe ölçülerinin eksikliklerini gidermeye çalışan KM yaklaşımını ortaya koymuştur (Dugdale ve Jones, 1996:24; Graves ve Gurd, 1998:37). Bu noktadan hareketle KM, KT'nin finans ve muhasebe alanındaki uygulamalarını içeren bir dizi yaklaşımdan oluşmaktadır (Ricketts, 2008:53). KM, yöneticilerin işletmenin kârlılığını artıracak kararlar almak ve bu kararların sonuçlarını analiz etmek için tasarlanmış bir yönetim muhasebesi sistemidir. Ayrıca KM, alınan kararlar ve uygulamalar neticesinde işletmenin finansal verilerindeki şeffaflığı ve görünürlüğü sağlayan bir sistemler bütünüdür (Pretorious, 2004:861). Bununla birlikte genel olarak, organizasyon bünyesindeki süreçlere ve ekonomik akışa, kârlılığı artırmak amacıyla odaklanan bir kavramdır (Maynard, 2011:36). Bu amaca yönelik olarak KM, kendi faaliyet ve finansal ölçülerini ortaya koymaktadır.

4.1. Katkı Muhasebesinde Performans Ölçüleri

KT ve KM'nin işletme yönetimine sunduğu önemli katkılardan birisi de sistemin amacına yönelik bir değerlendirme sunan performans ölçüleridir. Goldratt, genel olarak işletmelerin kullandığı geleneksel performans ölçülerinin doğası gereği artık ihtiyacı karşılamadığı/yetersiz kaldığı ve bundan dolayı işletmenin verilerini ve süreç içerisinde aldığı kararları daha iyi ve güvenilir olarak değerlendiren bir takım yeni performans ölçülerini öne sürmüştür. Özellikle geleneksel performans ölçülerinde kullanılan verimlilik gibi araçlar, işletmenin ana amacına hizmet etme konusunda yetersiz kalmıştır. Çünkü, geleneksel yaklaşımda verimlilik en önemli performans

göstergesi olarak algılanmakta ve dolayısıyla işletme bünyesindeki her departman kendi verimliliğini arttırmaya çalışmaktadır. Ancak verimliliğe yönelik bu çaba gösterilirken işletmenin ana amacı göz ardı edilmektedir. Bundan dolayı KT ve KM, işletmenin tümünde ayrı ayrı bölümlerin lokal olarak performansları yerine sistemin tümünü ve ana amacını dikkate alan performans ölçüleri geliştirmiştir (Chowdhary, 2009:35).KT temelli olan KM'nin performans ölçüleri sistem odaklı olarak tasarlanmıştır. Dolayısıyla KM'nin performans ölçüleri, sistemin amacı ile sistem bünyesinde gerçekleşen eylemlerin ve sonuçlarının temel amaca uygun olup olmadığını analiz eden finansal ve faaliyet ölçülerinden oluşmaktadır (Özer, 2002:125).

4.1.1. Faaliyet Ölçüleri

Geleneksel muhasebe yaklaşımlarının ortaya koyduğu performans ölçüleri, sistem içerisinde yerel noktalardaki performansı ölçmeye ve genellikle kaynak (girdi) kullanımına odaklandıkları için, Goldratt, bu performans ölçümünün yerine sistemin ana amacına hizmet eden global performans ölçülerini öne sürmüş ve işletmelerin performans anlamında sistemin tümüne odaklanmalarını savunmuştur. Bununla birlikte KM'nin ortaya koymuş olduğu performans ölçme sistemi, sistemin amacına ulaşma yolunda aldığı kararların etkinliğini de değerlendirme rolünü de üstlenmektedir (Westra ve diğerleri, 1996:46; Gupta, 2003:649; Mehra ve diğerleri, 2005:330). Geleneksel performans ölçülerine karşın Goldratt, işletmede yöneticilerin önemli kararlar alabilmesi için cevaplamaları gereken üç temel sorunun var olduğunu belirtmiştir. Bu sorular şunlardır (Goldratt, 1990:19; Jones ve Dugdale, 1998:77; Balderstone ve Keef, 1999:26; Corbett, 2000:38):

- İşletme tarafından ne kadar para yaratılmıştır?
- İşletmede ne kadar para tutulmaktadır?
- İşletme, faaliyetlerini sürdürebilmek için ne kadar para harcamak zorundadır?

4.1.1.1. Katkı Payı

Katkı payı, sistemin satışlar aracılığıyla üretmiş olduğu para olarak tanımlanmaktadır. KM ve KT, katkı payını tanımlarken sistemin parayı, geleneksel yaklaşımların öngördüğü gibi üretimden değil satışlardan elde ettiğini vurgulamıştır (Ruhl, 1997:60).Goldratt, katkı payı kavramını ortaya koyarken geleneksel sistemlerde bir işletmenin performans ölçüsü olarak kârın kullanıldığını ancak bu görüşün sistemin tüm performansını yansıtmadığını savunmuştur. Bununla birlikte işletme için kâr, finansal raporlarda belirtilen standart muhasebe bilgisidir ve yeterince işletmenin gerçek performansını göstermediği belirtilmiştir. Bu nedenle katkı payı kavramı, işletmelerde kârın yerini alacak ve sistemin tüm performansını yansıtacak

bir kavramdır (Dugdale ve Jones, 1997:52).KM’de katkı payı ölçüsü aşağıdaki formülle hesaplanmaktadır.

$$\text{Katkı Payı (KP)} = \text{Satışlar(ST)} - \text{Toplam Değişken Maliyet (TDM)}$$

Katkı payındaki toplam değişken maliyet ifadesi, her bir mamul satışına bağlı olarak tamamıyla değişken bir özellik sergileyen maliyet unsurlarını ifade etmektedir. Bu noktada, katkı payı hesaplanırken sadece direkt ilk madde ve malzeme giderleri değil, satışa bağlı olarak değişen maliyetler de dikkate alınmaktadır (Özdemir, 2007:11).

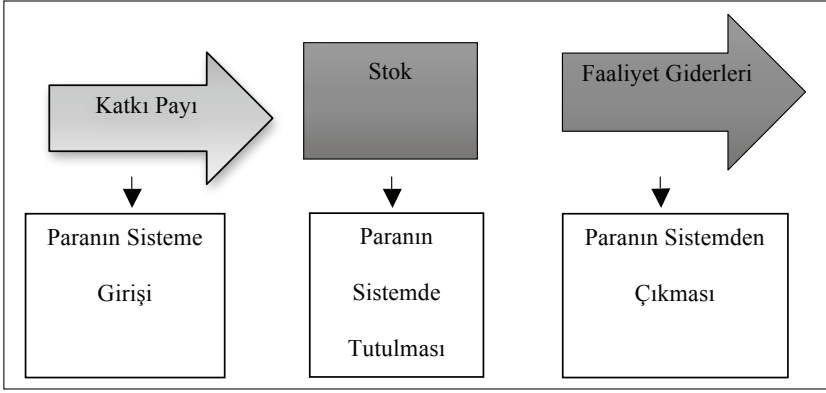
4.1.1.2. Stok

Stok kavramı KT ve KM’ye göre, bir işletmenin satmak amacıyla aldığı tüm unsurlara yatırdığı para olarak tanımlanmaktadır (Corbett, 1999:34; Ricketts, 2008:56; Fu, 2000:68). İşletmenin performans ölçülerinin ne olması gerektiği ve yöneticilerin karar alma noktasında cevaplandırması gereken sorulardan biri olan “işletmede ne kadar para tutulmaktadır?” sorusunun cevabı stok kavramıdır. Daha açık bir ifadeyle, stok işletmenin bünyesinde tutulan parayı ifade etmektedir. Bu kavram işletmenin sahip olduğu binalar, tesisler, araziler, bilgisayar ve teçhizatları, ofis eşyaları, makineler, işletmede kullanılan tüm motorlu taşıtlar gibi varlıklarla birlikte direkt ilk madde ve malzeme, yarı mamuller ve tamamlanmış nihai ürünleri de kapsayan bir kavramdır. Stok kavramının bu tanımı alışıl gelmiş muhasebe ölçülerinde kullanılan stok kavramından oldukça farklıdır. Çünkü geleneksel muhasebe yaklaşımlarının stok kavramına atfettiği anlam sadece işletmede mevcut durumda bulunan hammadde, yarı mamul ve nihai ürün miktarıyla kısıtlanmıştır. Dolayısıyla geleneksel muhasebe ölçülerinde toplam değişken maliyet hesaplamasında temel alınan stok kavramı, üretimde kullanılan direkt ilk madde malzeme ve yarı mamul ile sonuçta üretilen nihai ürün kapsamında ele alınmaktadır. Stok kavramına daha geniş bir anlam atfetmenin ana amacı ise, maliyet dağılımı sürecinde ortaya çıkan görünür kârın etkisini ortadan kaldırmaktır (Bayazıtlı ve diğerleri, 2005:9; Corbett, 2006:53; Maynard, 2011:37).

4.1.1.3. Faaliyet Giderleri

Faaliyet giderleri kavramı KM yaklaşımında, “işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi için ne kadar para harcamak zorundadır?” sorusunun yanıtı olarak değerlendirilmektedir. Diğer bir ifadeyle faaliyet giderleri, işletmenin stoklarını katkı payına dönüştürmek için harcadığı para olarak tanımlanmaktadır (Corbett, 2006:52). Bununla birlikte faaliyet giderleri, daha basit bir anlamda, işletmenin hammadde ve malzeme harcamaları dışında kalan tüm giderler olarak ifade edilebilmektedir (Lockamy ve Spencer, 1998:2050).

Faaliyet giderleri kavramı kapsamında işçilik giderleri, kiralar, amortismanlar, yönetim giderleri, faiz ödemeleri, sigorta giderleri, gibi giderler ve maliyet unsurları yer almaktadır. Dolayısıyla faaliyet giderleri, sistemin işletilmesi için harcanan paranın tümüdür. KM yaklaşımına göre giderler, direkt ve direkt olmayan ya da sabit ve değişken giderler gibi kategori ayırımına tabii tutulmamaktadır. KM, faaliyet giderleri olarak, toplam değişken giderler haricinde kalan tüm gider ve maliyet unsurlarını kabul eder. Dolayısıyla faaliyet giderlerinde meydana gelen artış ya da azalışlar temel olarak olay bazında incelenmeli ve işletmenin finansal sonuçları üzerindeki etkisi dikkate alınmalıdır (Corbett, 2006:53; Scheinkopf, 1999:15). KM yaklaşımında yer alan faaliyete dayalı performans ölçüleri olan katkı payı, stok ve faaliyet giderlerinin sistem içinde nasıl bir yol izledikleri Şekil 1’de görülmektedir (Dettmer, 1997:16).

Şekil 1. Performans Ölçülerinin İşleyişi

4.1.2. Finansal Ölçüler

KM'nin ve KT'nin faaliyet ölçüleri işletmeyi bir bütün sistem olarak kabul etmekte ve sistemin asıl amacı olan para kazanma amacına yönelmektedir. Ancak bunu yaparken alışlagelmiş muhasebe ölçülerinden farklı bir yol izlemektedir. Bu bağlamda faaliyet ölçüleri, doğası gereği finansal ölçülerle de doğrudan ilişkilidir. KM'nin kullandığı faaliyet ölçüleri, işletme yöneticilerinin karar almada ve günlük işlemlerinde kullandıkları net kâr ve yatırımın getirisi gibi finansal ölçüler arasında bir bağlantı kurma konusunda yeterli olmaktadır. Daha açık bir ifadeyle, net kâr ve yatırımın getirisi finansal ölçüleri, KM'nin faaliyet ölçüleri kullanılarak ifade edilebilmekte, böylece KM yaklaşımında faaliyet ölçüleri ile finansal ölçüler arasında bir köprü kurulabilmektedir (Corbett, 2000:39).

Net kâr, anlam olarak geleneksel muhasebe yaklaşımlarıyla aynı anlamda kullanılsa da algoritması tamamen farklıdır. Net kâr, KM'de aşağıdaki formül ile ifade edilmektedir (Dugdale ve Jones, 1997:52-53; Corbett,

2000:39; Alves ve Santos, 2005:3):

- Net Kâr (NK) = Katkı Payı (KP) – Faaliyet Giderleri (FG)

KM'nin dikkate aldığı bir diğer finansal performans ölçüsü ise yatırımın getirisidir. Yatırımın getirisi, bir işletmenin ürünlerine/hizmetlerine yönelik olarak yapmış olduğu yatırımların finansal olarak geri dönüşlerinin bir toplamı veya işletmenin para kazanma amacını değerlendiren bir oransal ölçüt olarak tanımlanmaktadır (Erdemir, 2007:75). Net kâr ölçüsünde olduğu gibi, KM yatırımın getirisi oranını da faaliyet ölçülerini kullanarak aşağıdaki formül ile ifade etmiştir (Dugdale ve Jones, 1997:53; Corbett, 1999:35; Corbett, 2000:39):

- Yatırımın Getirisi (YG) = (Katkı Payı – Faaliyet Giderleri) / Stok
- Yatırımın Getirisi (YG) = Net Kâr / Stok

4.1.3. Katkı Muhasebesinde Gelir Tablosu

KM'nin savunmuş olduğu ilkeler kapsamında oluşturulacak bir gelir tablosunun aşağıdaki koşullar çerçevesinde şekillenmesi gerekmektedir (Özer, 2002:131):

- KM'ye göre, toplam maliyetler içerisinde değişken olan kısmın toplamı ile satış gelirinin farkı toplam katkı payı olarak ifade edilmelidir.
- Katkı payının hesaplamasında yer alan toplam değişken giderler haricindeki; direkt işçilik, genel yönetim giderleri, genel üretim giderleri, pazarlama satış ve dağıtım giderleri, araştırma-geliştirme giderleri gibi gider kalemleri işletme için faaliyet giderlerini oluşturmaktadır.
- İşletmenin gelir tablosunda belirtilmesi gereken kâra (ya da zarara), toplam katkı payından gelir tablosu döneminde gerçekleşen faaliyet giderlerinin çıkarılmasıyla ulaşılır.

Bu koşullar çerçevesinde işletme için KM yaklaşımına göre hazırlanacak temel bir gelir tablosu aşağıda gösterilmiştir (Dugdale ve Jones, 1997:53; Gupta, 2001:1165; Sheu ve diğerleri, 2003:435; Bayazıtlı ve diğerleri, 2005:11).

Tablo 2. Katkı Muhasebesine Göre Düzenlenmiş Temel Gelir Tablosu

Satış Geliri (ST)	xxx
Toplam Değişken Maliyet (TDM)	(xx)
Katkı Payı (KP)	xxx
Faaliyet Giderleri (FG)	(xx)
Net Kâr (NK)	XXX

Yukarıda gösterilen KM temelli temel gelir tablosu, değişken maliyet sis-

teminin ortaya koymuş olduğu katkı payı formatlı gelir tablosuna oldukça benzemektedir. Bu noktada fark yaratan unsurlardan biri, değişken maliyet sisteminin öngörmüş olduğu gelir tablosunda, genel üretim giderlerinin (GÜG) değişken ve sabit kısımlarının farklı yerlerde raporlanmasıdır. Diğer bir ifadeyle, genel üretim giderinin değişken kısmı katkı payının hesaplanmasında satışlardan çıkarılırken, sabit kısmı katkı payından düşülerek kâra ulaşılmaktadır. Ancak KM temelli gelir tablosunda, genel üretim giderleri değişken veya sabit ayırımına tabi tutulmadan faaliyet giderleri adı altında raporlanmaktadır. Bu bağlamda, iki sistemin ortaya koyduğu katkı payları farklı olacaktır. Fark yaratan diğer bir unsur ise, işçilik giderlerinin KM temelli gelir tablosunda faaliyet giderleri kapsamında raporlanmasıdır. Halbuki değişken maliyet sistemi, direkt işçilik giderlerini katkı payını hesaplamak için satışlardan çıkarılması gereken bir gider unsuru olarak görmektedir (Dugdale ve Jones, 1997:53; Sheu ve diğerleri, 2003:435; Bayazıtlı ve diğerleri, 2005:11; Demirel Utku ve Ersoy, 2008:1637).

5. BİR OTEL İŞLETMESİNDE UYGULAMA

5.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, KT'nin sürekli gelişim sürecindeki kısıtları belirleme ve ortadan kaldırma adımlarının hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir otel işletmesinde uygulanarak elde edilen bulguların işletmenin katkı payındaki ve kârındaki etkilerini incelemektir. Bu araştırmada, KT'nin ortaya koymuş olduğu "her sistemde en az bir kısıt vardır" ve "bir sistemin en zayıf halkası o sistemin tüm performansını belirler" varsayımları altında bir örnek olay uygulaması yaparak, KM'ye göre işletmenin performansının değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Bununla birlikte bu çalışmada, işletmenin KM'ye göre hazırlanan gelir tablosunun sunulması ve işletmede kısıtın tespit edilip çözümlenmesinden önceki ve sonraki katkı payındaki değişimlerin ortaya konulması amaçlanmıştır. Daha önce literatür incelemesi kısmında değinildiği üzere, özellikle Türkiye'de KT ve KM alanında yapılan çalışmalarda hizmet sektöründe yapılan uygulamaların az sayıda olması dikkat çekicidir. Dolayısıyla yapılan bu çalışma ile birlikte literatürde az sayıda olan hizmet sektörü çalışmalarına özellikle konaklama işletmesinde gerçekleştirilmesiyle literatüre katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

5.2. Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada, yapılan araştırmanın niteliğinden dolayı yöntem olarak vaka çalışması tercih edilmiştir. Öncelikle tanımlayıcı vaka çalışması ile işletmenin mevcut durumu analiz edilmiş, daha sonra yapılan keşifsel vaka çalışmasında ise, işletmenin mevcut durumu temel alınarak KT varsayımlarına

göre işletmenin performansını etkileyen kısıt tespit edilerek bu kısıta yönelik çözüm önerileri getirilmiştir. Veri toplama tekniği olarak işletmenin yöneticileri ve personeli ile yüz yüze mülakat tekniği tercih edilmiştir. Bununla birlikte muhasebe bilgileri de işletmenin muhasebesinden sorumlu serbest muhasebeci mali müşavir ile görüşülerek temin edilmiştir. Muhasebe bilgileri gelir tablosu, aylık mizanlar, bilanço ve kullanılan muhasebe programı çıktılarından elde edilmiştir. Çalışmada dikkate alınan zaman aralığı ise Ekim 2013-Eylül 2014 dönemidir.

5.3. İşletme Hakkında Genel Bilgi

Araştırmanın uygulandığı işletme 1959 yılında kurulmuş ve Zonguldak ilinde faaliyet gösteren bir konaklama işletmesidir. Çalışmada çeşitli nedenlerden dolayı işletme isminin gizli tutulması tercih edilmiştir. İşletme, bir aile işletmesidir. Zonguldak ilinde faaliyet gösteren en eski otellerden biri olan işletme, turizm derecelendirmesi olarak 4 yıldız sahiptir. İşletme Zonguldak ilinin doğa ve deniz manzarasından olabildiğince faydalandığı bir lokasyona sahiptir. İşletmede 110 standart oda, 8 suit oda, 1 rezidans (konut) oda ve 1 adet de bedensel engelli odası bulunmaktadır. İşletmenin ana faaliyeti konaklama hizmetidir ancak bunun yanında yeme-içme faaliyeti ile birlikte diğer faaliyetler olarak adlandırılabilir bir dizi hizmet sunmaktadır.

5.4. Araştırmanın Uygulanması

Araştırmanın uygulama aşamasına öncelikle işletmenin mevcut durumunun analiz edilmesi ve gerekli bilgilerin toplanılmasıyla başlanılmıştır. Daha öncede değinildiği üzere, araştırma kapsamında yapılan örnek olay çalışması işletmenin yöneticileri ve diğer sorumlu kişilerle yapılan yüz yüze görüşmeler ve işletme tarafından sağlanan dökümanlar neticesinde elde edilen veriler dikkate alınarak yürütülmüştür. Ekim 2013-Eylül 2014 dönemi çalışma kapsamında incelenmiştir. Çalışma belirli varsayımlar çerçevesinde uygulanmış olup bu varsayımlar şunlardır:

- İşletme, çalışma süreci boyunca doğru bilgileri sunmuştur.
- Çalışma, işletmenin verdiği bilgiler ve yapılan gözlemlerle sınırlıdır.
- Çalışma sadece yukarıda belirtilen zaman aralığında uygulanmıştır.
- Çalışmada işletmenin sadece konaklama hizmeti dikkate alınmıştır.

Otel işletmesinin gelir getiren ana faaliyeti konaklama faaliyetidir. İkinci gelir getiren ana faaliyeti ise yeme-içme (restoran) faaliyetidir. Araştırma döneminde işletmenin konaklama ve yeme-içme faaliyetlerinden elde ettiği satışgelir dağılımı aşağıdaki tablo ve grafikte gösterilmiştir.

Tablo 3. Otel İşletmesinin Satış Gelir Dağılımı (Ekim 2013-Eylül 2014)

Otel İşletmesinin Ekim 2013-Eylül 2014 Dönemi Satış Geliri Dağılımı (TL)		
	Oda Geliri	Yeme-İçme Faaliyet Geliri
Ekim (2013)	120.895	21.300
Kasım (2013)	116.350	7.850
Aralık (2013)	126.550	19.100
Ocak (2014)	116.800	8.320
Şubat (2014)	134.400	18.500
Mart (2014)	128.350	13.500
Nisan (2014)	138.400	20.450
Mayıs (2014)	203.620	28.800
Haziran (2014)	121.450	11.050
Temmuz (2014)	108.000	17.000
Ağustos (2014)	123.000	6.850
Eylül (2014)	141.100	17.150

Grafik 1. Faaliyetlere Göre Gelir Dağılımı

Yukarıdaki grafik ve tablodan da anlaşılacağı üzere, işletmenin ana faaliyeti oda satışlarıdır. Ancak bununla birlikte işletmenin gelir getiren ikinci ana faaliyet alanı ise restoran bölümüdür. İşletmenin 12 aylık toplam satış hasılatı 1.768.715 TL olurken, bu hasılatın %89'luk kısmı oda satışından elde edilmektedir. Bu bağlamda geriye kalan %11'lik kısım ise yeme-içme faaliyetlerinden elde edilen gelirdir. İşletme en yüksek satış gelirini Mayıs ayında, en düşük satış gelirini ise Temmuz ayında elde ettiği görülmektedir.

İşletmenin performansını ve daha fazla para kazanmasını engelleyen kısıtı tespit etmeden önce, işletmenin mevcut durumundaki katkı paylarını hesaplamak ve aylık bazda bu katkı paylarını görmek, kısıtın tespiti ve elimine edilmesinden sonraki durum ile karşılaştırılması açısından gerekli görülmektedir. Bu bağlamda, hizmet işletmelerinde katkı paylarının hesaplanması, imalat işletmelerindeki hesaplamalardan daha farklı olmaktadır (Motwani ve diğerleri, 1996b; Siha, 1999:263). Daha kapsamlı bir şekilde katkı payı tanımlandığında ise, hizmet işletmesinin sunduğu hizmetler neticesinde elde ettiği satış gelirinden, bu gelirin elde edildiği hizmet faaliyetiyle ilgili toplam değişken maliyetlerin çıkarılmasıyla bulunan performans ölçüsüdür (Ricketts,2008:169). Otel işletmelerinde katkı payının hesaplanmasını ise Dalcı ve Koşan (2012:543) şöyle ifade etmiştir: " Otel işletmesi bir sistem olarak düşünüldüğünde katkı payı; otelin müşterilerine odalarını kiralamalarından elde edilen satış gelirinden gerçek değişken maliyetlerin çıkarılması ile bulunur".

Bu noktada, işletmenin mevcut durumuna ilişkin katkı paylarının hesaplanmasından önce, toplam değişken maliyet unsurlarının belirlenmesi gerekmektedir. İşletmenin oda gelirleriyle ilgili toplam değişken maliyetleri belirlenirken, işletmenin yöneticileri ve muhasebecisi ile yapılan yüz yüze görüşmeler ile birlikte muhasebeci tarafından sunulan aylık gelir tabloları ve mizanlardan yararlanılmıştır. Tüm bu veriler ışığında işletmenin oda gelirlerine ilişkin toplam değişken maliyet kalemleri aşağıdaki gibidir:

- Temizlik ve Bakım Giderleri
- Elektrik Giderleri
- Kömür ve LPG Yakıt Giderleri
- Su ve Katı Atık Giderleri

İşletmede oda faaliyetlerine ilişkin belirlenen bu değişken maliyetlerin, işletmede bir maliyet belirleme ve yönetim sisteminin var olmamasından ötürü hangi oranda oda faaliyetleri tarafından kullanıldığını belirlemek için, satış gelirlerindeki oranlar kullanılarak bir dağıtım yapılmıştır. Ayrıca, belirlenen değişken maliyetler aylık bazda incelendiğinde, elektrik giderleri haricindeki diğer maliyet kalemlerinin her ay da gerçekleşmediği görülmüştür. Temizlik ve bakım giderleri gibi giderlerin, ortaya çıktığı ayda giderleştirildiği ancak bu giderlerin diğer aylara da isabet ettiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte temizlik ve bakım giderleri bünyesinde işçilik giderleri bulunmamaktadır. Temizlik ve bakımdan sorumlu işçilerin giderleri faaliyet giderleri kapsamında değerlendirilmiştir. Yukarıda değinilen bu giderlerin diğer aylara da dağıtım yapılmaktadır. Değişken maliyetlerin dağıtımını yapabilmek için öncelikle aylık oda gelirlerinin toplam oda geliri içindeki paylarının hesaplanması gerekmektedir. Bu hesaplamanın neticesinde elde edilen oranlar ile elektrik giderleri haricindeki diğer giderlerin dağıtımını yapılacaktır. İşletmenin aylık oda gelirlerinin toplam oda geliri içindeki oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4. Aylık Oda Satış Gelirlerinin Toplam Oda Gelirlerindeki Oranları

Aylar	Aylık Oda Satış Geliri – TL	Oran (%)
Ekim (2013)	120.895	7,66%
Kasım (2013)	116.350	7,37%
Aralık (2013)	126.550	8,01%
Ocak(2014)	116.800	7,40%
Şubat(2014)	134.400	8,51%
Mart(2014)	128.350	8,13%
Nisan(2014)	138.400	8,77%
Mayıs(2014)	203.620	12,90%

Haziran(2014)	121.450	7,69%
Temmuz(2014)	108.000	6,84%
Ağustos(2014)	123.000	7,79%
Eylül(2014)	141.100	8,94%
Toplam	1.578.915	100

Yukarıdaki tabloda gösterilen oranlar kullanılarak, temizlik ve bakım giderleri, kömür ve LPG yakıt giderleri ve su ve katı atık giderleri 12 aya dağıtılmıştır. Bu veriler ışığında çalışmaya konu olan otel işletmesinin oda faaliyetlerine ilişkin aylık katkı paylarını hesaplamak için aşağıdaki formül kullanılmıştır. Bu formül, daha önce verilen katkı payı formülünden türetilmiş olup, satış gelirinden değişken giderlerin toplamının çıkarılmasını ifade etmektedir.

Katkı Payı (aylık) = Oda Satış Geliri – [Elektrik Gid.+ Temizlik ve Bakım Gid. + Kömür ve LPG Yakıt Gid. + Su ve Katı Atık Gid.]

Yukarıdaki formüle göre hesaplanmış aylık katkı payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Ancak belirtmek gerekir ki, hesaplanan bu katkı payları otel işletmesinin mevcut durumuna ilişkin katkı paylarıdır. Çalışma dönemi boyunca (12 ay) elde edilen toplam katkı payı ise en aşağıdaki satırda gösterilmiştir.

Tablo 5. Otel İşletmesinin Mevcut Durum Aylık Katkı Payları

Ay	Oda Satış Geliri (1)	Elektrik Giderleri (2)	Temizlik ve Bakım Giderleri (3)	Kömür ve LPG Yakıt Giderleri (4)	Su ve Katı Atık Giderleri (5)	Katkı Payı [1-(2+3+4+5)]
Ekim (2013)	120.895	8.070	3.012	5.557	3.621	100.635
Kasım (2013)	116.350	7.470	2.898	5.348	3.484	97.150
Aralık (2013)	126.550	7.120	3.150	5.816	3.790	106.674
Ocak (2014)	116.800	7.890	2.910	5.368	3.498	97.134
Şubat (2014)	134.400	6.455	3.347	6.177	4.025	114.396
Mart (2014)	128.350	7.196	3.197	5.900	3.844	108.213
Nisan (2014)	138.400	6.805	3.449	6.361	4.145	117.640

Mayıs (2014)	203.620	7.245	5.073	9.359	6.098	175.845
Haziran (2014)	121.450	5.855	3.023	5.582	3.637	103.353
Temmuz (2014)	108.000	6.325	2.690	4.964	3.234	90.787
Ağustos (2014)	123.000	7.625	3.060	5.653	3.684	102.978
Eylül (2014)	141.100	6.935	3.516	6.485	4.225	119.939
Toplam	1.578.915	84.991	39.325	72.570	47.285	1.334.744

İşletmenin hesaplanan bu katkı paylarıyla birlikte, kârlılığın tespit edilmesi için KM'ye göre gelir tablosunun oluşturulması gerekmektedir. KM'ye göre gelir tablosu oluşturmak içinde işletmenin faaliyet giderlerinin belirlenmesi gerekir. Dolayısıyla işletmeden elde edilen bilgiler ve muhasebe belgelerine dayanarak işletmenin aylık faaliyet giderleri işçi giderleri, işyeri bakım ve onarım giderleri, haberleşme giderleri ve çeşitli giderler olarak belirlenmiştir. Belirlenen bu faaliyet giderlerinin 12 aylık dönemdeki tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6. Otel İşletmesi Aylık Faaliyet Giderleri (TL- Ekim 2013-Eylül 2014)

Ay	İşçi Giderleri	İşyeri Bakım ve Onarım Giderleri	Haberleşme Giderleri	Çeşitli Giderler	Toplam
Ekim (2013)	34.500	3.810	660	2.800	41.770
Kasım 2013)	32.470	1.130	435	1.850	35.885
Aralık (2013)	33.920	300	1.260	2.400	37.880
Ocak(2014)	34.175	3.050	50	570	37.845
Şubat(2014)	32.800	400	620	330	34.150
Mart(2014)	33.700	4.100	1.110	4.900	43.810
Nisan(2014)	32.600	400	145	1.000	34.145
Mayıs(2014)	36.300	650	80	1.670	38.700
Haziran(2014)	33.600	1400	2.430	745	38.175
Temmuz(2014)	35.325	1.020	600	1.600	38.545
Ağustos(2014)	34.070	1.675	1.410	995	38.150
Eylül(2014)	32.020	1.410	380	505	34.315

KT ve KM, işçi giderlerini sabit gider olarak görmekte ve faaliyet giderleri arasında değerlendirmektedir. Dolayısıyla, otel işletmesinin katlandığı işçi giderleri burada faaliyet giderleri arasında gösterilmiştir. İşletmenin aylık olarak faaliyet giderlerinin gösterildiği yukarıdaki tablodan hareketle, KM'ye göre oluşturulmuş gelir tablosuyla işletmenin kâr durumu aşağıdaki tabloda ortaya konulmuştur.

Tablo 7. Otel İşletmesi Katkı Muhasebesine Göre Düzenlenmiş Gelir Tablosu (Mevcut Durum)

Otel İşletmesi Aylık Gelir Tablosu													
	Ekim (13)	Kasım (13)	Aralık (13)	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Toplam
ODA SATIŞ GELİRİ	120.895	116.350	126.550	116.800	134.400	128.350	138.400	203.620	121.450	108.000	123.000	141.100	1.578.915
TOPLAM DEĞİŞKEN MALİYETLER	20.260	19.200	19.876	19.666	20.004	20.137	20.760	27.775	18.097	17.213	20.022	21.161	244.171
Elektrik Giderleri	8.070	7.470	7.120	7.890	6.455	7.196	6.805	7.245	5.855	6.325	7.625	6.935	84.991
Temizlik ve Bakım Giderleri	3.012	2.898	3.150	2.910	3.347	3.197	3.449	5.073	3.023	2.690	3.060	3.516	39.325
Kömür ve LPG Yakıt Giderleri	5.557	5.348	5.816	5.368	6.177	5.900	6.361	9.359	5.582	4.964	5.653	6.485	72.570
Su ve Katı Atık Giderleri	3.621	3.484	3.790	3.498	4.025	3.844	4.145	6.098	3.637	3.234	3.684	4.225	47.285
KATKI PAYI	100.635	97.150	106.674	97.134	114.396	108.213	117.640	175.845	103.353	90.787	102.978	119.939	1.334.744
FAALİYET GİDERLERİ	41.770	35.885	37.880	44.285	34.150	43.810	34.145	38.700	38.175	38.545	38.150	34.315	459.810
İşçi Giderleri	34.500	32.470	33.920	34.175	32.800	33.700	32.600	36.300	33.600	35.325	34.070	32.020	405.480
İşyeri Bakım ve Onarım Giderleri	3.810	1.130	300	4.100	400	4.100	400	650	1400	1.020	1.675	1.410	20.395
Haberleşme Giderleri	660	435	1.260	1.110	620	1.110	145	80	2.430	600	1.410	380	10.240
Çeşitli giderler	2.800	1.850	2.400	4.900	330	4.900	1.000	1.670	745	1.600	995	505	23.695
KAR	58.865	61.265	68.794	52.849	80.246	64.403	83.495	137.145	65.178	52.242	64.828	85.624	874.934

KM ilkelerine göre hazırlanmış gelir tablosuna göre, en yüksek kârın elde edildiği ay, Mayıs ayıdır. Bununla birlikte en düşük kâr Temmuz ayında gerçekleşmiştir. Otel işletmesinin araştırma kapsamında incelendiği Ekim 2013-Eylül 2014 döneminde KM'ye göre elde ettiği kâr ise, 874.934 TL'dir.

İşletmenin kısıtının tespit edilmesinde, işletme yöneticileri ve muhasebe sorumlusu ile görüşmelerden elde edilen bilgilerle birlikte işletmede yapılan birebir gözlemlerden yararlanılmıştır. İşletme yöneticileriyle yapılan görüşmelerde, işletme yönetimi genel anlamda oda satışlarından memnun olduklarını ancak Temmuz ayındaki satışların bir yıllık dönem içerisinde en kötü performansı sergiledikleri ay olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda, işletmede Temmuz ayı incelenmiştir. Daha önce mevcut durumla yapılan incelemeler, işletmenin Temmuz ayında diğer aylara oranla araştırma döneminde en kötü performansı gösterdiğini kanıtlar niteliktedir. Bu bağlamda, işletmede tespit edilen ve işletmenin çalışma dönemindeki performansını sınırlandıran kısıt Temmuz ayıdır. Daha geniş bir ifadeyle, Temmuz ayı işletmenin elde etmiş olduğu toplam oda satış hasılatına en az etki eden ay olarak tespit edilmiş ve bu durumun nedenleri ile birlikte kısıtın ortadan kaldırılmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

İşletmede Temmuz ayındaki oda satışlarının dönem içerisindeki en düşük seviyede gerçekleşmesi, işletmede bir piyasa kısıtının olduğunu göstermektedir. Temmuz ayındaki piyasa kısıtının çözülmesi için öncelikle bu durumun altında yatan nedenlerin incelenmesi gerekmektedir. İşletme yöneticileri ile yapılan görüşmelerde, otelin Temmuz ayında diğer aylara oranla daha kötü performans sergilemesindeki en büyük nedenin, Temmuz ayının tatil ayı olması ve otelin yerleşim yerinin tatil bölgesi özelliği taşımamasıdır. Otel işletmesinin genel olarak müşteri portföyünü Zonguldak iline iş amacıyla gelen kişiler ile Batı Karadeniz bölgesini gezmek amacıyla belirli bir tur aracılığıyla gelen yerli turistler oluşturmaktadır. Temmuz ayında ki talep eksikliğinin ve satışların düşük bir seviyede gerçekleşmesi, iş amacıyla gelen kişilerin genellikle tatile çıkmaları, ayrıca batı Karadeniz gezi turlarının bu ayda çok tercih edilmeyen bir alternatif olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca belirtmek gerekirse, işletmede pazarlama ve satış için ayrı pazarlama departmanı bulunmamakta, işletme yöneticileri pazarlama faaliyetlerini kendi tecrübelerine dayanarak yürütmektedirler. Bununla birlikte, otel işletmesinin Temmuz ayındaki müşteri portföyü dikkate alındığında gelen müşterilerin çoğunlukla Batı Karadeniz turuyla gelen, Bartın-Amasra-Karabük-Safranbolu gezisine katılan müşteriler olduğu, bu müşterilerinde genellikle bir ya da iki gün otelde konakladıkları anlaşılmaktadır. Gelen bu müşteriler ise, otel yönetimin çeşitli tur acentalarıyla yaptığı anlaşmalara bağlı olarak gelmektedirler. Bu bağlamda işletmeyle yapılan görüşmeler sonucunda, işletmenin Temmuz ayındaki talep eksikliğini gidermek ve pi-

yasa kısıtının ortadan kaldırılmasına yönelik işletmeye aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

- İşletme pazarlama ve satış faaliyetlerini profesyonel bir hareket tarzıyla yürütmelidir.
- İşletme Temmuz ayındaki oda satışlarını artırması için tur acentalarıyla yapılan anlaşmaların çeşitliliğini artırması ve yenilerinin yapılması gerekmektedir.
- İşletme, reklam faaliyetleriyle birlikte hizmet çeşitlendirmesine gitmelidir.

İşletme yöneticileriyle yapılan görüşmeler neticesinde, işletmenin Temmuz ayında yaptığı tur anlaşmalarının kapsamını genişletmesiyle birlikte satışlarının artacağı öngörülmektedir. İşletmede yapılan incelemeler ve görüşmeler sonucunda, işletmenin Temmuz ayı için yeni tur acentalarıyla anlaşma sağlaması ve Temmuz ayında Zonguldak iline gelecek müşteri hacmini artırması amacıyla belirli bir fiyat indirimi veya cazip tekliflerle birlikte yeni anlaşmaların yapılmasının Temmuz ayında oda satışlarını %10 oranında artıracacağı öngörülmektedir. İşletmenin Temmuz ayında yapacağı yeni anlaşmalara istinaden satışlarının %10 artacağını öngörülmesiyle birlikte, bu durumun Temmuz ayındaki değişken giderler üzerindeki etkisinin de %10 olacağı varsayılmıştır.

Tablo 8. Kısıtın Çözümünden Sonra Aylık Değişken Maliyetler ve Katkı Payları

Ay	Oda Satış Geliri (1)	Elektrik Giderleri (2)	Temizlik ve Bakım Giderleri (3)	Kömür ve LPG Yakıt Giderleri (4)	Su ve Katı Atık Giderleri (5)	Katkı Payı [1-(2+3+4+5)]
Ekim(2013)	120.895	8.070	3.012	5.557	3.621	100.635
Kasım (2013)	116.350	7.470	2.898	5.348	3.484	97.150
Aralık (2013)	126.550	7.120	3.150	5.816	3.790	106.674
Ocak (2014)	116.800	7.890	2.910	5.368	3.498	97.134
Şubat (2014)	134.400	6.455	3.347	6.177	4.025	114.396
Mart (2014)	128.350	7.196	3.197	5.900	3.844	108.213
Nisan (2014)	138.400	6.805	3.449	6.361	4.145	117.640
Mayıs (2014)	203.620	7.245	5.073	9.359	6.098	175.845
Haziran (2014)	121.450	5.855	3.023	5.582	3.637	103.353
Temmuz (2014)	118.800	6.957	2.959	5.460	3.557	99.867
Ağustos (2014)	123.000	7.625	3.060	5.653	3.684	102.978
Eylül (2014)	141.100	6.935	3.516	6.485	4.225	119.939
Toplam	1.589.715	85.623	39.594	73.066	47.608	1.343.824

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere Temmuz ayındaki katkı payı kısıtın çözüm önerisi baz alınarak tekrar hesaplanmış ve Temmuz ayı katkı payı 90.787 TL'den 99.867 TL'ye çıkmıştır.

İşletmenin 12 aylık çalışma döneminde mevcut durumuyla elde ettiği 1.334.744 TL olan toplam katkı payı, 1.343.824 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin mevcut durumuyla elde edilen verilerden hareketle hesaplanan kâr ve faaliyet giderlerinin gösterildiği gelir tablosu da Temmuz ayında satışların artırılmasıyla birlikte değişecektir. İşletmedeki piyasa kısıtına yönelik yapılan çözüm önerisinin toplam katkı payı ve kâr üzerindeki etkisi aşağıdaki KM'ye göre düzenlenmiş gelir tablosunda görülebilmektedir. İşletmenin Temmuz ayında tur acentalarıyla yapacağı yeni anlaşmalar neticesinde oda satışlarının %10 artacağı öngörülmüş, bu durum işletmenin Temmuz ayındaki katkı payını 9.080 TL artırmıştır. Ayrıca satışların Temmuz ayında 10.800 TL artması işletmenin toplam katkı payını da olumlu etkilemiştir. Ancak daha da önemlisi, işletmenin kârlılığında da bir artış olmasıdır. Bu bağlamda işletmenin mevcut durumunda kârı 874.934 TL iken, kısıtın çözümünden sonra kârı 884.014 TL'ye yükselmiştir.

Tablo 9. Kısıtın Çözümünden Sonraki Aylık Gelir Tablosu

	Otel İşletmesi Aylık Gelir Tablosu												
	Ekim (13)	Kasım (13)	Aralık (13)	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Toplam
ODA SATIŞ GELİRİ	120.895	116.350	126.550	116.800	134.400	128.350	138.400	203.620	121.450	118.800	123.000	141.100	1.589.715
TOPLAM DEĞİŞKEN MALİYETLER	20.260	19.200	19.876	19.666	20.004	20.137	20.760	27.775	18.097	18.933	20.022	21.161	245.891
Elektrik Giderleri	8.070	7.470	7.120	7.890	6.455	7.196	6.805	7.245	5.855	6.957	7.625	6.935	85.623
Temizlik ve Bakım Giderleri	3.012	2.898	3.150	2.910	3.347	3.197	3.449	5.073	3.023	2.959	3.060	3.516	39.594
Kömür ve LPG Yakıt Giderleri	5.557	5.348	5.816	5.368	6.177	5.900	6.361	9.359	5.582	5.460	5.653	6.485	73.066
Su ve Katı Atık Giderleri	3.621	3.484	3.790	3.498	4.025	3.844	4.145	6.098	3.637	3.557	3.684	4.225	47.608
KATKI PAYI	100.635	97.150	106.674	97.134	114.396	108.213	117.640	175.845	103.353	99.867	102.978	119.939	1.343.824
FAALİYET GİDERLERİ	41.770	35.885	37.880	44.285	34.150	43.810	34.145	38.700	38.175	38.545	38.150	34.315	459.810
İşçi Giderleri	34.500	32.470	33.920	34.175	32.800	33.700	32.600	36.300	33.600	35.325	34.070	32.020	405.480
İşyeri Bakım ve Onarım Giderleri	3.810	1.130	300	4.100	400	4.100	400	650	1400	1.020	1.675	1.410	20.395
Haberleşme Giderleri	660	435	1.260	1.110	620	1.110	145	80	2.430	600	1.410	380	10.240
Çeşitli Giderler	2.800	1.850	2.400	4.900	330	4.900	1.000	1.670	745	1.600	995	505	23.695
KÂR	58.865	61.265	68.794	52.849	80.246	64.403	83.495	137.145	65.178	61.322	64.828	85.624	884.014

6. SONUÇ

KT, işletmelerin sürekli gelişmelerine olanak sağlayan ve işletme bünyesindeki kısıtları ortadan kaldırarak işletmenin temel amacı olan para kazanma amacına odaklanan bir teoridir. Bununla birlikte, KT işletmelerin odaklanması gereken noktanın maliyetler değil, katkı payı olduğunu savunmakta, dolayısıyla işletmenin aldığı kararlar ve yönetim sürecinde performansın değerlendirilmesi için bir takım global performans ölçülerinin kullanılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda ortaya konulan yaklaşım ise KM'dir.

Yapılan çalışmada Zonguldak ilinde faaliyet gösteren bir otel işletmesinde Ekim 2013-Eylül 2014 dönem aralığında vaka çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada öncelikle tanımlayıcı olay çalışması ile mevcut durum ortaya konulmuş, daha sonra da keşfedici çalışmayla işletmenin kısıtı tespit edilerek çözüm önerileri sunulmuştur. Bu önerilere istinaden işletmenin katkı payındaki ve kârındaki değişimler KM gelir tablosu yardımıyla incelenmiştir. İşletmenin araştırma döneminde en düşük performans gösterdiği ay Temmuz'dur. Temmuz ayı incelendiğinde ise işletmede bir piyasa kısıtı olduğu tespit edilmiştir. Bu piyasa kısıtını ortadan kaldırmak için tur acentalarıyla yapılacak yeni anlaşmaların satışları %10 oranında artıracığı öngörülmüştür. Kısıtın çözümüne yönelik yapılan bu çözüm önerisiyle birlikte işletmenin katkı payında ve kârında 9.080 TL'lik bir artış olacağı tahmin edilmiştir. Bununla birlikte otel işletmesinde yapılan bu çalışmanın sonuçlanmasıyla işletmeye performanslarını geliştirebilecek ve daha etkili bir yönetime yönelik bir takım önerilerde bulunulmuştur. Öncelikle işletmenin uyguladığı belirli bir maliyet ve gider kontrol sisteminin olmayışı maliyetlerin belirlenmesinde ve dağıtımındaki aksaklıkları ortaya koymaktadır. Dolayısıyla işletmenin maliyetlerini daha iyi kontrol altına alabilecek bir maliyet sistemi uygulaması önerilmiştir. Bununla birlikte, Temmuz ayında tespit edilen piyasa kısıtına yönelik yapılan müdahalenin diğer aylar içinde geçerli olduğunu belirtmek gerekmektedir. Bu bağlamda, işletmenin pazar payını artırıcı bir takım profesyonel pazarlama ve satış stratejileriyle satışlarını artırması tavsiye edilmektedir. Diğer bir öneri ise, işletmenin oda faaliyetleriyle ilgili sunmuş olduğu hizmetlerin geliştirilmesi ve hizmet kalitesinin artırılması da işletmede olumlu etkiler yaratacağı düşünülmektedir. Ayrıca, işletmenin sunmuş olduğu hizmetlerin çeşitlendirilmesinin, otele yönelik talebi artıracığı öngörülmektedir. Sonuç olarak KT ve KM, her ne kadar üretim işletmelerinde popüleritesini kazansa da hizmet işletmelerinde de uygulanabilecek ve başarılı sonuçlar elde edilebilecek yaklaşımlardır. Ayrıca bu konuda yapılan çalışmalarda imalat sektörünün ağırlık kazanmasından dolayı, bu çalışmanın literatürün zenginleşmesi bakımından olumlu bir katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Alves, J.M. ve R. F. Santos. 2005. "Activity-Based Costing and Throughput Accounting of TOC: A Hybrid System in the Managerial Accounting," 18th International Congress of Mechanical Engineering (6-11 Kasım), Ouro Preto.
- Aslan, N. 2008. Kısıtlar Teorisi ve Bir Deneme Çalışması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Balıkesir.
- Atmaca, M. ve S. Terzi. 2007. "Stratejik Maliyet Yönetimi Açısından Tam Zamanında Üretim Felsefesi İle Kısıtlar Teorisinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi" Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi 22(1): 293-309.
- Atwater, B. ve M.L. Gagne. 1997. "The Theory of Constraints Versus Contribution Margin Analysis for Product Mix Decisions" Journal of Cost Management, 11(1): 14-22.
- Balderstone, S. ve S. P. Keef. 1999. "Throughput Accounting Exploding An Urban Myth" Management Accounting 77(9): 26-28.
- Bayazıtlı, E., E. Gürel ve H. E. Yayla. 2005. "Yönetim Muhasebesinde Güncel Bir Yaklaşım: Dönüşüm Muhasebesi" MÖDAV Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi 7(4): 1-20.
- Bragg, S. M. 2007. Throughput Accounting: A Guide to Constraint Management. New Jersey: John Wiley & Sons Inc.
- Bramorski, T., M. S. Madan ve J. Motwani. 1997. "Application of The Theory of Constraints in Banks" The Bankers Magazine, 180(1): 53-59.
- Büyükyılmaz, O. ve S. Gürkan. 2009. "Süreçlerde En Zayıf Halkanın Bulunması: Kısıtlar Teorisi" ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 5(9): 177-195.
- Castano, J.D.M., M.R.A. Moreira, P.S.A. Sousa ve R.F. Ch. Meneses 2013. "Theory of Constraints in The Service Sector: Characterization for Banking and Analysis of The Factors Involved in Its Adoption" 4th International Conference IEES (7-8 Şubat): Porto, Portekiz.
- Chowdhary, M. 2009. Constraint Management: Throughput, Operating Expenses and Inventory. New Delhi: Global India Publications.
- Corbett, T. 1999. "Making Better Desicions" CMA Management, 73(9): 33-37.
- Corbett, T. 2000. "Throughput Accounting and Activiy-Based Costing: The Driven Factors Behind Each Methodology," Journal of Cost Management (Ocak-Şubat): 37-45.
- Corbett, T. 2006. "Three-Questions Accounting," Strategic Finance, 87(10): 48-55.

Dalci, İ. ve L. Koşan. 2012. "Theory of Constraints Thinking Process Tools Faciliate Goal Achievement for Hotel Management: A Case Study of Improving Customer Satisfaction," *Journal of Hospitality Marketing and Management*, 21:541-568.

Demircioğlu, E. N., M. Demircioğlu ve N. Küçüksavaş. 2010. "Kısıtlar Teorisinin Diğer Muhasebe ve Yönetim Teknikleriyle İlişkisi" *Çukurova Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 14(1):42-55.

Demirel Utku, B. ve A. Ersoy. 2008. "Kısıtlar Teorisi ve Süreç Katkı Muhasebesinin Geleneksel ve Çağdaş Yönetim /Maliyet Muhasebesi Yöntemleri ile Karşılaştırılması," *Journal of Yasar University*, 3 (11):1627-1661.

Dettmer, W.H. 1997. *Goldratt's Theory of Constraints: A System Approach to Continious Improvement*, USA:ASQ Quality Press Publication.

Dugdale, J. ve C.Jones. 1996. "Accounting for Throughput: Part 1- The Theory" *Management Accounting*, 74(4):24-29.

Dugdale, J. ve C. Jones. 1997."Accounting for Throughput: Techniques for Performance Measurement, Decisions and Control" *Management Accounting*, 75(4):52-56.

Erdemir, A. 2007. *Süreç Muhasebesi ve Bir Üretim İşletmesinde Uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi: Niğde.

Erol, M. 2008. "Kısıtlar Teorisi (Yaklaşımı) ve Teorisinin Stratejik Maliyet Yönteminde Kullanımı," *MUFAD Journal*, 39: 101-109.

Ferdiş, H. 2010.*Süreç Katkı Muhasebesi ve Bir Üretim İşletmesinde Uygulama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Fu, A. 2000. "Theory of Constraints and Activity Based Costing," *University of Auckland Business Review*, 2(2): 69.

Goldratt, E.M. 1990.*The Haystack Syndrome: Sifting Information Out of The Data Ocean*. Great Barrington, MA: North River Press.

Goldratt, E.M. ve J.Cox.2004.*The Goal: A Process of Ongoing Improvement*. Great Barrington, MA: North RiverPress.

Graves, C. ve B. Gurd 1998. "Throughput Accounting: A Revolution in The Making?," *Australian CPA*, 68(7): 36-38.

Gupta, M. 2001. "Activity-Based Throughput Management in a Manufacturing Company" *International Journal of Production Research*, 39(6): 1163-1183.

Gupta, M. 2003. "Constraints Management—Recent Advances and Practices" *International Journal of Production Research*, 41(4): 647-659.

Gupta, M. ve J. Kline. 2008. "Managing a Community Mental Health Agency: A Theory of Constraints Based Framework," *Total Quality Management*, 19(3): 281-294.

IMA. 1999. *Theory of Constraints (TOC) Management System Fundamentals Statement on Management Accounting*. Statement No: 4HH, <http://www.imanet.org/PDFs/Public/Research/SMA/Theory%20of%20Constraints%20TOC.pdf>, (Erişim Tarihi: 20.08.2014).

Jones, T. C. ve D. Dugdale. 1998. "Theory of Constraints: Transforming Ideas?," *British Accounting Review*, 30: 73-91.

Kershaw, R. 2000. "Using TOC to Cure Healthcare Problems," *Management Accounting Quarterly*, 1(3): 1-7.

Kırlı, M. ve N. Kayalı. 2010. "Stratejik Maliyet Yönetimi ve Kısıtlar Teorisi: Bir Uygulama" *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2): 93-114.

Köse, T.2005. "Faaliyete Dayalı Maliyetleme ve Kısıtlar Teorisinin Bütünleştirilmesi" *Muhasebe ve Denetim Bakış*, 4(14): 127-148.

Lockamy III, A. ve M.S. Spencer. 1998. "Performance Measurement in A Theory of Constraints Environment" *International Journal of Production Research*, 36(8):2045- 2060.

Maynard, R. 2011. "Throughput Accounting: Better Thinking-Better Results," *Operations Management*, 6: 35-38.

Mehra, S., R. A. Inman ve G. Tuite. 2005. "A Simulation-Based Comparison of TOC and Traditional Accounting," *Journal of Manufacturing Technology Management*, 16(3): 328-342.

Motwani, J., D. Klein ve R. Harowitz. 1996a. "The Theory Of Constraints in Services: Part 1 - The Basics" *Managing Service Quality*, 6(2): 53-56.

Motwani, J., D. Klein ve R. Harowitz. 1996b. "The Theory Of Constraints in Services: Part 2 – Example from Health Care" *Managing Service Quality* 6(2): 30-34.

Olson, C. 1998. "The Theory of Constraints: Application to A Service Firm." *Production and Inventory Management Journal*, 39(2): 55-59.

Özdemir, S. 2007."Kısıtlar Teorisine Dayalı Bir Yönetim Muhasebesi: Katkı Muhasebesi ve Bir Uygulama," *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Bursa.

- Özer, G. 2001. "Dünya Sınıfı Bir Sistem-Yönetim Yaklaşımı: Kısıtlar Teorisi ve Katkı Muhasebesi" *Verimlilik Dergisi* 2: 7-30.
- Özer, G. 2002. "Yöneticilerin Karar Verme, Planlama ve Kontrol Ortamının Güçlendirilmesinde Katkı Muhasebesinin Rolü ve Eleştirisi" *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*6(1-2): 117-142.
- Phipps, B. 1999. "Hitting The Bottleneck," *Health Management Magazine* (Şubat):1-3.
- Polito, T., K. Watson ve R. J. Vokurka. 2006. "Using The Theory of Constraints to Improve Competitiveness: An Airline Case Study" *Competiveness Review*, 16(1): 44-50.
- Pretorious, P. 2004. "LongTermDecision-Making Using Throughput Accounting" *IEEE Africon Conference* (15-17 Eylül): 861-866. Afrika.
- Rahman, S. 2002. "The Theory of Constraints' Thinking Process Approach to Developing Strategies in Supply Chains" *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*, 32(9/10): 809-828.
- Reid, R. A. ve J. R. Cormier. 2003. "Applying the TOC TP: A Case Study in The Service Sector" *Managing Service Quality* 13(5): 349-369.
- Reid, R.A. 2007. "Applying The TOC Five-Step Focusing Process in The Service Sector," *Managing Service Quality*, 17(2): 209-234.
- Ricketts, J.A. 2008. *Reaching the Goal, How Managers Improve a Services Business Using Goldratt's Theory of Constraints*. Boston, MA: IBM Press.
- Ronen, B., J. S. Pliskin ve S.Pass. 2006. *Focused Operations Management for Health Services Organizations*, San Francisco: Jossey-Bass.
- Ruhl, J. M. 1997 "ManagingbConstraints," *The CPA Journal*67(1): 60-63.
- Scheinkopf, L. J. 1999. *Thinking For A Change: Putting The TOC Thinking Processes to Use*, USA: CRC Press.
- Sheu. C., M. H. Chen ve S. Kovar. 2003. "Integrating ABC and TOC for Better Manufacturing Decision Making," *Integrtated Manufacturing Systems*, 14(5):433-441.
- Siha, S. 1999. "A Classified Model for Applying The Theory of Constraints to Service Organizations" *Managing Service Quality*, 9(4): 255-264.
- Stein, R. E. 1997. *The Theory of Constraints: Applications in Quality Manufacturing*, New York: Marcel Dekker Inc.
- Şahbaz, İ. 2005. *Kısıtlar Teorisi ve Bir İmalat İşletmesinde Uygulanması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Taylor III, L. J. ve L. Churchwell. 2004. "Goldratt's Thinking Process Applied to The Budget Constraints of A Texas MHMR Facility" *Journal of Health and Human Services Administration*, 26(4): 416.

Top, S. ve F. Oktay. 2010. "Problem Çözüm Metodolojisi Olarak Kısıt Teorisi veya Düşünce Süreci" *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1): 325-346.

Ünal, E. N., V.N. Tanış ve N. Küçüksavaş. 2007. "Kısıtlar Teorisi ve Süreç Muhasebesinin Yönetim Muhasebesi Açısından Önemi" *Marmara Üniversitesi SBE Öneri Dergisi*, 7(27): 23-35.

Üstün, P. 2010. "Application of The Theory of Constraints to An Elective Course Registration System" *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.*

Westra, D., M. L. Srikanth ve M. Kane. 1996. "Measuring Operational Performance in A Throughput World" *Management Accounting*, 77(10): 41-47.

Womack, D.E. ve S. Flowers. 1999. "Improving System Performance: A Case Study in The Application of Theory of Constraints" *Journal of Healthcare Management*, 44(5):397-407.

Yüksel, H. 2011. "Kısıtlar Teorisinin Düşünce Süreçleri Kullanılarak Bir Üretim İşletmesinin Etkinliğinin Artırılması" *Journal of Yasar University*, 21(6): 3622-3632.

YAZIM KURALLARI ve YAYIN KOŞULLARI

I. Biçimlendirmeye Dair Genel Kurallar

1. Bütün metinler; Times New Roman, 12 punto ile A4 kağıdının tek yüzüne ve çift satır aralığı ile yazılmalıdır.
2. Metin kısmı araştırmanın gerektirdiği ve izin verdiği yeterlik, derinlik ve hacimde olmalıdır. Katı olmamakla birlikte tüm kısımlar dâhil sayfa sınırı 25'tir.
3. Giriş ve sonuç dâhil olmak üzere tüm başlıklar numaralandırılmalı ve koyu olmalıdır. Kaynakçaya numara verilmemelidir.
4. Birinci derecedeki başlıkların "tümü büyük harf", diğerlerinde "sadece ilk harf büyük" şeklinde olmalıdır.
5. Üst, alt ve her iki yandaki kenar boşlukları düzenleme ve çoğaltmayı kolaylaştıracak şekilde 4cm. olmalıdır.
6. Tarafsız bir değerlendirme yapılabilmesi için yazarlar kendilerini doğrudan veya dolaylı biçimde belli edecek şekilde davranmamalıdır.
7. Çalışmanın başlığı, yazarın adı, unvanı ve bağlı olduğu kuruluş, e-mail adresi, varsa teşekkür notları ve yazarın verileri paylaşmak isteyip istemediğini belirten dipnotu içeren bir kapak sayfası oluşturulmalıdır.
8. Ayrıca Yayın Kurulu olarak yazarlara tavsiyemiz bir önceki sayıda basılmış bir eserin örnek alınmasıdır.

Sayfa numaralandırma:

Bütün sayfalar sıralı biçimde numaralandırılmalıdır. Sayfa numaraları sayfanın altında ve ortalanmış biçiminde konumlandırılmıdır.

Metin içinde yer verilecek rakamlar:

Birden ona kadar olan rakamlar; tablo ve listelerde kullanılması,

matematiksel, istatistikî veya teknik birim ve miktarların (uzaklık, ağırlık vs.) belirtilmesi hariç yazı ile yazılmalıdır. Diğer tüm sayılar nümerik olarak gösterilmelidir.

Örneğin: üçüncü gün, 3 km., 30 yıl.

Yüzdeler ve kesirler:

Zorunlu olmadıkça metin içerisinde “%” işareti yerine doğrudan “yüzde” ifadesi kullanılmalıdır.

Denklemler:

Denklemler parantez içinde numaralandırılmalı, numaralar sağa yaslanmış ve müteselsil olarak birbirini izlemelidir.

Anahtar kelimeler:

Özetin ve abstractın altında, ilgili dilde, endekslemeye yardımcı olacak 4 anahtar kelimeye yer verilir.

Jel Kodları: Anahtar kelimelere uygun olarak <https://www.aea-web.org/jel/guide/jel.php> adresinden belirlenecek jel kodlarına yer verilmelidir.

II. Özet ve Giriş

1. Makalenin dili Türkçe ise İngilizce başlığın da bulunduğu bir abstract, makalenin dili İngilizce ise Türkçe başlığın da bulunduğu bir özet yer almalıdır.
2. Özet ve abstract, metinden önce ayrı bir sayfada yer almalıdır.
3. Özet okuyucuyu metnin başlığı, metodu ve bulguları hakkında bilgilendirmelidir.
4. Anahtar kelimeler ve jel kodları özeti takip etmelidir.
5. Açıklama ve teşekkürde bulunulmak istendiğinde “**1. GİRİŞ**” başlığının yanına konulacak “§” simgesi ile referans eklenmeli ve

açılan dipnotta gerekli açıklamaya veya teşekkürü yer verilmelidir. Örnek: **1. GİRİŞ**⁶

6. Giriş bölümü, çalışmayı genel olarak tanıtan, genel olarak çalışmanın amacı, metodolojisi ve bulguları hakkında bilgi sunmalıdır.

7. İzleyen bölümler, yazar tarafından konunun akışına uygun olarak yapılandırılmalı ve sıralanmalıdır.

8. Sonuç bölümü, eserin bulgularının değerlendirilmesi, literatür ile ilişkilendirilmesi veya literatüre katkısının açık olarak ifade edilmesi, sonraki çalışmalara dair yönlendirmeleri gibi somut ifadeleri içermelidir. Sonuç bölümü, çalışmanın özetlendiği veya bulguların yeniden tekrarlandığı bir kısım olarak değerlendirilmemelidir.

III. Tablo ve Şekiller

Yazar şu noktalara dikkat etmelidir:

1. Her tablo ve şekil tek bir sayfada görünecek şekilde ve metnin sonuna gelecek şekilde yerleştirilmelidir. Her biri bir numaraya ve içeriği tam olarak belirten bir başlığa sahip olmalıdır.

2. Tablolar kendi içinde birbirini müteselsil takip edecek şekilde ve aşağıdaki örnekte olduğu gibi Times New Roman biçiminde 10 punto ile tablonun üzerinde,

Tablo-1: Yıllar İtibariyle Enflasyon Oranları

3. Şekiller, çiziler ve grafikler ise kendi içinde birbirini müteselsil takip edecek şekilde ve aşağıdaki örnekte olduğu gibi Times New Roman biçiminde 10 punto ile şekil, çizi veya grafiğin altında,

Grafik-1: Örneklem İçindeki Gözlemlere Ait Pasta Grafiği

4. Tablo ve şekiller her değişkeni açıklayabilmelidir. Başlık ve tanımlar, okuyucunun metne bakmadan tablo veya şekli anlayabileceği kadar yeterli detaylandırılmış olmalıdır.

5. Her grafiğin referansı metinde yer almalıdır. Yazar her grafiğin metnin neresine ait olduğunu göstermelidir.

6. Grafiklerin içeriği metne bakılmadan önemli biçimde anlaşılabilir.

7. Tablo, şekil, grafik vb. alıntı ise alıntı yapılan kaynak alt kısmında parantez içinde belirtilmelidir.

IV. Alıntılar, Kaynakça ve Dipnotlar

1. Alıntılar, kaynakça ve dipnotlar APA Style Guide (6. Baskı)'ya göre hazırlanmalıdır. Bu konuda yardım almak için <http://referencing.port.ac.uk/> adresi ziyaret edilebilir.
2. Bu başlık için APA Style Guide (6. Baskı)'dan alınan bazı örnekler aşağıdaki gibidir:

Kitaplar

Standart form

1.Yazar, Adının Baş Harfi., 1.Yazar, Adının Baş Harfi., & 1.Yazar, Adının Baş Harfi. (yıl). *Kitabın başlığı* (Eğer birden çok baskı var ise kaçınıcı baskı olduğu örnek: 3. Baskı). Basım yeri: Yayınevi.

Örnek

Armitage, A., Bryant, R., Dunnill, R., Hammersley, M., Hayes, D., Hudson, A., & Lawes, S. (2008). *Teaching and training in post-compulsory education* (3. Baskı). Maidenhead: Open University Press.

Metin içi alıntı örnekleri

Creme and Lea (2003, p. 51) indicate that ...

It has been suggested (Moore, Estrich, McGillis, & Spelman, 1984, pp. 142-143) that offenders ...

Makaleler

Standart form

Yazarın Soyismi, Adının Baş Harfi. (yıl). Makalenin başlığı. *Derginin Adı, Cilt – Eğer tek cilt ise (Sayı), sayfa başlangıç ve bitiş numaraları.*

Örnek

Guo, Z., Liu, T., Fedoroff, N., Wei, L., Ding, Z., Wu, N., . . . An, Z. (1998). Climate extremes in Loess of China coupled with the strength of deep-water formation in the North Atlantic. *Global and Planetary Change*, 18(3-4), 113-128.

Metin içi alıntı örnekleri

Guo et al. focused their research on climate extremes (1998, p. 120) ...

Recent theories (Noguchi et al., 1993, p. 658) suggest that ...

Popper and McCloskey (1993, pp. 75-76) state that ...

İnternet sayfaları

Standart form

Yazarın Soyismi, Adının Baş Harfi. (yıl). *Başlık*. Alıntının yapıldığı web sayfası

Örnek

Yazarı belli olması halinde

Banks, I. (t.y.). *The NHS Direct healthcare guide*. Çevrimiçi www.healthcareguide.nhsdirect.nhs.uk

United Nations Environment Programme. (2004). *Common questions about climate change: Introduction*. Çevrimiçi <http://www.gcric.org/ipcc/qa/01.html>

3. Her çalışmada sadece atıfta bulunulan çalışmaları içeren bir kaynak listesi bulunmalı ve yazarlar metin içerisinde alıntı yapılan referanslar ile referans listesinde listelenenlerin birebir eşleştiğinden emin olmalıdırlar (isimler ve yıllar da eşleşmelidir).

4. Dipnotlar atıf yapmak için kullanılmamalıdır. Ancak metin içerisinde kullanıldığı takdirde metnin bütünlüğünü bozacak nitelikteki bilgiler dipnot olarak kullanılmalı ve metinden daha uzun olmamalıdır. Dipnotlar metin boyunca, yer verilmesi gereken noktada referans numarası üst simge biçiminde olacak biçimde müteselsil numaralandırılarak ilerlemelidir. Dipnot metni tek satır aralığıyla sayfa altında, Times New Roman fontu ile ve 10 punto ile yer almalıdır.

V. Makale Gönderim Kuralları

1. Başka bir dergi tarafından değerlendirmede olan çalışmalar gönderilmemelidir. MUVU Dergisine eser gönderiminde bulunan yazarın ilgili çalışmasını başka bir yerde yayınlamadığı veya değerlendirilmek üzere başka bir dergiye sunmadığı kabul edilir. Bu konudaki sorumluluklar yazarı bağlar.

2. Makale gönderiminde [ULAKBİM Dergipark](#) platformu kullanılmalıdır.
3. [ULAKBİM Dergipark](#) üzerinden makale gönderimi yapılamıyor ise makale gönderimi JatsEdit@gmail.com adresine elektronik posta yoluyla yapılmalıdır.
4. Gönderilen eserlerin kabulü telif haklarının Muhasebe ve Vergi Uygulamaları (MUVU) Dergisi'ne geçtiğini ifade etmektedir.
5. MUVU Dergisi kısa bir süre daha yayın başvuru ücreti almadan yayın hayatına devam edecektir.
6. Etik kurulu izin belgesi gerektiren hallerde, yazarın söz konusu belgeyi de editörlüğümüze ulaştırması gerekmektedir. Bu belge gerektiği halde, belge gönderimizi gerçekleştirmemiş yazarlar, doğacak sorumlulukları kabul etmiş sayılırlar.
7. Tüm yazarlara ait kimlik bilgileri gönderilen metin ve herhangi bir ekli dosyadan kaldırılmalıdır. İsimler dosyaların "Özellikler" kısmından da kaldırılmalıdır.
8. Yayın Kurulu, saha çalışması veya deneye dayalı çalışmalarda, çalışmanın dayandığı veri kaynağını (anket, görüşme planı vs.) talep edilebilir. MUVU Dergisine makale gönderen yazar, bu koşulu kabul etmiş sayılır.
9. Dergiye gönderilen yazılar, baskı öncesi sorumlu yazara gönderilir. Sorumlu yazar, ivedi olarak, çalışması ile ilgili hatalı veya düzeltilmesini istediği yerleri geciktirmeden ve metin üzerinde geniş çaplı değişiklikten kaçınarak yapar ve sorumlu yazar makalenin basımı için son halini onaylar. Tanınan süre içinde sorumlu yazar tarafından onay verilmemesi halinde, makale yazara onay için gönderilen şekliyle basılır. MUVU Dergisi Editörlüğü, bu görevini zamanında yerine getirmeyen yazar tarafından sorumlu tutulamaz.
10. Makale gönderen yazarların, dergimiz ile yaptıkları yazışmaları saklamaları önerilir.
11. Yeniden gönderimlerde hakem(ler)in ve editörün yaptıkları yorumlara karşı yanıtlar ayrı bir belge olarak gönderilmelidir.
12. Düzeltme alan eserlerin yeniden yayın sürecine alınabilmesi için, düzeltme kararı yazara ulaştıktan sonra düzeltme için öngörülen süre en çok 12 aydır. 12 aydan sonra yapılan başvurular ikinci başvuru olarak değil, yeni başvuru biçiminde değerlendirilecek, editör veya hakemler değişiklik gösterebilecektir.

SUBMISSION GUIDELINES

I. General Rules About Style

1. Manuscripts should be written in Times New Roman, 12 font size and double spaced on one side of A4 paper.
2. Manuscript should be competent, profound and voluminous as required and allowed by the research. Not being strict, number of pages including all parts is limited to 25.
3. All headings including introduction and conclusion should be numbers and typed bold. References should not be numbered.
4. First degree headings should be written in "upper case" and others should be written in "title case".
5. Top, bottom, left and right margins should be 4 cm. in order to ease editing and reproduction.
6. Authors, directly or indirectly, should not act so as to reveal their identity for an objective assessment process.
7. A cover page that consists of title, author name, author title and affiliation, e-mail address, if available any acknowledgment and a footnote indicating if author share research data.
8. Additionally our advice as Publication council is for authors to take a paper published in the previous issue as an example.

Page numbers:

All pages should be numbered consecutively. Page numbers should be centered at the bottom of the page.

Numbers in the manuscript:

Numbers from one to ten, except for ones in tables and lists or in indicating mathematical, statistical or technical units and amounts (distance, weight etc.) should be written in text. All other numbers should be written numerically.

Example: third day, 3 km., 30 years.

Percentages and fractions:

If not mandatory “percentage” should be used in the manuscript instead of “%”.

Equations:

Equations should be numbered in parenthesis and numbers should be right aligned and consecutive.

Key words:

Below abstract 4 key words should be written, in the matching same language with the abstract, in order to help indexing.

Jel codes:

Jel codes consistent with key words that are specified from <https://www.aeaweb.org/jel/guide/jel.php> should be indicated.

II. Abstract and Introduction

1. If manuscript is in Turkish an abstract in English with a title in English or if manuscript is in English an abstract in Turkish with a title in Turkish should be included.
2. Abstract and “özet” should take place on a previous separate page.
3. Abstract should inform reader about title, method and findings of the paper.
4. Key words and jel codes should follow abstract.
5. If there is any acknowledgement, a footnote should be added with “^s” symbol that will be place by “**1. INTRODUCTION**” and acknowledgements should be indicated in this footnote. Example: **1. INTRODUCTION^s**
6. Introduction part should present general information introducing the study and general information about objective, methodology and findings of the study.

7. Following parts should be structured and arrayed by the author in accordance with the flow of the subject.
8. Conclusion part should consist of solid statements such as an evaluation of findings of the study, relationship with the literature or apparent statement of contribution to the literature, guidance for further studies. Conclusion part should not be considered as a section in which study is summarized or findings are restated.

III. Tables and Figures

Authors should remark those points:

1. Each table and figure should be fitted on one page and should be placed below text. Each of them should include a number and a heading precisely indicating the content.
2. Tables should be numbered consecutively and should be as in the following example; Times New Roman, 10 font size and above the table

Table-1: Inflation rates across years

3. Figures, drawings and graphs should be numbered consecutively and should be as in the following example; Times New Roman, 10 font size and below figure, drawing or graph

Graph-1: Pie Chart for Observations within the Sample

4. Tables and figures should be defining each variable. Heading and definitions should be detailed enough so that reader can understand table or figure without reading the text.
5. Reference for each graph should be placed in the manuscript. Author should indicate for each graph which part of the text that they are related to.
6. Content of graphs should be substantially understandable without reading the text.
7. If a table, figure, graph etc. is cited, cited source should be referred within parenthesis.

IV. Citations, References and Footnotes

1. Citations, references and footnotes should be prepared according to APA Style Guide (6. Edition). You can visit <http://referencing.port.ac.uk/> for further help.
2. Some examples that are taken from APA Style Guide (6. Edition) for this heading are given below:

Books

Standard form

1st Author, Initial Letter of Name of Author., 2nd Author, Initial Letter of Name of Author., & 3rd Author, Initial Letter of Name of Author. (year). *Book Title* (Number of the Edition if there is more than one edition, example: 3rd Edition). Place of Printing: Publisher

Example

Armitage, A., Bryant, R., Dunnill, R., Hammersley, M., Hayes, D., Hudson, A., & Lawes, S. (2008). *Teaching and training in post-compulsory education* (3rd Edition). Maidenhead: Open University Press.

In-Text Citation examples

Creame and Lea (2003, p. 51) indicate that ...

It has been suggested (Moore, Estrich, McGillis, & Spelman, 1984, pp. 142-143) that offenders ...

Articles

Standard form

Last Name of Author, Initial Letter of Name of Author., (year). Title of Article . *Journal Name, Volume – Number if one volume (Number)*, beginning and ending page numbers.

Example

Guo, Z., Liu, T., Fedoroff, N., Wei, L., Ding, Z., Wu, N., . . . An, Z. (1998). Climate extremes in Loess of China coupled with the strength of deep-water formation in the North Atlantic. *Global and Planetary Change, 18*(3-4), 113-128.

In-Text Citation examples

Guo et al. focused their research on climate extremes (1998, p. 120) ...

Recent theories (Noguchi et al., 1993, p. 658) suggest that ...

Popper and McCloskey (1993, pp. 75-76) state that ...

Web pages

Standard form

Last Name of Author, Initial Letter of Name of Author. (year). *Title*. Cited web page.

Example

If author is known,

Banks, I. (t.y.). *The NHS Direct healthcare guide*. Online www.healthcareguide.nhsdirect.nhs.uk

United Nations Environment Programme. (2004). *Common questions about climate change: Introduction*. Online <http://www.gcric.org/ipcc/qa/01.html>

3. Each study should have reference list that includes only cited studies and authors should ensure that there is one to one correspondence between cited references in text and ones listed on references list (names and years should correspond).

4. Footnotes should not be used for citation. Solely information that would impair the integrity of text should be footnoted and should not be longer than text. Footnotes should be numbered consecutively and appropriately as *superscript*. Footnote text should be placed with single space below the page, Times New Roman and 10 font size.

V. Article Submission Rules

1. Studies that are under assessment for another journal should not be submitted. It is assumed that author's submitted study is not published elsewhere or presented to another journal for assessment. Responsibilities for this issue are attached to author.

2. [ULAKBİM Dergipark](#) should be utilized for article submission.

3. If article submission cannot be made through [ULAKBİM Der-](#)

gipark, article should be submitted to JatsEdit@gmail.com via electronic mail.

4. Acceptance of submitted articles implies that copyright are transferred to Accounting and Taxation Studies (JATS).

5. JATS will continue publication without requesting application fee for a short period of time.

6. In cases where approval of ethics boards is needed, author should convey aforementioned document to editors. Authors who have not sent the document, even the document is needed, are considered to accept all responsibilities.

7. Identifying information of all authors should be removed from text and any supplementing file. Names also should be removed from "Properties" section of files.

8. Publication Board may request data set (survey, interview plan, etc.) for studies that are based on field work or experiments. Authors that submit articles to JATS are considered to accept this.

9. Papers submitted to journal are sent to corresponding author before publication. Corresponding author promptly corrects errors and proofs avoiding extensive change in the text and corresponding authors approves the final state of the article. If author does not approve within the prescribed period of time, article is published as it is sent to author. JATS Editors cannot be held responsible by authors who have not approved within the prescribed time.

10. It is recommended for authors to preserve correspondences with the journal.

11. In case of resubmission responses to peer reviews and editor comments should be submitted as a separate document.

12. For all submission with a revise to be considered for publication, projected period for revision is within 12 months of the decision letter. Any revisions submitted after 12 months will not be considered as a second submission but as a new submission, and need not receive the same editor or referee.

Nalan AKDOĞAN
Melike AKTAŞ
Pınar ANAFOROĞLU
Buket ATALAY
Kerem EREN
Ceyda ÖZDEMİR

ULUSAL VE GÖZALTI PAZARINDA İŞLEM GÖREN ŞİRKETLERİN TFRS
5 KAPSAMINDA SATIŞ AMAÇLI DURAN VARLIK GRUBUNU KULLA-
NIM EĞİMLERİNİN 2009-2014 DÖNEMİ FİNANSAL TABLOLARIN-
DA İNCELENMESİ
..... 153

Nilüfer TETİK
Esin YELGEN

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARININ
(UFRS) MUHASEBE KÜLTÜRÜNE ETKİSİ ÜZERİNE OTEL
İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA 201

Hakan ARSLANER

KAMU ALACAKLARININ CEBRİ TAHSİL USULÜNDE HACİZLİ
MALLARIN SATIŞA ÇIKIŞ SÜRESİ: ÜÇ AY MI, ÜÇ YIL MI?
..... 229

Halim AKBULUT
Selim ERTAN

HİZMET SEKTÖRÜNDE KISITLAR TEORİSİ VE KATKI MUHASEBESİ:
BİR OTEL İŞLETMESİNDE UYGULAMA 243